Τό σπίτι τοῦ Παιδιοῦ

"ἡ παιδόπολις"

29

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ
(ἡ Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΈΡΑΝΟΥ
«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 1 ΜΑΡΤΙΟΥ 1951
ΕΤΟΣ Α΄. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 29 (5)

ΕΤΗΣΙΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:
Ὀργανισμοί, Τράπεζαι, Ἑταιρεῖαι.. .. ..Δρχ. 100.000
Δῆμοι καὶ Κοινότητες ἄνω τῶν 5.000 κατοίκων καὶ Ἰδιῶται .. .. » 50.000
Λοιποὶ Δῆμοι καὶ Κοινότητες καὶ Σχολεῖα » 25.000
Μαθηταί, Πρόσκοποι, Ὁδηγοί, Στρατιῶται » 10.000
Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 5 ἢ Λίραι 2

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 1000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθῆναι
Προϊστ. Τυπογραφείου: Βασ. Ἀραγιάννης, Ἀμισσοῦ 24 Ν. Σμύρνη

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ ΤΟΥ ΜΑΡΤΙΟΥ

1) Τὸ Μάρτη ξύλα μάζευε
κι' ἄχερο τοῦ βοδιοῦ σου
κι' ἂν ἔχῃς πρᾶγμα τίποτις
φύλα το τοῦ παιδιοῦ σου.

2) Σαράντα φᾷς, σαράντα πιεῖς
σαρανταδυὸ γιὰ τὴν ψυχή.

3) Ἀνάθεμα ποὺ δούλευε τὰ τρία
(τὰ Σαββάτα
τὸ Κρεατινό, τὸ Τυρινὸ καὶ τῶν
(Ἁγίων Θοδώρων.

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΟΣ

1) Σημαίνει πὼς ὁ χειμῶνας δὲν πέρασε ἀκόμη καὶ ὁ χωρικὸς πρέπει νὰ εἶναι συγκρατημένος στὴν κατανάλωση τῶν χειμερινῶν του προμηθειῶν.

2) Πρέπει ὁ κόσμος νὰ δίνη καὶ γιὰ τὴν ψυχή του τὶς ἡμέρες αὐτὲς ποὺ πέφτουν τὰ Ψυχοσάββατα.

3) Δὲν πρέπει νὰ ἐργάζεται — λέει ἡ παροιμία — τὰ Ψυχοσάββατα, ἀπὸ σεβασμὸ στοὺς νεκρούς.

Ἐξυπηρετοῦμε τὸ Ἑλληνικὸ χωριό

Τὸ «ΤΜΗΜΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΧΩΡΙΟΥ» εἶναι πάντοτε στὴ διάθεση τῶν ἀναγνωστῶν μας. Εἶναι πρόθυμο νὰ σᾶς δώση κάθε πληροφορία. Νὰ ἀπαντήση σὲ ὁποιαδήποτε ἐρώτησή σας γιὰ κάθε ζήτημα ποὺ σᾶς ἀφορᾶ προσωπικῶς ἢ ποὺ ἐνδιαφέρει τὸ χωριό σας, τὴν Κοινότητά σας, τὴν Ἐκκλησία σας, τὸ Σχολεῖο σας, τὶς καλλιέργειές σας κλπ.

Κάθε καλὸς φίλος τοῦ «ΣΠΙΤΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ» (ΠΑΙΔΟΠΟΛΕΩΣ) πρέπει νὰ γράψη ἕναν τουλάχιστο συνδρομητή. Ὅποιος γράψη δέκα συνδρομητὲς ἐξασφαλίζει γιὰ τὸν ἑαυτό του μιὰ συνδρομὴ δωρεάν.

Η ΘΥΣΙΑ ΤΟΥ ΙΠΠΟΚΡΑΤΗ

Ὁ Ἱπποκράτης, μᾶς εἶπε ἔπειτα ὁ Γεροστάθης, ὁ μεγάλος γιατρὸς τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδας γεννήθηκε στὴν Κῶ, ἀναγνωρίστηκε δὲ ὡς πατέρας τῆς Ἰατρικῆς, καθὼς ὁ Ὅμηρος πατέρας τῆς ποιήσεως, καὶ ὁ Ἡρόδοτος πατέρας τῆς ἱστορίας.

Λένε πὼς ὁ Ἀρταξέρξης γνωρίζοντας ἀπὸ τὴ φήμη τὶς ἱκανότητες τοῦ μεγάλου Ἕλληνα γιατροῦ, τὸν προσκάλεσε στὴν Ἀσία, προσφέροντάς του πλούσια δῶρα καὶ μεγάλους θησαυρούς.

Μὰ ὁ Ἱπποκράτης δὲν δέχτηκε οὔτε τὰ δῶρα οὔτε τοὺς θησαυροὺς τοῦ βασιλιᾶ τῆς Περσίας καὶ μὲ εὐχαρίστηση θυσίασε τὸ ἀτομικό του συμφέρον, προτιμῶντας ἀπὸ τοὺς θησαυροὺς τοῦ Ἀρταξέρξη νὰ γυρίση στὴν Ἀθήνα καὶ νὰ προσφέρη τὶς ὑπηρεσίες του στοὺς Ἀθηναίους, ποὺ ὑπέφεραν, στὶς ἀρχὲς τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἀπὸ κάποια θανατηφόρα ἐπιδημία.

Παρόμοια εὐγενικὴ θυσία τῶν ἀτομικῶν του συμφερόντων χάριν τῆς καταστραμμένης πατρίδας του, ἔκαμε καὶ ὁ μεγάλος φιλόσοφος ὁ Ἀριστοτέλης ποὺ καταγόταν ἀπὸ τὰ Στάγειρα τῆς Μακεδονίας.

Ὅταν ὁ Βασιλιᾶς Φίλιππος, θέλοντας νὰ ἀνταμείψη τὸν Ἀριστοτέλη γιὰ τοὺς κόπους του νὰ μορφώση τὸν Ἀλέξανδρο, τὸν ρώτησε ποιὸ δῶρο ἢ ποιὰ χάρη θὰ ἤθελε νὰ τοῦ κάμη: «οὐδεμίαν ἄλλην, ἀπάντησε ὁ Ἀριστοτέλης, παρὰ τὴν ἀνάσταση τῆς πατρίδας μου».

Κατὰ τὸ παράδειγμα λοιπὸν τοῦ σοφοῦ Ἀριστοτέλη, πρόσθεσε ὁ Γεροστάθης, ἡ πρώτη ἀπὸ τὶς ἐπιθυμίες μας, ἡ μεγαλείτερη ἀπὸ τὶς εὐτυχίες μας θὰ πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἀνάσταση ἡ εὐδαιμονία, ἡ δόξα τῆς πατρίδας μας. Κάθε ἄλλη ἐπιθυμία πρέπει νὰ εἶναι δευτερεύουσα καὶ νὰ ὑποχωρῆ μπροστὰ σ' ἐκείνη.

(Ἀπὸ τὸ Γεροστάθη)

ΚΥΡΙΩΤΕΡΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΒΑΡΟΥΣ

1) Τόννος μετρικὸς Γαλλικός:

Ἔχει 1000 χιλιόγραμμα ἢ κιλὰ = 781 ¼ ὀκάδες = 2.204.621 ἀγγλικὲς λίτρες (ἐμπορικὲς λίμπρες).

1 χιλιόγραμμον ἢ κιλό: 1000 γραμμάρια ἢ 0,78125 ὀκάδες = 312 ½ δράμια = 2.2046 ἀγγλικὲς ἐμπορικὲς λίμπρες.

Γραμμάριο = 0,3126 δράμια = 15.4325 κόκκους.

2) Τόννος Ἀγγλικὸς = 2.240 ἀγγλικὲς ἐμπορικὲς λίμπρες.

Στατὴρ = 112 λίμπρες = 50.802 κιλά, 39,689 ὀκάδες.

Λίμπρα ἐμπορικὴ = 0,4536 κιλὰ = 0,3544 ὀκάδες = 141,75 δράμια = 16 οὐγγιὲς = 256 δράμια = 7.000 κόκκους.

Οὐγγιὰ = 437,5 κόκκους. Κόκκος = 0,0648 τοῦ γραμμαρίου.

Ἑλλάς: ὀκᾶ = 400 δράμια = 1281 γραμμ. = 2,822 ἀγγλ. ἐμπ. λίμπρες.

Δράμι = 1/4000 ὀκᾶς = 3,2 γραμμάρια = 49.384 κόκκους.

Στατὴρ = 44 ὀκάδες = 56,32 κιλὰ = 124,16 ἀγγλ. λίμπρες = 117,95 ἐνετικὲς λίτρες.

★

ΜΟΝΑΔΕΣ ΕΠΙΦΑΝΕΙΑΣ

Στὴν Ἑλλάδα: Τετραγωνικὸ μέτρο = 1,196 τετραγωνικὲς γυάρδες = 10.764 τετρ. πόδια = 1.1550.06 τετραγωνικὲς ἴντσες.

Στρέμμα = 1000 τετραγωνικὰ μέτρα = 1.777,777 τετραγωνικοὶ τεκτονικοὶ πήχεις.

Τετρ. τεκτ. πῆχυς = 0,5625 τοῦ τετρ. μέτρου ἢ τὰ 9/16 τοῦ τετραγωνικοῦ μέτρου.

1 τετραγωνικὸν μέτρον = 16/9 τοῦ τετραγωνικοῦ πήχεως.

Παλαιὸν Στρέμμα = 1.370 τετραγωνικὰ μέτρα.

Μιὰ ὡραία σκηνὴ ἀπὸ τὴ ζωὴ τῶν τροφίμων τῆς Παιδόπολης τοῦ Ζηροῦ. Τὰ παιδιὰ τρέχουν χαρούμενα στὴν τάξη τους γιὰ νὰ ξαναριχτοῦν στὴ δουλειά τους.

Ἡ Ἐπέτειος τοῦ θανάτου του (5 Μαρτίου 1913)

Ἀνέκδοτα τοῦ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Ὁ Βασιλιᾶς Γεώργιος στὰ πρῶτα χρόνια τῆς βασιλείας του.

Ο Βάλτερ Κρίστμαλ, προσωπικὸς φίλος καὶ βιογράφος τοῦ Βασιλέως Γεωργίου Α', διηγεῖται ἕνα χαριτωμένο ἀνέκδοτο γιὰ τὸ Γεώργιο ὅταν ἦταν νέος ἀκόμη μαθητὴς στὴ Σχολὴ τῶν Δοκίμων στὴν Δανία.

Ἕνας Δανὸς καθηγητὴς τῶν μαθηματικῶν, ὁ γερο - Μαθιέζεν συνήθιζε νὰ φορῆ πάντα — χειμῶνα καλοκαίρι — γαλότσες. Ὅταν ἔμπαινε στὴν αἴθουσα παραδόσεων τῆς σχολῆς τῶν Ναυτικῶν Δοκίμων ἄφηνε τὶς γαλότσες του ἔξω στὸ διάδρομο. Μιὰ μέρα τότε ὁ πρίγκηψ Γουλιέλμος - Γεώργιος ζήτησε τὴν ἄδεια «νὰ ἐξέλθη». Σὰν ξαναγύρισε στὴν τάξη διαδόθηκε πὼς κάτι «τὸ νόστιμο» εἶχε σκαρώση ὁ νεαρὸς πρίγκηψ.

Ὅταν τελείωσε τὸ μάθημα ὁ γερο - Μαθιέζεν φόρεσε τὶς γαλότσες του, πῆρε τὴν ὀμπρέλλα του κι' ἑτοιμάστηκε νὰ ξεκινήση. Μὰ δὲν μπόρεσε νὰ μετακινηθῆ γιατὶ τὰ πόδια του δὲν ξεκολλοῦσαν ἀπὸ τὸ ἔδαφος. Καὶ στηρίχθηκε στὸν τοῖχο καλῶντας σὲ βοήθεια τὸ προσωπικὸ τῆς σχολῆς.

Τί εἶχεν συμβῆ; Ἁπλούστατα: ὁ φαρσὲρ - πρίγκηψ εἶχε... καρφώση τὶς γαλότσες στὸ πάτωμα.

Γίνηκαν ἀνακρίσεις καὶ ὁ δράστης τῆς φάρσας, φυσικά, ὡμολόγησε:

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ Διοικητὴς τῆς σχολῆς μὲ μεγάλη στολὴ πῆγε στὰ ἀνάκτορα γιὰ νὰ παρουσιαστῆ στὸ Διάδοχο Χριστιανό! Εἶχε σκοπὸ νὰ καταγγείλη τὴ σοβαρὴ «ἀταξία» τοῦ Γεωργίου.

Μὰ ἐνῶ περίμενε στὴν αἴθουσα βλέπει μπροστά του ξαφνικὰ τὸν ἄτακτο μαθητὴ τῆς σχολῆς του, ποὺ εἶχε πάρει ἕνα σοβαρώτατο ὕφος:

—Ὑποθέτω, κύριε πλοίαρχε, τοῦ εἶπε πὼς ἔρχεσθε γιὰ νὰ μὲ συγχαρῆτε.

— Νὰ σᾶς συγχαρῶ; Ὄχι δά! Ἴσα - ἴσα, Ὑψηλότατε, ἔρχομαι νὰ παραπονεθῶ.

— Συγγνώμη, ἐξακολούθησε ὁ νεαρὸς πρίγκηψ μὲ τὸ ἴδιο σοβαρὸ ὕφος. Δὲν ἀκούσατε, λοιπόν, πῶς μὲ ἐξέλεξαν γιὰ βασιλιὰ τῆς Ἑλλάδας;

— Τί ἔκαμε λέει; ἔκαμε ἔκπληκτος ὁ Διοικητής. Βασιλιὰς της... Τί σημαίνει αὐτό. Δὲν πιστεύω νὰ εἶναι ἀλήθεια. Κάποια φάρσα πάλι;

— Κάθε ἄλλο. Εἶμαι βέβαιος πὼς ὁ πατέρας μου θὰ δεχόταν μὲ εὐχαρίστηση τὰ συγχαρητήρια σας. Εἴσθε ὁ πρῶτος ποὺ ἔρχεσθε νὰ μὲ συγχαρῆτε κύριε πλοίαρχε. Ὁ πατέρας μου σᾶς εἶδε ἀπὸ τὸ παράθυρο. Σᾶς περιμένει.

Κυριολεκτικὰ σαστισμένος ὁ Διοικητὴς τῆς σχολῆς μπῆκε στὸ γραφεῖο τοῦ Διαδόχου. Καὶ χωρὶς νὰ ἀναφέρη τίποτε ἄλλο συγχάρηκε τὸν εὐτυχισμένο πατέρα γιὰ τὴν ἐκλογὴ τοῦ γιοῦ του.

Καὶ μὲ αὐτὴ τὴ φάρσα ἔκλεισε ἡ μαθητικὴ ζωὴ τοῦ Γεωργίου στὴ Ναυτικὴ Σχολὴ τῆς Δανίας.

⁂

ΣΕ κάποιο χωριὸ τῆς Πελοποννήσου στήθηκε κάποτε χορὸς γυναικῶν πρὸς τιμὴν τοῦ Βασιλέως, ποὺ εἶχε φθάσει ἐκεῖ περιοδεύοντας στὸ Μωριά. Στὸ Βασιλέα ἔκαμε ἐντύπωση μιὰ μαυροφόρα ποὺ ἔσερνε τὸ χορό.

Ὁ Βασιλιὰς σὰν τέλειωσε ὁ χορὸς τὴν ρώτησε:

— Γιὰ ποιὸν πενθῆτε;

— Γιὰ τὸν ἀδελφό μου Μεγαλειότατε.

— Τότε γιατί χορεύετε;

— Μὰ σκοτώθηκε στὸν πόλεμο καὶ μεῖς δὲν ἔχομε λύπη γιὰ τέτοιο θάνατο.

— Μπράβο, ἀπάντησε βαθειὰ συγκινημένος ὁ Βασιλιᾶς.

⁂

ΚΑΠΟΤΕ ὁ Βασιλιὰς περιώδευε στὴ Φθιώτιδα. Ὅταν ἔφθασε σὲ κάποια ὄμορφη τοποθεσία ρώτησε τὸν ἀξιωματικὸ τῆς χωροφυλακῆς ποὺ τὸν συνώδευε:

—Ὥστε ἐδῶ εἶναι τὸ μέρος ποὺ κάηκε ὁ Ἡρακλῆς;

(Ὅπως εἶναι γνωστὸ ἀπὸ τὴ μυθολογία ὁ Ἡρακλῆς ἀνέβηκε στὴν Οἴτη γιὰ νὰ καῆ ἔπειτα ἀπὸ τὸ τρομερὸ πάθημά του νὰ φορέση τὸν χιτῶνα ποὺ ἡ γυναίκα του Δηϊάνειρα εἶχε βάψει μὲ τὸ αἷμα τοῦ Κενταύρου Νέσσου· ὅπως λέει ἡ μυθολογία ὁ χιτῶνας αὐτὸς κόλλησε στὸ δέρμα του καὶ ὁ Ἡρακλῆς δὲν μποροῦσε νὰ τὸν βγάλη, ὅταν μάλιστα ὁ Ἡρακλῆς ἄρχισε στὸ θυμό του νὰ ξεσχίζη τὸ χιτῶνα, ἀποσποῦσα μαζὺ μὲ τὸ χιτῶνα καὶ κομμάτια ἀπὸ τὶς σάρκες του. Ἡ Δηϊάνειρα ἀπὸ τὴ λύπη της, ποὺ χωρὶς νὰ τὸ θέλη γίνηκε ἀφορμὴ τέτοιου φρικτοῦ δυστυχήματος γιὰ τὸν ἄντρα της αὐτοκτόνησε).

Αὐτὸ τὸ μῦθο εἶχε ὑπ' ὄψη του ὁ Βασιλιὰς ὅταν ρώτησε τὸν ἀξιωματικὸ τῆς χωροφυλακῆς.

Ὁ ἀξιωματικὸς τότε ἀπάντησε:

—Ἀπὸ τότε ποὺ εἶμαι ἐγὼ ἐδῶ, Μεγαλειότατε, δὲν συνέβη τέτοιο πρᾶγμα· θὰ συνέβη ἐπὶ τοῦ προκατόχου μου.

⁂

ΚΑΠΟΤΕ, στὸν περίπατό του στὴν Κέρκυρα, ὁ Βασιλιὰς συνάντησε μιὰ γυναῖκα, ποὺ κρατοῦσε ἕνα μικρὸ γουρουνάκι.

— Τὸ πουλᾶς, κυροῦλα; τὴν ρώτησε.

— Τὸ πουλῶ βασιλνᾶ μου.

Ὁ Βασιλιὰς ἔδωσε στὴν Κερκυραία χωρικὴ μιὰ χρυσὴ λίρα, καὶ τὸ παρέδωσε σὲ κάποιον νὰ τὸ πάη στὰ ἀνάκτορα.

Ὅταν, ἔπειτα ἀπὸ τὸν περίπατό του, ξαναγύρισε στὰ ἀνάκτορα βρῆκε στὴ σειρὰ 10 - 15 χωρικοὺς νὰ κρατοῦν ἀπὸ ἕνα μικρὸ ἢ μεγάλο γουρουνάκι.

Ὁ βασιλιὰς στὸ θέαμα αὐτὸ ξέσπασε σὲ ἠχηρότατα γέλια.

Καὶ εἶπε γελῶντας.

— Καιρὸς εἶναι ν' ἀνοίξω καὶ κανένα... χοιροστάσιο!

⁂

ΕΙΣ τὰ Τζουμέρκα, ἕνα ἀδέσποτο σκυλὶ πλησίασε κάποτε τὸ Βασιλέα. Κάθησε στὰ πόδια του. Ἕνας καλόγηρος ἔδιωξε ἀπὸ ἐκεῖ τὸ σκύλο. Μ' αὐτὸς ξαναγύρισε κοντὰ στὸν Γεώργιο. Ὅταν σηκώθηκε, ὁ σκῦλος τὸν πῆρε ἀπὸ πίσω.

Ὁ βασιλιὰς ἀποφάσισε νὰ κρατήση τὸ σκυλί. Καὶ ἀπὸ τότε τὸ ἀδέσποτο τετράποδο τῶν Τζουμέρκων ἔγινε τὸ ἀγαπημένο σκυλὶ τοῦ βασιλιᾶ.

Σ' ὅλα τὰ ταξίδια τοῦ Γεωργίου στὴν Εὐρώπη ὁ σκύλος τῶν Τζουμέρκων ἀκολουθοῦσε τὸν βασιλέα· εἶχε δὲ τὴν καλὴ τύχη νὰ γνωρισθῆ καὶ νὰ θωπευθῆ ἀπὸ πολλοὺς βασιλεῖς τῆς Εὐρώπης.

Στὶς 5 Μαρτίου τοῦ 1913 ὁ Βασιλιᾶς Γεώργιος ὁ Α' — ὁ ἱδρυτὴς τῆς Ἑλληνικῆς Δυναστείας — δολοφονήθηκε στὴ Θεσσαλονίκη ἀπὸ τὸ χέρι ἑνὸς παράφρονα, τοῦ Ἀλ. Σχινᾶ.

Ὁ μεγάλος αὐτὸς Ἕλληνας Βασιλιᾶς ποὺ βασίλεψε στὴν Ἑλλάδα 40 ὁλόκληρα χρόνια κι' ἀγαπήθηκε ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸ λαὸ εἶχε πάει στὴν Μακεδονικὴ πρωτεύουσα λίγες ἡμέρες ἔπειτα ἀπὸ τὴν κατάληψή της ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸ Στρατό, ποὺ εἶχε ἐπικεφαλῆς τὸν τότε διάδοχο κι' ἔπειτα Βασιλέα Κωνσταντῖνο.

Ὁ Γεώργιος ὁ Α' εἶχε πάει στὴ Θεσσαλονίκη σὰν πραγματικὸς φρουρός της. Ἐγκαταστάθηκε ἐκεῖ γιατὶ ἤθελε νὰ ἐκδηλώση μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ τὴν ἀπόφαση τῆς χώρας μας νὰ κρατήση μὲ κάθε θυσία τὴ Θεσσαλονίκη.

Λίγες μέρες προτοῦ δολοφονηθῆ, εἶχε κρατήσει σὲ φιλικὸ πρόγευμα τὸν Ἄγγλο δημοσιογράφο Κρῶφορδ Πράϊς, καὶ ὅταν αὐτὸς τὸν ρώτησε γιατὶ παρατείνει τὴν παραμονή του στὴ Θεσσαλονίκη, ὁ Βασιλιᾶς ἀπάντησε μὲ τὰ πραγματικὰ ἀθάνατα αὐτὰ λόγια:

— Νὰ σοῦ πῶ φίλε μου. Νομίζω πὼς ἔχω καθῆκον νὰ μείνω ἐδῶ γιατὶ δὲν θέλω ἡ ἀναχώρησή μου νὰ θεωρηθῆ σὰν ἐξασθένηση τῆς ἀποφάσεώς μας νὰ κρατήσουμε τὰ ἑλληνικὰ ἐδάφη ποὺ ἐλευθερώθηκαν ἀπὸ τὰ στρατεύματά μας. Λοιπὸν ἀγαπητέ μου δὲν ἔχω κανένα λόγο νὰ τὸ κουνήσω ἀπὸ τὴ Θεσσαλονίκη παρὰ μόνο ὅταν ἐξασφαλισθῆ ἡ προσάρτησή της στὴν Ἑλλάδα.

Ἔτσι ὁ Γεώργιος ὁ Α' ἔπεσε στὶς «ἐπάλξεις» τῆς ἑλληνικῆς πατρίδας. Ἀφοῦ τὴν ὑπηρέτησε 40 ὁλόκληρα χρόνια στὸ τέλος τῆς ἔδωσε καὶ τὴ ζωή του. Ἡ μνήμη του θὰ μένη αἰώνια καὶ οἱ Ἕλληνες ὅλων τῶν χρόνων θὰ στέκονται εὐλαβικὰ στὴ θύμηση τοῦ Μεγάλου Βασιλιᾶ.

Ὁ Βασιλιᾶς Γεώργιος στὰ πρῶτα χρόνια τῆς βασιλείας του μὲ μεγάλη στολή.

ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

Διάλογος

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΚΩΣΤΑΚΗΣ, πλουσιόπαιδο, 12 ἐτῶν.
ΓΙΑΝΝΗΣ, 13 ἐτῶν, φτωχὸ γειτονόπουλο.
ΕΥΑΝΔΡΟΣ, μεγαλύτερος ἀδελφὸς τοῦ Κωστάκη.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (μόνος, κάθεται μπροστὰ σ' ἕνα τραπέζι καὶ διαβάζει δυνατὰ σ' ἕνα βιβλίο): «Πῶς μᾶς θωρεῖς ἀκίνητος; Ποῦ τρέχει ὁ λογισμός σου... Τὰ φτερωτά σου τὰ ὄνειρα... Γιατὶ στὸ μέτωπό σου...». Οὔφ, τί δύσκολο ποὺ εἶναι!... (Γυρίζει τὴ σελίδα). Καὶ τί μεγάλο!... Ποτὲ δὲν θὰ τὸ μάθω ἀπ' ἔξω!... (Ἐξακολουθεῖ). «...νὰ μὴ φυτρώνουν Γέροντα τόσες χρυσὲς ἀκτίδες...». (Διακόπτεται).

ΕΥΑΝΔΡΟΣ (μπαίνει, ζωηρά): Κωστάκη, ἐσὺ μοῦ πῆρες τὸ κόκκινο μολύβι μου;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ : Ναί... σοῦ χρειάζεται;

ΕΥΑΝΔΡΟΣ: Τώρα ὄχι. Ἀλλὰ τὄχασα καὶ ἤθελα νὰ ἰδῶ ποῦ βρίσκεται.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ : Ἐδῶ εἶναι. Ἄφησέ μου το, καϋμένε. Θὰ κοκκινήσω, σ' αὐτὸ τὸ ποίημα ποὺ μελετῶ γιὰ νὰ τὸ ἀπαγγείλω τὴν 25η Μαρτίου, ὅσες λέξεις πρέπει νὰ τονισθοῦν περισσότερο.

ΕΥΑΝΔΡΟΣ (χαμογελάει): Ποιὸς σ' ἔμαθε αὐτὴ τὴ μέθοδο;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ : Ἕνας συμμαθητής μου. Μοῦ ἔδειξε τὸ ποίημα ποὺ θ' ἀπαγγείλη. Οἱ μισὲς τουλάχιστο λέξεις ἦταν κοκκινισμένες, ἄλλες μὲ μιὰ γραμμίτσα, ἄλλες μὲ δυό, ἄλλες μὲ τρεῖς.

ΕΥΑΝΔΡΟΣ : Ἀναλόγως μὲ τὴ δύναμη ποὺ πρέπει νὰ βάζη σὲ κάθε λέξη, ἔ;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ : Ναί, βέβαια... μὲ τὸ χρῶμα...

ΕΥΑΝΔΡΟΣ : Καὶ σύ τὸ δοκίμασες αὐτό;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ : Ἀκόμα... Ἄσε πρῶτα νὰ διαβάσω τὸ ποίημα δυὸ τρεῖς φορές, νὰ ἰδῶ ποιὲς λέξεις θὰ τονίσω περισσότερο καὶ ποιὲς λιγότερο...

ΕΥΑΝΔΡΟΣ : Μ' αὐτή, μοῦ φαίνεται, εἶναι ἡ δυσκολία. Κι' ἅμα βρῆς ἐσὺ αὐτὲς τὶς λέξεις τὸ κοκκίνισμα δὲν εἶναι πιὰ περιττό;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (κουνώντας τὸ κεφάλι του): Ἔτσι μοῦ φαίνεται κι' ἐμένα... Ἀλλὰ μόνος μου δὲν θὰ τὰ καταφέρω ποτέ. Μοῦ τὸ διαβάζεις ἐσύ, Εὔανδρε, μιὰ στιγμή, ἔτσι ἐκφραστικά, γιὰ νὰ ἰδῶ ποιὲς λέξεις....

ΕΥΑΝΔΡΟΣ (τὸν διακόπτει): Δὲν ἔχω καιρό, Κωστάκη μου. Κι' ἔπειτα... δὲν εἶμαι πολὺ δυνατὸς στὴν ἐκφραστικὴ ἀνάγνωση. Ἀπαγγελία δὲν ξέρω καθόλου! Θὰ σοῦ δώσω ὅμως μιὰ συμβουλή. Ὁ Γιάννης, τὸ γειτονόπουλο, ἀπαγγέλλει θαυμάσια.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ : Ποῦ τὸ ξέρεις;

ΕΥΑΝΔΡΟΣ : Τὸν ἄκουσα μιὰ μέρα, ἀπὸ τὸ παράθυρο, ποὺ γυμναζότανε κι' ἔμεινα ἐκστατικός. Σὲ βεβαιῶ! Τὸ Γιάννη νὰ παρακαλέσουμε νὰ σοῦ διαβάση μιὰ δυὸ φορὲς τὸ ποίημά σου. Θἀρθῆ τώρα δὰ νὰ μοῦ φέρη ἕνα βιβλίο ποὺ τοῦ δάνεισα καὶ νὰ πάρη ἄλλο. Θέλεις νὰ σοῦ τὸν στείλω;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (ζωηρά): Ναί, ναί!... Ἀφοῦ λὲς πὼς ξέρει τόσο καλά... Θὰ μὲ ὑποχρεώσης!...

ΕΥΑΝΔΡΟΣ : Καλά. Ἅμα ἔρθη, θὰ σοῦ τὸν στείλω. (Βγαίνει).

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (μόνος, σκύβει πάλι στὸ βιβλίο του): «... Τόσες χρυσὲς ἀχτίδες, ὅσες μᾶς δίνει ἡ ὄψις σου παρηγοριὲς κι' ἐλπίδες;...». (Σκέπτεται). Ὁ Γιάννης!.. Δὲν τὄξερα, οὔτε θὰ τὸ φανταζόμουν... Ποῦ τὴν ἔμαθε αὐτὸς τὴν ἀπαγγελία;... Ἕνα παιδὶ ἀπὸ τόσο ταπεινὴ οἰκογένεια!... Ὁ Εὔανδρος τοῦ δανείζει τὰ βιβλία... Ἔχει φιλίες μαζί του... Μοῦ φαίνεται πὼς εἶναι καὶ σὲ μεγαλύτερη τάξη ἀπὸ μένα ἐνῶ ἔχουμε τὴν ἴδια ἡλικία... Φαντάσου, ἕνα φτωχὸ παιδί... (Σκεπτεται λίγο, κι' ἄξαφνα, μ' ἄλλο τόνο). Οὔφ, δὲ βαρυέσαι! Ὁ Εὔανδρος ἐνθουσιάζεται συχνὰ χωρὶς λόγο... Δὲν πιστεύω νὰ ξέρη κι' αὐτὸς ὁ Γιάννης περισότερ' ἀπὸ μένα!... Ὅ,τι κάμω μονάχος μου! (Σκύβει πάλι στὸ βιβλίο του). «Τὸ μάρμαρο μένει βουβὸ καὶ θὲ νὰ μένη ἀκόμα... (Μουρμουρίζει μερικὰ λόγια κι' ἔπειτα δυνατά). «Χτυπᾶτε, πολεμάρχοι!». (Χτυποῦν τὴν πόρτα. Διακόπτεται). Ἐμπρός!

ΓΙΑΝΝΗΣ (μπαίνει σεμνὰ κι' εὐγενικά): Καλημέρα, κύριε Κωστάκη...

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (σοβαρὰ λιγάκι μὲ ἀξιοπρέπεια): Ἄ, καλῶς τον!

ΓΙΑΝΝΗΣ : Ὁ κύριος Εὔανδρος μοῦ εἶπε...

ΚΩΣΤΑΚΗΣ: Ναί, ναί... Ἤθελα νὰ μοῦ κάνης τὴ χάρη νὰ μοῦ διαβάσης μιὰ φορὰ τὸ ποίημά μου, γιὰ νὰ ἰδῶ... πῶς τὸ χρωματίζεις ἐσύ. Ἀλλοιώτικα ἄραγε ἀπὸ μένα;...

ΓΙΑΝΝΗΣ : Εὐχαρίστως. Τί ποίημα εἶναι;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ: Τοῦ Βαλαωρίτη, στὸν Πατριάρχη.

ΓΙΑΝΝΗΣ : Ἄ! τὸ ξέρω ἀπ' ἔξω!

ΚΩΣΤΑΚΗΣ : Σοῦ τὄχαν βάλει ποτὲ νὰ τὸ ἀπαγγείλης;...

ΓΙΑΝΝΗΣ : Ὄχι, ἀλλὰ ἔτσι... Τὸ εἶχε τὸ βιβλίο μου... μοῦ ἄρεσε... μοῦ ἄρεσε πολύ, τὸ διάβασα μερικὲς φορὲς καὶ τὸ ἀποστήθισα.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (ἔκπληκτος): Χωρὶς καμμιὰ ὑποχρέωση;... Ἀποστήθισες κοτζὰ ποίημα; Περίεργο!

ΓΙΑΝΝΗΣ (χαμογελᾶ): Ἀφοῦ μοῦ ἄρεσε;... Μαθαίνει κανεὶς τόσο εὔκολα ἕνα ποίημα ποὺ τοῦ ἀρέσει, ποὺ τὸ αἰσθάνεται!...

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (σηκώνεται): Καλά, καλά. Πές μου το τώρα μιὰ φορά... Ἀπ' τὴν ἀρχή... «Πῶς μᾶς θωρεῖς ἀκίνητος;». Ἐμπρός!

ΓΙΑΝΝΗΣ (ἑτοιμάζεται): Αὐτὸ τὸ ποίημα, ξέρεις, ὁ Βαλαωρίτης τὸ ἀπήγγειλε ὁ ἴδιος, στ' ἀποκαλυπτήρια τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Πατριάρχη... ἀπ' ἔξω ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιο...

ΚΩΣΤΑΚΗΣ: Τὸ ξέρω, τὸ ξέρω.

ΓΙΑΝΝΗΣ : Ἂς ὑποθέσουμε λοιπὸν πὼς ἐκεῖ (δείχνει πρὸς μιὰ διεύθυνση μπροστά του), εἶναι τὸ ἄγαλμα. Αὐτὴ τὴ στιγμὴ ξεσκεπάζεται... Τὸ βλέπω... Μοῦ κάνει ἐντύπωση, ἔ;... Ἡ μορφὴ τοῦ Πατριάρχη... ἀκίνητη, σκεπτική, σιωπηλή. Κι' ἀπορῶ. (Λέγοντας αὐτά, παίρνει μιὰ στάση σὰν νᾆταν πραγματικῶς μπροστὰ στὸ ἄγαλμα, κι' ἀρχίζει μὲ μιὰ ὡραία ἀπαγγελία):

Πῶς μᾶς θωρεῖς ἀκίνητος; Ποῦ τρέχει ὁ (λογισμός σου
Τὰ φτερωτά σου τά ὄνειρα; Γιατὶ στὸ μέ-(τωπό σου
Νὰ μὴ φυτρώνουν, Γέροντα, τόσες χρυσὲς (ἀχτίδες,
Ὅσες μᾶς δίνει ἡ ὄψις σου παρηγοριὲς (κι' ἐλπίδες;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (ἀπὸ μέσα του, ἐνῶ ὁ Γιάννης ἀπαγγέλλει τὸν τελευταῖο στῖχο): Θέ μου! Ποτὲ ἐγὼ δὲ θὰ τὄλεγα ἔτσι ὡραῖα! (Στὸ Γιάννη). Ἀρκεῖ! Ἔτσι ἀπαράλλαχτα τὸ χρωματίζω κι' ἐγώ. Αὐτὸ μόνο ἤθελα νὰ ἰδῶ. Σ' εὐχαριστῶ πολύ.

ΓΙΑΝΝΗΣ (σαστισμένος): Δὲ θέλεις νὰ ἐξακολουθήσω;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ : Ὄχι, περιττό. Ἔτσι, σοῦ εἶπα, τὸ ξέρω κι' ἐγώ.

ΓΙΑΝΝΗΣ : Μὰ ὁ κύριος Εὔανδρος...

ΚΩΣΤΑΚΗΣ : Ἄς τον νὰ λέη τὸν Εὔανδρο!... Αὐτὸς πιὰ νομίζει πὼς ἐγὼ δὲν εἶμαι ἱκανὸς γιὰ τίποτα!

ΓΙΑΝΝΗΣ (μὲ εὐγενικὴ διαμαρτυρία): Ὤ, δὲν τὸ πιστεύω!

ΚΩΣΤΑΚΗΣ : Ἐπὶ τέλους αὐτὰ τὰ πράγματα τὰ ξέρω καὶ τὰ αἰσθάνομαι καλύτερ' ἀπ' τὸν καθένα!... Ἕνα πατριωτικό, ἕνα ἡρωϊκὸ ποίημα στὴν 25ην Μαρτίου... μὰ ποιὸς ἄλλος θὰ τὸ αἰσθανόταν καὶ θὰ τὄλεγε καλύτερα ἀπὸ μένα ποὺ εἶμαι ἀπὸ μητέρα, τρισέγγονος τοῦ Καραϊσκάκη; Μάλιστα! τοῦ στρατηγοῦ Καραϊσκάκη, τοῦ μεγάλου Καραϊσκάκη. — Καραϊσκάκη μ' ἀρχηγὲ καὶ πρῶτε καπετάνε, — αὐτοῦ!...

ΓΙΑΝΝΗΣ (μὲ ἀφελῆ θαυμασμό): Δὲν τὄξερα πὼς εἶσαι τρισέγγονος τοῦ Καραϊσκάκη!... Ἡ οἰκογένειά σας...

ΕΥΑΝΔΡΟΣ : Ναί, ἡ οἰκογένειά μας ἔχει ἄλλο ὄνομα· ἀλλά, σοῦ εἶπα, ἀπὸ μητέρα.

ΓΙΑΝΝΗΣ : Ἐννοῶ... τρισέγγονος τοῦ Καραϊσκάκη! (Τὸν κοιτάζει ἐκστατικός. Μικρὴ παύση).

ΚΩΣΤΑΚΗΣ : Βλέπεις λοιπόν;... Καὶ νὰ σοῦ λέη ὁ κύριος Εὔανδρος πὼς ἔπρεπε ἐσὺ νὰ μοῦ δείξης, νὰ μὲ μάθης, πῶς νὰ πῶ ἕνα ποίημα, ποὺ λέει μέσα ὅλο γιὰ Καραϊσκάκηδες, γιατὶ δὲν πιστεύω δὰ νᾆσαι καὶ σὺ τρισέγγονος κανενὸς ἀπ' αὐτούς;

ΓΙΑΝΝΗΣ : Ὄχι βέβαια!... Ἐγώ, ὄχι!... Ἀλλὰ τί σημαίνει;... Τὴν Ἐπανάσταση τοῦ 21 τὴ θαυμάζω ὅπως κάθε ἄλλος, κι' ἀγαπῶ, λατρεύω αὐτοὺς τοὺς ἥρωες ποὺ μᾶς χάρισαν τὴν Ἐλευθερία...

ΚΩΣΤΑΚΗΣ: Καὶ μὲ τί δικαίωμα, ἀφοῦ ὁμολογεῖς ὅτι δὲν κατάγεσαι ἀπὸ κανένα; Τί σχέση ἔχεις ἐσύ; Οἱ πρόγονοί σου ἐσένα πολέμησαν στὴν Ἐπανάσταση; Τοὺς ἀναφέρει ἡ Ἱστορία; Καὶ μπορεῖς νὰ καυχᾶσαι πὼς ρέει στὶς φλέβες σου τὸ αἷμα δοξασμένων ἡρώων καὶ ἀρχηγῶν;

ΕΥΑΝΔΡΟΣ (μπαίνει ἄξαφνα κι' ἀκούει τὰ τελευταῖα λόγια τοῦ Κωστάκη). Πῶς;

ΓΙΑΝΝΗΣ (ποὺ δὲν ἔχει ἰδεῖ ἀκόμα τὸν Εὔανδρο): Μπορεῖ νὰ μὴν ἀναφέρη ἡ Ἱστορία τοὺς δικούς μου προγόνους, ἀλλὰ κι' αὐτοὶ πολέμησαν στὴν Ἐπανάσταση. Δὲν ἦταν ἀρχηγοὶ καὶ πρῶτοι καπετάνιοι, ἦταν ὅμως στρατιῶτες.

ΕΥΑΝΔΡΟΣ (προχωρεῖ): Πολὺ σωστά! Μὰ τί, ὁ ἀδελφούλης μου ἄρχισε πάλι τὶς πατραγαθίες του;

ΓΙΑΝΝΗΣ (στὸν Εὔανδρο): Μοῦ λέει ὅτι αἰσθάνεται περισσότερο ἀπὸ μένα τὰ ποιήματα ποὺ ὑμνοῦν τὴν Ἐπανάσταση, γιατὶ εἶναι τρισέγγονος τοῦ Καραϊσκάκη!

ΕΥΑΝΔΡΟΣ : Ἔχει μεγάλο λάθος ὁ κύριος Κωστάκης! Ἂν αὐτὸς εἶναι τρισέγγονος τοῦ Καραϊσκάκη — καὶ εἶναι, αὐτὸ δὲν τοῦ τὸ ἀμφισβητεῖ κανένας — ἐσὺ εἶσαι τρισέγγονος τοῦ Ἄγνωστου Στρατιώτη. Ναί! Ναί! Ὅλοι οἱ Ἕλληνες ὅσοι μποροῦσαν νὰ φέρουν ὅπλα, πολέμησαν τὴν Ἐπανάσταση! Καὶ τί θἄκαναν οἱ ἀρχηγοί, οἱ καπεταναίοι ἂν δὲν εἶχαν τοὺς πιστοὺς καὶ γενναίους αὐτοὺς στρατιῶτες; Δὲν μοῦ εἶπες, Γιάννη, πὼς ἡ οἰκογένειά σου κατάγεται ἀπὸ τὸ Σοῦλι;

ΓΙΑΝΝΗΣ : Μάλιστα! Ὁ παποὺς ἦταν Σουλιώτης.

ΕΥΑΝΔΡΟΣ : Ὁρίστε! Καὶ ποιὸς Σουλιώτης δὲν πολέμησε γιὰ τὴν Ἐλευθερία καὶ στὴν Ἐπανάσταση καὶ πρωτήτερα

καὶ κατόπιν; Ἔπρεπε δηλαδὴ νὰ λέγεται Τζαβέλλας; Πόσοι ἀνώνυμοι, ἄγνωστοι, ἔχυσαν τὸ αἷμα τους γιὰ τὴν πατρίδα ἢ ἔκαμαν στὸν πόλεμο ἡρωϊσμοὺς ποὺ δὲν τοὺς ἀναφέρει ἡ Ἱστορία! Καὶ ξέρεις, Κωστάκη, γιατὶ ἡ Ἱστορία δὲν ἀναφέρει ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἡρωϊσμούς; Γιατ' εἶναι τόσο πολλοὶ ποὺ θὰ χρειαζόταν ὁλάκερος τόμος γιὰ τὴν ἔκθεση μιᾶς μόνο μάχης! Ἀλλὰ τί σημαίνει! Κάθε οἰκογένεια σχεδὸν ξέρει καὶ θυμᾶται τὰ ὀνόματα αὐτῶν τῶν ἀφανῶν ἡρώων. Πολλὲς οἰκογένειες μάλιστα ἔχουν καὶ χαρτιά, πιστοποιητικὰ μὲ ὑπογραφὲς ἀρχηγῶν, μετάλλια, πολεμικοὺς σταυρούς, παλιὰ ὅπλα... τί μόνο, νομίζεις οἱ Καραϊσκάκηδες καὶ οἱ Μιαούληδες τἄχουν αὐτά;

ΓΙΑΝΝΗΣ: Κι' ἐγὼ ξέρω καλὰ πὼς ἕνας πρόγονός μου ἦταν στρατιώτης τοῦ Κολοκοτρώνη καὶ σκοτώθηκε στὸν πόλεμο. Τὄλεγε ὁ παπούς...

ΕΥΑΝΔΡΟΣ: Νά, ὁ Ἄγνωστος Στρατιώτης!... (Στὸν Κωστάκη). Ἔλα, τρισέγγονε τοῦ Καραϊσκάκη! Δῶσε τὸ χέρι σου στὸν τρισέγγονο τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτη καὶ ζήτησέ του συγγνώμη γιὰ τ' ἀσύστατα πράγματα ποὺ τοῦ εἶπες πρωτύτερα!... Ὅλοι οἱ Ἕλληνες πολέμησαν τότε γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Κι' ὅλοι οἱ ἀπόγονοί τους τὸ ἴδιο τοὺς αἰσθάνονται, τὸ ἴδιο εἶναι περήφανοι γι' αὐτοὺς καὶ τὸ ἴδιο θέλουν νὰ τοὺς μιμηθοῦν. Κι' ὅπως ὁ Καραϊσκάκης ἢ ὁ Κολοκοτρώνης δὲν θἄκανε τίποτα χωρὶς τὸν Ἄγνωστο Στρατιώτη, ἔτσι καὶ σήμερα, ἔτσι κι' αὔριο, ἕνας ἀπόγονος ἐκείνων δὲν θἄκανε τίποτα χωρὶς τὸν ἀπόγονο αὐτουνοῦ.

ΚΩΣΤΑΚΗΣ (μὲ κάποια συγκίνηση δίνει τὸ χέρι του στὸ Γιάννη): Σ' εὐχαριστῶ, Γιάννη, ποὺ... ποὺ μοῦ ἔδειξες πὼς ν' ἀπαγγείλω καλύτερα τὸ ποίημά μου.

ΕΥΑΝΔΡΟΣ: Ἀλήθεια; Σοῦ ἔδειξε;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ: Ναί. Μὲ τὴ διαφορὰ πὼς ἐγὼ δὲν θὰ μπορέσω ποτὲ νὰ τὸ ἀπαγγείλω ἔτσι. Θὰ προσπαθήσω ἀλλὰ δὲν θὰ μπορέσω. Πραγματικά, ὁ Γιάννης θὰ τὸ αἰσθάνεται περισσότερο ἀπὸ ἐμένα.

ΕΥΑΝΔΡΟΣ: Κι' ἂς μὴν εἶναι τρισέγγονος τοῦ Καραϊσκάκη, ἔ;

ΚΩΣΤΑΚΗΣ: Μὰ δὲν εἶπες πὼς εἶναι τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτη;

ΕΥΑΝΔΡΟΣ: Ναί, Ναί! Καὶ ποιὸς ξέρει! Οἱ ἀπόγονοι τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτη μπορεῖ νὰ μὴ λένε λόγια ἀλλὰ νὰ αἰσθάνονται περισσότερο ἀπὸ μερικοὺς φαντασμένους τὴ φιλοπατρία, τὸ καθῆκον, τὴν ἀνδρεία, τὴν ἀρετή!

ΑΥΛΑΙΑ

Τὸ χωριό μου.
(Σκίτσο τοῦ Δημ. Λώλη)

τὰ παιχνίδια ποὺ παίζουν τὰ Ἑλληνόπουλα

Η ΕΦΟΔΙΟΠΟΜΠΗ

Στὸ παιγνίδι αὐτὸ παίρνουν μέρος 21-30 παιδιά. Παίζεται σὲ ὕπαιθρο, ποὺ νὰ ἔχη καὶ μερικὰ δασώδη μέρη, πλαγιὲς καὶ ρέμματα καθὼς καὶ πολλοὺς δρόμους ἢ μονοπάτια. Χρειάζονται 1-3 καροτσάκια.

Τὸ θέμα τοῦ παιγνιδιοῦ εἶναι τοῦτο: Ἕνα τμῆμα στρατοῦ περικυκλώθηκε ἀπὸ τὸν ἐχθρό! Μπόρεσε ὅμως νὰ ὀχυρωθῆ καλὰ καὶ θὰ βαστοῦσε πολλὲς μέρες ἂν εἶχε ἀρκετὰ τρόφιμα καὶ πολεμεφόδια. Πρέπει λοιπόν, στὸ τμῆμα αὐτὸ νὰ φθάση μιὰ καλὴ ἐφοδιοπομπὴ ὥσπου φιλικά τους τμήματα νὰ μπορέσουν νὰ στείλουν ἐνισχύσεις καὶ νὰ διαλύσουν τὶς ἐχθρικὲς ὁμάδες. Ἡ ἐφοδιοπομπὴ πρέπει νὰ φθάση φυσικὰ στὸ περικυκλωμένο τμῆμα χωρὶς νὰ πέση στὰ χέρια τοῦ ἐχθροῦ.

Τὸ παιγνίδι παίζεται κατὰ τὸν παρακάτω τρόπο:

Οἱ παῖκτες χωρίζονται σὲ δυὸ ὁμάδες. Ἡ μία εἶναι τὸ ἐχθρικὸ τμῆμα καὶ ἡ ἄλλη ἡ ἐφοδιοπομπή. Ἡ πρώτη ἔχει διπλάσιο ἀριθμὸ παικτῶν ἀπὸ τὴν δεύτερη. Ἂν δηλαδὴ εἶναι 21 ἡ ἐχθρικὴ ὁμάδα ἔχει 14 παῖκτες καὶ ἡ ἄλλη 7. Ἂν 30 ἡ ἐχθρικὴ ὁμάδα ἔχει 20 παῖκτες καὶ ἡ ἐφοδιοπομπὴ 10.

Προτοῦ ἀρχίση τὸ παιγνίδι οἱ δυὸ ὁμάδες καθορίζουν ἕνα σημεῖο στὸ ὁποῖον ὑποτίθεται πὼς εἶναι τὸ πολιορκημένο τμῆμα. Στὸ σημεῖο αὐτὸ τοποθετοῦν μιὰ σημαία ἢ ὁποιοδήποτε ἄλλο ἀντικείμενο.

Τὸ σημεῖο αὐτὸ πρέπει νὰ περικυκλώση τὸ ἐχθρικὸ τμῆμα. Ὄχι ὅμως ἀπὸ πολὺ κοντά. Κυρίως πρέπει νὰ πιάση τὰ περάσματα ποὺ ὁδηγοῦν στὸ μέρος αὐτό, ποὺ θὰ τὸ λέμε «ὀχυρό!»

Ἡ ἐφοδιοπομπὴ ξεκινάει ἀπὸ ἀρκετὰ μακρυὰ γιὰ νὰ φθάση στὸ ὀχυρό. Κάθε παίκτης — καὶ τῶν δυὸ ὁμάδων ἔχει στὴν πλάτη του ἕνα μεγάλο ἀριθμό. Καθένας τὸ δικό του.

Ἡ ἐφοδιοπομπὴ πλησιάζει μὲ τὰ καροτσάκια της πρὸς τὸ ὀχυρό. Ἀλλὰ μὲ μεγάλη προφύλαξη. Πρέπει νὰ ἀποφύγη συνάντηση μὲ ἐχθρικὸ τμῆμα. Τὰ μέλη τῆς ἐφοδιοπομπῆς μποροῦν νὰ χωρίζωνται καὶ νὰ ἀκολουθοῦν διαφορετικοὺς δρόμους γιὰ νὰ φθάσουν στὸν προορισμό τους.

Κάθε παίκτης μπορεῖ νὰ θέση ἐκτὸς μάχης ἕνα ἀπὸ τοὺς ἀντιπάλους του φωνάζοντας τὸν ἀριθμό του. Ὁ παίκτης ποὺ θὰ φωναχθῆ ὁ ἀριθμός του — καὶ βέβαια θὰ πρέπει ἀπαραίτητα, αὐτὸς ποὺ θὰ τὸν φωνάξη νὰ τὸν δῆ, — βγαίνει ἀπὸ τὸ παιγνίδι καὶ δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπικοινωνήση μὲ κανένα, οὔτε νὰ δώση πληροφορίες σὲ κανένα. Ἔτσι σκοπὸς τοῦ παιγνιδιοῦ εἶναι νὰ μπορέση νὰ φθάση ἔστω καὶ ἕνας τῆς ἐφοδιοπομπῆς στὸ ὀχυρὸ καὶ νὰ πάρη τὴ σημαία στὰ χέρια του. Ἀλλὰ γιὰ νὰ τὸ κατορθώση θὰ πρέπει νὰ φθάση ἐκεῖ ὅσο μπορεῖ πιὸ ἀθέατος ἢ νὰ δῆ πρῶτος καὶ νὰ φωνάξη τὸν ἀριθμὸ τοῦ παίκτη ποὺ φρουρεῖ τὴ διάβασή του πρὸς τὸ ὀχυρό.

Ἂν ἡ ἐφοδιοπομπή, δηλαδὴ τὰ καροτσάκια, συναντηθῆ μὲ ἐχθρικὸ ἀπόσπασμα ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ὀπισθοχωρήση ἢ νὰ ἀλλάξη δρόμο. Ἂν ὅμως ὁ ἐχθρὸς τὴν περικυκλώση δηλαδὴ τῆς φράξη τὸ δρόμο ἀπ' ὅλες τὶς μεριές τότε ἡ ἐφοδιοπομπὴ χάνει τὸ παιγνίδι.

Πάντως ἂν ἡ ἐφοδιοπομπὴ φθάση στὸ ὀχυρὸ κερδίζει 10 βαθμούς. Ἂν ὅμως μόνο ἕνας παίκτης της φθάση κερδίζει 2 βαθμούς. Πρέπει νὰ σημειωθῆ πὼς ἂν ἕνας παίκτης φθάση στὸ ὀχυρό, ἔχει τὸ δικαίωμα ἡ ἐφοδιοπομπὴ νὰ συνεχίση τὸ παιγνίδι γιὰ νὰ φθάση στὸν προορισμό της.

ΟΙ ΛΑΒΩΜΕΝΟΙ

Τὸ παιγνίδι αὐτὸ παίζεται σὲ αὐλή, σὲ δωμάτιο ἢ σὲ γήπεδο. Παίρνουν μέρος 12-24 παιδιά.

Στὸ ἔδαφος χαράσσονται δυὸ γραμμὲς ποὺ ἡ μιὰ ἀπέχει ἀπὸ τὴν ἄλλη 20 βήματα. Πίσω ἀπὸ τὴ μιὰ γραμμὴ τοποθετοῦνται δυὸ ἰσάριθμες ὁμάδες σὲ παράταξη κατὰ παίκτη. Μόλις δοθῆ τὸ σύνθημα νὰ ἀρχίση τὸ παιγνίδι, οἱ δυὸ πρῶτοι παῖκτες σχηματίζουν μὲ τὰ χέρια τους κάθισμα στὸ ὁποῖον κάθεται ὁ τρίτος. Γρήγορα - γρήγορα τότε τὸν μετέφεραν στὴν ἀπέναντι γραμμή. Ἐκεῖ μένει ὁ πρῶτος καὶ οἱ δύο ἄλλοι, ὁ δεύτερος καὶ λαβωμένος ξαναγυρίζουν στὴν γραμμή τους, σχηματίζουν κάθισμα καὶ παίρνουν τὸν τέταρτο, ποὺ τὸν μεταφέρουν στὴν ἀπέναντι γραμμή. Ἐκεῖ μένει ὁ δεύτερος καὶ οἱ τρίτος καὶ τέταρτος ξαναγυρίζουν γιὰ νὰ μεταφέρουν τὸν πέμπτο. Ἔτσι ὅταν ἡ τελευταία τριάδα φθάση στὴ γραμμὴ τελειώνει τὸ παιγνίδι, καὶ κερδίζει ἡ ὁμάδα ποὺ ἡ τελευταία τριάδα της θὰ φθάση πρώτη στὴ γραμμή.

ΤΟ ΜΑΤΙ ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ

Τὸ παιγνίδι αὐτὸ παίζεται σὲ αὐλή. Παίρνουν μέρος 6-12 παῖκτες. Χρειάζεται ἕνα μπαστούνι.

Σ' ἕνα τοῖχο σχεδιάζουμε ἕνα κύκλο ποὺ παριστάνει τὸ μάτι τοῦ διαβόλου. Ὁ κύκλος δὲν πρέπει νὰ εἶναι πολὺ μεγάλος. Τὸ πολὺ ἡ ἀκτίνα του νὰ εἶναι 15 ἑκατοστὰ τοῦ μέτρου.

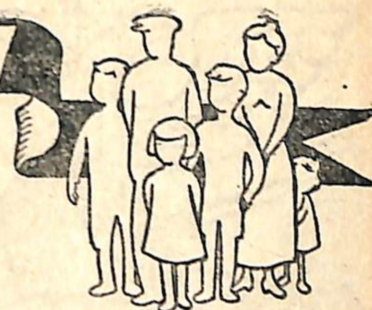
Οἱ παῖκτες στέκονται σὲ ἀπόσταση 7-8 βημάτων ἀπὸ τὸν κύκλο. Τότε ὁ ἐπικεφαλῆς τοῦ παιγνιδιοῦ δένει τὰ μάτια τοῦ παίκτη στὸν ὁποῖον δίνει καὶ τὸ μπαστοῦνι. Τότε αὐτὸς προχωρεῖ πρὸς τὸν τοῖχο καὶ προσπαθεῖ νὰ τὸν κτυπήση ἀκριβῶς μέσα στὸν κύκλο μὲ τὸ μπαστοῦνι 10 φορές.

Ἂν καὶ τὰ 10 κτυπήματα καταφερθοῦν μέσα στὸν κύκλο τότε ὁ παίκτης κερδίζει 10 βαθμούς. Ἂν ὄχι, τότε κερδίζει ἀπὸ ἕνα βαθμὸ γιὰ κάθε κτύπημα ποὺ θὰ πετύχη μέσα στὸν κύκλο.

Τὸ ἴδιο ἐπαναλαβαίνεται καὶ μὲ τοὺς ἄλλους παῖκτες. Κερδίζει ὁ παίκτης ποὺ θὰ πετύχη τὰ περισσότερα πετυχημένα κτυπήματα. Ἂν δυὸ παῖκτες πετύχουν τὸν ἴδιο ἀριθμό, συναγωνίζονται ἄλλη μιὰ φορὰ γιὰ τὴν πρώτη θέση.

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Ὁ Θάνος μαθαίνει τί-εἶναι ἡ παράδοση

— Σὰ συλλογισμένο σὲ βλέπω Θάνο μου! εἶπε ἐκεῖνο τὸ ἀπόγεμα ὁ παπούς. Τί συμβαίνει; Πνίγηκαν μήπως τὰ καράβια σου;

Τὸ παιδί, ξεπετάχτηκε καὶ χαμογέλασε.

— Ἄ μπὰ παπού, νά, κάτι σκεφτόμουν...

— Τὸ βλέπω πὼς κάτι σκεφτόσουν, μὰ σὰν τί;

— Θὰ σοῦ πῶ ἀμέσως παπού... Σκεφτόμουν κάτι ποὺ ἄκουσα νὰ λένε, ἄθελά μου... Ἤμουν μὲ τὰ παιδιὰ καὶ βλέπαμε νὰ σκάβουν τὰ θεμέλια τοῦ καινούργιου γεωργικοῦ σταθμοῦ, ποὺ γίνεται καθὼς ξέρεις μὲ τὰ ἔξοδα τοῦ κὺρ Περικλῆ, ποὺ ἦρθε ἀπὸ τὴν Ἀμερική... Λοιπὸν ὅταν πῆγαν νὰ βάλουν τὴν πρώτη πέτρα, ὁ μάστορας θέλησε νὰ σφάξη ἕναν κόκορα μὲ τὸ μυστρί. Ὁ κὺρ Περικλῆς ὅμως δὲν τὸν ἄφησε...

— Δὲ μ' ἀρέσουν οἱ προλήψεις! εἶπε. Ἄσε τὸν κόκορα ἥσυχο, νὰ τὸν σφάξουμε τὴν Κυριακή...

Τοῦ μάστορα ὅμως τοῦ κακοφάνηκε.

— Κρῖμα κὺρ Περικλῆ, τοῦ εἶπε. Ἡ Ἀμερικὴ σὲ χάλασε... Ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ σέβεται τὶς παραδόσεις... Λοιπὸν παπού, καθόμουν καὶ συλλογιζόμουν ὅλ' αὐτά. «Πρόληψη» ἔλεγε ὁ ἕνας «Παράδοση!» ἔλεγε ὁ ἄλλος. Ποιὸς εἶχε δίκηο παπού; Ὅσο καὶ νὰ σπάζω τὸ κεφάλι μου, δὲ βρίσκω! Τὴ μιὰ φορὰ νομίζω πὼς κι' οἱ δυὸ ἔχουν δίκηο — τὴν ἄλλη πάλι, νά... δὲν ξέρω...

Ὁ παπούς χαμογέλασε γαλήνια... Ἔβγαλε τὴν πίπα του ἀπὸ κερασιά, ἔβαλε μέσα μισὸ τσιγάρο, καὶ τ' ἄναψε μὲ τὸ τσακμάκι του...

— Συλλογίζεται!... σκέφτηκε ὁ Θάνος. Ξέρω πὼς ὁ παπούς αὐτὴ τὴ στιγμὴ συλλογίζεται τί θὰ μοῦ πῆ! Ἕνα αἴσθημα θερμὸ πλημμύρισε τὴν καρδιὰ τοῦ Θάνου, καὶ τὴν ἔκανε νὰ χτυπάη πιὸ δυνατά... Ἦταν ἡ μεγάλη του ἀγάπη γιὰ τὸν παπού, τὸν γερὸ κορμὸ τοῦ δέντρου τῆς οἰκογένειας ποὺ κλαριά του καὶ παρακλάδια του ἦταν ὅλοι τους στὸ σπίτι, ἦταν αὐτὴ ἡ μεγάλη ἀγάπη, μαζὶ μ' ἕναν ἄμετρο σεβασμὸ γιὰ τὴ γαλήνια σκέψη του ποὺ ὡρίμαζε πάντα γεμάτη πεῖρα καὶ γνώση, καὶ φρονιμάδα... Ἔτσι σὰν τὸ γλυκό, πολύτιμο σταφύλι ποὺ ὡριμάζει στὸ γέρικο κλῆμα, θρεμμένο ἀπὸ τὸν ἥλιο καὶ τὴ μυστικὴ δροσιὰ τοῦ χώματος ποὺ μέσα του, εἶναι πιασμένες ἡ ρίζες...

— Θάνο μου, εἶπε τέλος ὁ παπούς, ἔχω κληρονομήση ἀπὸ τὸν πατέρα μου ἕνα χωράφι... Ἕνα χωράφι ὅπου φυτρώνει κάθε χρόνο τὸ στάρι μας, ποὺ τὸ ἀλέθουμε στὸ μύλο κι' ἔχομε ἔτσι τὸ ψωμί μας. Σ' αὐτὸ τὸ χωράφι, ὅμως, δὲ φυτρώνει μονάχα στάρι. Φυτρώνουν κι' ἀγριόχορτα, καὶ ζιζάνια, ποὺ καθὼς ξέρεις ὅταν σβαρνίζουμε τὰ μαζεύουμε καὶ τὰ καῖμε... Τὸ στάρι, ὁ γόνιμος καρπὸς ποὺ δίνει τὸ ψωμάκι, εἶναι νὰ ποῦμε οἱ παραδόσεις. Τὰ ζιζάνια καὶ τ' ἀγριόχορτα, εἶναι οἱ προλήψεις. Τὸ στάρι χρειάζεται στὸν ἄνθρωπο... Δὲ μπορεῖ νὰ κάνη χωρὶς αὐτό. Τὰ ζιζάνια εἶναι περιττά, καὶ γι' αὐτὸ τὰ ξεριζώνουμε...

— Καταλαβαίνω παπού πὼς οἱ παραδόσεις χρειάζονται. Οἱ προλήψεις ὄχι... Μὰ πῶς θὰ καταλάβη ὁ ἄνθρωπος τί εἶναι παράδοση καὶ τί εἶναι πρόληψη;

— Θὰ σοῦ ἐξηγήσω τί εἶναι παράδοση. Γιατὶ ὅταν ξεχωρίσης τὸ στάχυ, εὔκολα μπορεῖς νὰ διακρίνης ὕστερα τὰ ζιζάνια... Ἡ παράδοση εἶναι κάτι ποὺ πιάνει τὸν ἄνθρωπο ἀπ' ὅταν γεννηθῆ, καὶ δὲν τὸν ἀφήνει οὔτε στὸ ἤρεμο κοιμητήριο, ὅπου κοιμᾶται κάτω ἀπὸ τὸν ἴσκιο ἀπὸ τὰ κυπαρίσσια... Γιατὶ ἀφοῦ αὐτὸς κλείση τὰ μάτια του γαλήνια μέσα σὲ τούτη τὴν πρόσκαιρη ζωή, οἱ δικοί του τὸν θυμοῦνται ἀκόμη ὅσο ζοῦν, καὶ γιὰ τὴν ἀθάνατη ψυχή του, κάνουν κάθε χρόνο ταχτικὰ πολλὲς φορὲς τὸ χρόνο, ὅτι λέει ἡ παράδοση πὼς πρέπει νὰ κάνουν...

— Ξέρω παπού, εἶπε σιγὰ ὁ Θάνος... Τὰ κόλυβα ποὺ φτιάνουμε γιὰ τὸν πατέρα σου καὶ γιὰ τὸ θεῖο, τὰ λουλούδια ποὺ πᾶμε στὸ κοιμητήριο τὸ ψυχοσάββατο...

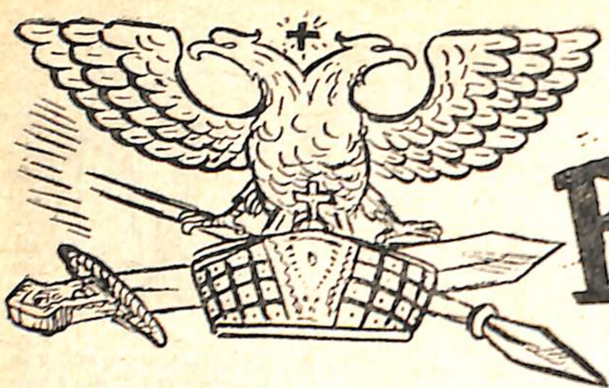
— Ἀπὸ τὴν στιγμὴ ποὺ θὰ γεννηθῆ ὁ ἄνθρωπος, καὶ μικρὸ βρέφος θὰ τὸν ξαπλώσουν στὴν ξύλινη κούνια του, ἡ παράδοση τὸν παίρνει στοργικά, καὶ θὰ τὸν συνοδέψη ὅλη του τὴ ζωή, γιὰ νὰ τὸν κάνη νὰ ζήση τὴ ζωὴ μὲ τιμὴ κι' ἀνείπωτη ὀμορφιά... Δὲ γεννιέται σ' εναν κόσμο ἔρημο τὸ μικρὸ ἑλληνόπουλο... Μέσα στὸ μικρὸ χωριό του, θἄβρη τὸν ἴσκιο ἀπὸ τὰ κατοχρονίτικα δέντρα ποὺ φύτεψαν οἱ παποῦδες του, τὰ χωράφια ποὺ ἔχουν ξεχερσώσει, τὸ ἀμπέλι ποὺ ἔχουν φυτέψει κλῆμα κλῆμα, τὸ λιοστάσι, τὴ βρύση, τὴ θημονιά... Ὅπως ἑτοίμασαν οἱ γονιοὶ τὴν κούνια του, ἔχουν ἑτοιμάσει οἱ πιὸ παλιοὶ παποῦδες του, τὸν τόπο ποὺ θὰ μεγαλώση καὶ θὰ προκόψη, ὄμορφο τιμημένο τόπο, ὅπου μὲ τὴ σειρά του ὅταν θὰ τρανέψη κι' αὐτός, θὰ ἱδρώση στὰ χωράφια, θὰ φυτέψη κι' ἄλλα κλήματα, θὰ κεντρήση κι' ἄλλα ἀγρίλια, καὶ θὰ φυτέψη δέντρα ποὺ θὰ δώσουν καρπὸ καὶ σκιὰ στὰ παιδιά του καὶ στ' ἀγγόνια του... Δὲ λαβαίνει ὅμως αὐτὰ μόνο ὅταν γεννιέται τὸ ἑλληνόπουλο. Γιατὶ ὅπως τόσες φορὲς σοῦ ἔχω ξαναπῆ, ὁ ἄνθρωπος δὲ χρειάζεται μόνο τροφὴ γιὰ τὸ κορμί του, χρειάζεται καὶ γιὰ τὴν ψυχή του τροφή, ποὺ καὶ γι' αὐτὴν ἔχουν φροντίσει οἱ μακρυνοὶ παποῦδες του... Κι' αὐτὴν τὴν ἑτοιμάζει καὶ τὴν φέρνει ἡ παράδοση. Μόλις γεννηθῆ, θὰ σκύψη ἡ Βάβω του στὴν κούνια, καὶ θὰ κοιμήση τὸ μικρὸ ἑλληνόπουλο μ' ἕνα νανούρισμα... Λίγα γλυκά, πανάρχαια λόγια ποὺ τἄμαθε ἀπὸ τὴ δικιά της Βάβω, καὶ ποὺ νανούρισαν τὸν ὕπνο ἄλλων ἑλληνόπουλων γιὰ ἑκατοντάδες χρόνια... Αὐτὸ τὸ τόσο ἁπλὸ κι' ἀγαπημένο τραγούδι ποὺ εἶναι τὸ νανούρισμα, ἔτσι καθὼς τὸ διατήρησε μέσα στοὺς αἰῶνες ἡ παράδοση, δένει τὸ μικρὸ νεογέννητο Ἑλληνόπουλο μὲ τὸ πλῆθος ὅλο τῶν προγόνων του, ποὺ εἶναι αὐτὸ τὸ τελευταῖο τους βλαστάρι... Πιὸ μοδέρνο τραγούδι μπορεῖ νάχη τόση δύναμη καὶ τόση ὀμορφιά; Καὶ μεγαλώνει τὸ ἑλληνόπουλο, κι' ἄλλα τραγούδια συνοδεύουν τὰ πρῶτα του βήματα, παλιὰ κι' αὐτά, καὶ ἁγιασμένα ἀπὸ τὰ χρόνια. Καὶ μαθαίνει νὰ παίζη παιχνίδια ποὺ ἔπαιζαν στοὺς ἴδιους τόπους, ἀκόμη καὶ οἱ πιὸ μακρυνοὶ παποῦδες του: κότσια, κι' ἀμάδες, καὶ κουτσό... Καὶ μεγαλώνει ἀκόμη, καὶ γίνεται παλικαράκι... Τώρα ἡ παράδοση δὲν εἶναι πιὰ μόνο νανούρισμα καὶ τραγούδι καὶ παιχνίδι... Τώρα ἡ παράδοση ἔρχεται νὰ μάθη στὸ παιδί, πῶς νὰ ζήση τιμημένα καὶ περήφανα, πῶς δηλαδὴ νὰ ζήση ἑ λ λ η ν ι κ ά... Τὸ μαθαίνει τὴν ἀγάπη καὶ τὸν σεβασμὸ στοὺς γονιούς, τὴν τιμὴ ποὺ πρέπει στοὺς γεροντότερους. Τὸ μαθαίνει τὴν ὑπακοὴ καὶ τὴ σεμνότητα, γιατὶ σεμνὸ καὶ ὑπάκουο θέλει ἡ παράδοση τὸ καλὸ ἑλληνόπουλο...

Κι' ὅσο μεγαλώνει τόσο μὲ τὸν ἄγραφο νόμο της ἡ παράδοση μαθαίνει κι' ἄλλα, πιὸ σοβαρὰ χρέη στὸν Ἕλληνα... Εἶναι ἕνα σχολεῖο ποὺ δὲν φαίνεται ἡ παράδοση, ποὺ δάσκαλοι εἶναι οἱ μακρυνοὶ πρόγονοί του ποὺ ἔζησαν ὡραῖα καὶ τιμημένα, καὶ θέλουν νὰ ζήση κι' αὐτὸς τὸ ἴδιο ὡραῖα καὶ τὸ ἴδιο τιμημένα... Μιλεῖ ἡ παράδοση μὲ τὸ στόμα τῶν γερόντων καὶ τῶν γονιῶν. μὰ ἡ φωνὴ καὶ τὰ λόγια ἔρχονται ἀπὸ τὰ πολὺ μακρυνὰ χρόνια — κι' εἶναι ἡ φωνὴ ἐκείνων ποὺ δὲν ὑπάρχουν πιά, μὰ ποὺ ξαναζοῦν μέσα στὸν ἴδιον, ἂν ἐξακολουθήση νὰ βαδίζη στὰ χνάρια της. Εἶναι μιὰ παλαίστρα ἡ παράδοση, ποὺ ἀτσαλώνει τὴν ψυχή, καὶ τὴν κάνει δυνατὴ καὶ τίμια, σεμνὴ κι' εὐγενική... Ἀπὸ ἐκεῖ βγαίνει ὁ Ἕλληνας μὲ ὅλες τὶς ἀρετὲς τῶν προγόνων του, ἕνας τέλειος πολίτης, ἕνας τέλειος ἄνθρωπος... Μὲ τὴν παράδοση, μεταδίνουν στὸ ἑλληνόπουλο οἱ πρόγονοί του, ὅλες τὶς ἀρετὲς ποὺ εἶναι δύσκολες, ὅλη τὴν ἀγάπη γιὰ τὰ πράγματα ποὺ ἀγάπησαν πιὸ πολὺ ἀπὸ τὴ ζωή τους, γιατὶ ἄπειρες φορὲς τὴν θυσίασαν χαρούμενα γι' αὐτά: τὴν ἀγάπη δηλαδὴ γιὰ τὴν πατρίδα, γιὰ τὴν τιμή, γιὰ τὴν ὑπόληψη, γιὰ τὸ μικρὸ τόπο ποὺ ἔχουν γεννηθῆ... Δὲν εἶναι ὅμως μόνο σοβαρὴ καὶ αὐστηρὴ ἡ παράδοση... Ἔχει πλευρὲς χαρούμενες καὶ χαριτωμένες.—Μήπως ἀπὸ τὴν παράδοση δὲν ἔχουμε τὶς θαυμάσιες ἐθνικὲς φορεσιές μας, τὰ τραγούδια τὰ νυφιάτικα καὶ τῆς τάβλας, τοὺς ὑπέροχους ἑλληνικοὺς χορούς μας, τὰ λαγοῦτα, τὶς πίπιζες, τὴ λύρα, τὸ σαντούρι — ἄπειρα ἄλλα; Ἡ παράδοση δὲν στέλνει τὰ μικρὰ παιδιὰ νὰ ποῦν τὰ κάλαντα, ἢ νὰ μάσουν αὐγὰ τοῦ Λαζάρου, λέγοντας ἕνα τροπάρι, καὶ δὲν κάνει ἐμᾶς τοὺς Ἕλληνες νὰ γιορτάζομε τὴν κάθε γιορτὴ μ' ἕνα ἰδιαίτερο, δικό μας, τρισχαριτωμένο τρόπο;

Στὴν παράδοση δὲ χροστοῦμε τὸ χριστόψωμο ποὺ τόσο σοῦ ἀρέσει, τὸ κόκκινο αὐγὸ τοῦ Πάσχα καὶ τὸ ἀρνί; Χαμογελαστὲς καὶ ὄμορφες οἱ παραδόσεις μας, ἔχουν κεντήση τὸ μονόχρωμο πανὶ τοῦ χρόνου, μ' ἕνα πλῆθος κεντήματα τὸ ἕνα πιὸ ὄμορφο ἀπὸ τ' ἄλλο... Κι' ἡ ζωὴ τοῦ Ἕλληνα, εἶναι γεμάτη ὀμορφιά, μιὰ ὀμορφιὰ ποὺ δὲν τὴν βρῆκε ὁ ἴδιος, ποὺ τοῦ τὴν ἔδωσαν ἕτοιμη οἱ παποῦδες του, καὶ ποὺ μὲ τὴ σειρά του κι' αὐτὸς τὴ δίνει στὰ παιδιά του... Καὶ τώρα Θάνο μου, κατάλαβες τί εἶναι ἡ παράδοση;

— Κατάλαβα παπού... Εἶναι ὅτι καλὸ κι' ὡραῖο μᾶς ἄφησαν οἱ πρόγονοί μας, καὶ ποὺ ἐμεῖς πρέπει μὲ κάθε θυσία νὰ φροντίσουμε νὰ τὸ διατηρήσουμε...

— Ναὶ Θάνο μου... Μόνο ποὺ δὲν εἴπαμε ἀκόμη γιὰ τὴ διαφορά της μὲ τὴν πρόληψη... Σκέψου το αὐτὸ μονάχος σου, γιὰ νὰ κουβεντιάσουμε μιὰ ἄλλη φορά.

Τόν καιρό τοῦ ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ ΔΕΛΤΑ

5ον

— Πῶς σὲ λένε! ρώτησε.

—'Ασάν.

— Πήγαινε στὸ παλάτι μου, 'Ασάν, 'Από σήμερα εἶσαι στὴν ἰδιαίτερή μου ὑπηρεσία, — καὶ γυρνώντας στὸν ὑπασπιστή του, ὁ Τσάρος πρόσταξε νὰ δώσουν ροῦχα καὶ φαγὶ στὸν ξένο καὶ νὰ φωνάξουν ἀμέσως τοὺς στρατηγούς του.

Πρὶν βραδιάσει, ὅλοι οἱ στρατηγοὶ εἶχαν μαζευθεῖ στὸ παλάτι τοῦ πεθαμένου Κατεπάνω, ὅπου ὁ Σαμουὴλ τοὺς εἶχε συγκαλέσει γιὰ συμβούλιο, καὶ φώναξαν τὸν 'Ασὰν καὶ τὸν ἐξέτασαν. Τοὺς ξαναεῖπε ὅσα εἶχε πεῖ τοῦ Σαμουὴλ κι ἐπρόσθεσε μερικὲς λεπτομέρειες· πόσος ἦταν ὁ στρατὸς τοῦ Βασιλείου, πόσους ἄφησε στὴ Βιδύνη, πῶς εἶχε ξανοχυρώσει τὸ φρούριο καὶ ἄλλα τέτοια.

Τὴν ἄλλη μέρα ἔφθασαν ἕνα - δυὸ χωρικοὶ τῆς Ροδόπης. Δὲν ἤξεραν τίποτα θετικό. 'Αλλὰ στὰ χωριά τους διαδίδουνταν πὼς ἔπεσε ἡ Βιδύνη.

Δυὸ μέρες ἀργότερα, ἡ κοιλάδα τῆς Τούντζας [1] εἶχε γεμίσει πεζοπόρους καὶ καβαλάρηδες, ἀμάξια καὶ ζῶα φορτωμένα. 'Ο Σαμουὴλ ἔφευγε βιαστικά, ὅπως εἶχε ἔλθει.

Στὸ δρόμο ἀντάμωσε ἄλλους ἀγγελιοφόρους, ποὺ τοῦ ἐπιβεβαίωσαν τὶς εἰδήσεις τοῦ Ασάν. 'Αποφεύγοντας λοιπὸν τὶς ὀχυρωμένες χῶρες καὶ τὰ κάστρα ποὺ φύλαγαν τὶς κλεισοῦρες, ὁ Σαμουὴλ τράβηξε κατὰ τὴ Ροδόπη, μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ προφθάσει τὸν ἐχθρό του πρὶν μπορέσει ὁ Βασίλειος, μὲ μιὰν ἀπὸ τὶς συνηθισμένες του γρήγορες προσβολές, νὰ τοῦ ἁρπάξει βορεινὰ προτειχίσματα τοῦ βασιλείου του.

Πίσω ἀκολουθοῦσε στρατὸς αἰχμαλώτων. "Αντρες, γυναῖκες καὶ παιδιά, στὴν κάψα τοῦ σεπτεμβριάτικου ἥλιου, πορεύονταν μὲ σκυφτὸ κεφάλι καὶ μαύρη καρδιά, πρὸς τὴ βαρύτερη σκλαβιὰ ποὺ γίνουνταν δοῦλοι τοῦ ἀγριώτερου λαοῦ τῆς σκληρῆς ἐκείνης ἐποχῆς.

Μαζὶ μ' ὅλους τοὺς ἄλλους δούλους ἀκολουθοῦσε κι ὁ Παγράτης μὲ τὴν 'Αλεξία. Τοῦ εἶχαν λύσει τὰ σίδερα γιὰ τὴν πορεία, καί, μὲ τὸ παιδὶ στὴν ἀγκαλιά, πήγαινε ὁ γέρος ἀνάμεσα στὸ πυκνὸ σκοτάδι, γυρεύοντας ἀδιάκοπα τὰ δυὸ ἀγόρια ποὺ ὁ Νικήτας τοῦ εἶχε ἐμπιστευθεῖ.

Δὲν τὰ βρῆκε ὅμως. Μακριά, μπροστὰ προχωροῦσαν τὰ ὀρφανά, στὴν ἰδιαίτερη συνοδεία τοῦ Σαμουήλ.

"Ενα βράδυ τὰ εἶδε ἀπὸ μακριά.

Μέρες καὶ μέρες περπατοῦσε τὸ καταπονεμένο, τὸ ἀτέλειωτο κοπάδι τῶν αἰχμαλώτων, σχεδὸν χωρὶς ἀνάπαυση, καὶ πολλοὶ ἔπεφταν στὸ δρόμο ὅπου τοὺς ἔτρωγαν τ' ἀγρίμια ἢ πέθαιναν ἀπὸ πείνα καὶ ἀθλιότητα. 'Επιτέλους ὁ Σαμουὴλ ἀποφάσισε νὰ σταματήσει δυὸ μέρες γιὰ νὰ ξεκουραστεῖ ὁ στρατός του, κι ἔστησε τὶς σκηνὲς πλάγι σ' ἕνα ποταμάκι.

'Ο Παγράτης εἶχε κατέβει στὴν ὄχθη μὲ τὴν 'Αλεξία, καί, καθισμένοι στὰ χόρτα, κοίταζαν σιωπηλὰ τοὺς ἄντρες ποὺ ἔφερναν τὰ ζῶα νὰ τὰ ποτίσουν. "Εφεραν καὶ τὰ βασιλικὰ ἄλογα, καί, ἀνάμεσα στοὺς στρατιῶτες, ὁ Παγράτης εἶδε δυὸ ἀγοράκια κι ἀναγνώρισε τὸ γιὸ τοῦ Κατεπάνω καὶ τὸ φίλο του.

Τ' ἀγόρια ἔβγαλαν τὰ ποδήματά τους καὶ μπῆκαν στὸ νερὸ μαζὶ μὲ τοὺς στρατιῶτες, νὰ πλύνουν τ' ἄλογα. 'Η καρδιὰ τοῦ Παγράτη μάτωσε σὰν τὰ εἶδε, καὶ τὰ μάτια του γέμισαν δάκρυα.

Τὴν ἴδια ὥρα, ἔφθασε κοντὰ στὸ ποτάμι ἕνας λιγνὸς ἡλιοκαμένος ἄντρας μὲ κατάμαυρα μαλλιὰ καὶ γένια καὶ μιὰ πρόσφατη λαβωματιὰ στὸ μάγουλο. Καθὼς εἶδε τὰ παιδιά, ἔβγαλε τὶς φωνὲς καὶ πρόσταξε νὰ βγοῦν ἀπὸ τὸ νερὸ καὶ νὰ ξαναφορέσουν τὰ ποδήματά τους. Τ' ἀγόρια ὅμως δὲν καταλάβαιναν βουλγάρικα, κι ἐξακολουθοῦσαν τὴ δουλειά τους. Τότε πήδησε ὁ ἄνθρωπος μέσα στὸ νερό, τ' ἅρπαξε ἀπότομα, τὰ ἔβγαλε ἔξω μὲ τὶς σπρωξιές, καὶ μὲ φωνὲς καὶ χειρονομίες τοὺς εἶπε πὼς δὲν ἦταν δουλειά τους νὰ πλένουν ἄλογα καὶ νὰ λερώνουν τὰ ροῦχα τους ποὺ τοὺς τὰ εἶχε δώσει ὁ Τσάρος γιὰ τὴ δική του ὑπηρεσία μονάχα. Καὶ πρόσταξε νὰ πᾶνε ἀμέσως στὴ βασιλικὴ σκηνὴ κι ἐκεῖ νὰ περιμένουν τὶς διαταγὲς τοῦ 'Αφέντη.

'Ο ἄνθρωπος αὐτὸς φοροῦσε στολὴ ἰδιαίτερου ὑπασπιστῆ τοῦ Σαμουήλ, καὶ ὅταν τὸν ἄκουσε ὁ Παγράτης νὰ μιλᾶ τόσο ἀπότομα στὰ ὀρφανὰ φοβήθηκε μὴν τὰ χτυπήσει, καὶ ἡ καρδιά του σφίχτηκε. Μὰ σὰν εἶδε πὼς σὲ λόγια περιορίζουνταν ὁ θυμός του, χάρηκε κατάκαρδα ποὺ ἐπεμβῆκε ὁ Βούλγαρος καὶ τὰ ἐμπόδισε νὰ κάνουν τοῦ σταυλίτη τὴ χοντροδουλειά, καὶ μὲ κάποια εὐγνωμοσύνη τὸν κοίταξε ὅσο πήγαινε τ' ἀγόρια πρὸς τὴ βασιλικὴ σκηνή.

Τὰ ξαναεῖδε λίγες μέρες ἀργότερα, σὲ ἄλλο σταθμό, μέσα σ' ἕνα πυκνὸ δάσος. Τ' ἀγόρια κάθουνταν στὴ ρίζα ἑνὸς δέντρου καὶ μαζὶ διάβαζαν ἕνα ἑλληνικὸ χρυσοδεμένο προσευχητάριο. "Ηταν ὁλομόναχα· οὔτε στρατιώτης φαίνουνταν οὔτε αἰχμάλωτος. 'Ο Παγράτης, κρατώντας τὴν 'Αλεξία ἀπὸ τὸ χέρι, πλησίασε χωρὶς νὰ τὸν ἀκούσουν, καὶ μόνο ὅταν στάθηκε μπροστά τους σήκωσαν τὸ κεφάλι καὶ τὸν εἶδαν.

— Παγράτη!... μουρμούρισε ὁ Κωνσταντῖνος.

'Ο γέρος τράβηξε τ' ἀγόρια στὴν ἀγκαλιά του καὶ τὰ φίλησε σφιχτά. 'Απὸ τὴ συγκίνηση δὲν μπόρεσε νὰ μιλήσει.

— Καὶ ἡ 'Αλεξία... ψιθύρισε ὁ Μιχαήλ.

Φοβισμένα ἔρριξε γύρω του μιὰ ματιά, καί, σὰ βεβαιώθηκε πὼς κανένας δὲν τοὺς βλέπει πῆρε τὸ κοριτσάκι κοντά του καὶ τὸ φίλησε.

'Η μικρὴ τὸν κοίταξε, ὕστερα κοίταξε τὸν Παγράτη, καὶ πάλι τὸν Μιχαὴλ καὶ τὸν Κωνσταντῖνο. Μὰ τὰ χείλια της ἔμειναν κλειστά.

— 'Αλεξία, δὲ μᾶς ἀναγνωρίζεις; Γιατί δὲ μᾶς μιλᾶς; ρώτησε ὁ Κωνσταντῖνος.

Καὶ πάλι μικρὴ κοίταξε σιωπηλὰ τὸν Παγράτη.

— "Ετσι εἶναι ἀπὸ τὴ μέρα τῆς σφαγῆς, εἶπε ὁ γέρος.

— Γιατί δὲ μιλᾶς, 'Αλεξία; Μὴ μᾶς φοβᾶσαι ἐμᾶς! 'Εμεῖς σ' ἀγαποῦμε! εἶπε ὁ Μιχαὴλ πιάνοντας καὶ χαϊδεύοντας τὸ χεράκι της.

— Δὲ μιλᾶ καθόλου, ἐξήγησε ὁ Παγράτης. 'Εμπρός μας ἔσφαξαν πολὺν κόσμο, καὶ ἡ

'Ο Παγράτης κρατώντας τὴν 'Αλεξία ἀπὸ τὸ χέρι πλησίασε.

1) Τούντζα: Παραπόταμος τοῦ "Εβρου.

μικρὴ τοὺς εἶδε καὶ δὲ μίλησε πιά...

—Ἀπὸ τρομάρα; ρώτησε ὁ Κωνσταντῖνος.

—Ἔτσι φαίνεται.

—Ἄχ, καημένη Ἀλεξία! μουρμούρισε ὁ Κωνσταντῖνος ἀγκαλιάζοντας τὸ παιδί. Κι ἐγὼ σὲ μακάριζα!

—Γιατί; ρώτησε ὁ Παγράτης δακρυσμένος.

—Γιατὶ δὲν εἶχε μάνα καὶ πατέρα νὰ τοὺς δεῖ νὰ σφάζωνται...

Ἔκρυψε τὸ πρόσωπό του στὰ χέρια καὶ ξέσπασε στὰ κλάματα.

—Εἶδες τὴ μητέρα σου; ρώτησε χαμηλόφωνα ὁ Παγράτης.

—Ναί! ψιθύρισε ὁ Μιχαὴλ, τὴν εἴδαμε σφαγμένη, ὅταν μᾶς πῆραν ἀπὸ τὴν ἐκκλησία. Καὶ ὕστερα.. τὸν πατέρα του...

Ὁ Κωνσταντῖνος σήκωσε τὸ κεφάλι.

—Θὰ τοὺς ἐκδικήσω! εἶπε καὶ τὰ μάτια του ἔβγαζαν σπίθες. Θὰ τοὺς ἐκδικήσω, ἐπανέλαβε ἁπλώνοντας τὸ χέρι του ἀπάνω στὸ προσευχητάριο. Γ' ὁρκίζομαι στὸ Σταυρό...

Κάτι ἔτριξε μὲς στὰ κλαδιὰ κοντά τους. Ὁ Παγράτης ἔκανε νόημα τοῦ Κωνσταντίνου νὰ σωπάσει καὶ ἀκροάστηκε βαστώντας τὴν ἀναπνοή του. Μὰ τίποτα δὲν ἀκούστηκε πιά.

Προχώρησε ἕνα δυὸ βήματα, παραμέρισε τὰ χαμόκλαδα, καί, ξαπλωμένο στὰ χόρτα, εἶδε ἕνα Βούλγαρο ποὺ κοιμοῦνταν. Ἀναγνώρισε τὸν ὑπασπιστὴ τοῦ Σαμουὴλ ποὺ εἶχε ἐμποδίσει τὰ παιδιὰ νὰ πλύνουν τ' ἄλογα.

Παρακάτω, στὴν ξεσκέπαστη πλαγιά, πέντε - ἕξι στρατιῶτες ἔψηναν τὸ φαΐ τους καὶ κουβέντιαζαν ἀναμεταξύ τους.

Ὁ Παγράτης ἔκανε νόημα τῶν ἀγοριῶν νὰ σιμώσουν μὲ προσοχή.

—Πῶς τὸν λένε αὐτόν; ρώτησε τὸν Μιχαὴλ στὸ αὐτί, δείχνοντας τὸν κοιμισμένο ὑπασπιστή.

Ὁ Μιχαὴλ ξαφνισμένος κοίταξε τὸν Κωνσταντῖνο.

—Ἀσάν, εἶπε ὁ Κωνσταντῖνος χωρὶς νὰ χαμηλώσει τὴ φωνή.

Μὲ τρόμο σκέπασε ὁ Παγράτης τὸ στόμα τοῦ ἀγοριοῦ. Μὰ ὁ Βούλγαρος ἐξακολουθοῦσε νὰ κοιμᾶται βαριά, καὶ οἱ ἄλλοι παρακάτω, προσηλωμένοι στὸ φαΐ τους καὶ στὶς κουβέντες, δὲ φαίνουνταν ν' ἄκουσαν.

Ὁ Παγράτης πῆρε τ' ἀγόρια ἀπὸ τὸ χέρι, καὶ προσέχοντας μὴν πατήσουν κανένα κλαδί, ποὺ τὸ τρίξιμό του θὰ τοὺς πρόδιδε, ἀπομακρύνθηκαν μὲ τὴν Ἀλεξία.

—Αὐτὸ νὰ μᾶς γίνει μάθημα, ψιθύρισε ὁ γέρος. Λένε πὼς καὶ οἱ τοῖχοι ἔχουν αὐτιά. Κάποτε καὶ τὰ δέντρα ἔχουν. Μόνο στὴ μοναξιὰ πιὰ καὶ στ' ἀνοιχτὰ θὰ σᾶς ξανασιμώσω. Μὰ νὰ ξέρετε πὼς ἡ καρδιά μου εἶναι πάντα μαζί σας!

Φίλησε σφιχτὰ τ' ἀγόρια, πῆρε τὸ χέρι τῆς Ἀλεξίας κι ἔφυγε. Μιὰ στιγμὴ γύρισε πίσω, καὶ εἶδε τὰ δυὸ ἀγόρια ποὺ εἶχαν ξανακαθίσει στὴ ρίζα τοῦ δέντρου καὶ ἀγκαλιασμένα διάβαζαν ἥσυχα τὸ βιβλίο τους.

Ε'. ΣΤΙΣ ΟΧΘΕΣ ΤΟΥ ΑΞΙΟΥ

Τὸ μακρινὸ ταξίδι ἐξακολουθοῦσε, πιὸ δύσκολο, πιὸ κοπιαστικὸ παρὰ ποτέ. Μὲ τὸ κρύο οἱ ταλαιπωρίες μεγάλωναν. Ἔβρεχε ἀδιάκοπα, καὶ ὁ Σαμουὴλ ἀναγκάζουνταν νὰ περνᾶ ἀπὸ τὰ ψηλὰ κι ἀπότομα βουνά, γιατὶ ὅλοι οἱ δρόμοι. καὶ ὅλα τὰ στενὰ ἦταν στὰ χέρια τῶν Βυζαντινῶν. Σταθμοὺς δὲν ἔκαμνε πιά, παρὰ μόνον ὅταν δὲν μποροῦσε νὰ τοὺς ἀποφύγει, καὶ μὲ τὸ καμτσίκι στὸ χέρι, οἱ ἄγριοί του στρατιῶτες ἔσπρωχναν ὅλο καὶ γρηγορώτερα τὸ ἀποσταμένο κοπάδι τῶν αἰχμαλώτων, κατεβάζοντας τὴν τσουχτερὴ λουρίδα στοὺς ὤμους τῶν παιδιῶν καὶ τῶν γυναικῶν ποὺ ἔμεναν πίσω, ἀδιαφορώντας ἂν ἦταν ἀριστοκράτισσες, ἀμάθητες στὶς φοβερὲς αὐτὲς πορεῖες, εἴτε παιδιὰ ἀρχόντων, ἀναθρεμμένα στὴν πιὸ λεπτὴ πολυτέλεια.

Κάθε λίγο ἔφθαναν εἰδήσεις πὼς ὁ Αὐτοκράτορας εἶχε κυριεύσει κι ἄλλα κάστρα κι ἄλλες πόλεις στὴν πορεία του, καὶ ὁ Σαμουὴλ βιάζουνταν ὅλο καὶ περισσότερο νὰ προχωρήσει καὶ ν' ἀνταμώσει τοὺς Ἕλληνες, μὲ τὴν ἐλπίδα πὼς μιὰ μάχη μποροῦσε νὰ σταματήσει τὸν κατακτητή, καὶ ποιὸς ξέρει, ἴσως καὶ νὰ τὸν καταστρέψει.

Ἔτσι ἔφθασε ὁ στρατὸς ὅλος στὸν Ἀξιό [1], πέρασε στὴ δεξιὰ ὄχθη κι ἐκεῖ στρατοπέδευσε, περιμένοντας νὰ γυρίσουν οἱ πρόσκοποι τοῦ Σαμουὴλ καὶ νὰ ποῦν ποῦ ἀκριβῶς ἦταν ὁ Βασίλειος.

Ὁ Κωνσταντῖνος ἔσκυψε κι' ἔπιασε τὸ μῆλο.

Οἱ πρόσκοποι γύρισαν, καὶ εἶπαν πὼς τὰ αὐτοκρατορικὰ στρατεύματα βρίσκουνταν στὸ βουνὸ καὶ τραβοῦσαν κατὰ τὰ στενὰ ποὺ βγαίνουν στὰ Σκόπια.

Μόλις τὸ ἔμαθε ὁ Σαμουὴλ, διέλυσε εὐθὺς τὸ στρατόπεδο, καὶ ἀφοῦ ἔστειλε τὰ λάφυρα καὶ τοὺς αἰχμαλώτους μὲ καλὴ συνοδεία στὸν Πρίλαπο [2], πῆρε τὸ στρατό του ὁλόκληρο καί, μὲ γρήγορες πορεῖες, ἀνέβηκε τὸν ποταμὸ ὡς τὰ Σκόπια.

Ἐκεῖ θέλησε νὰ περάσει στὴν ἄλλη ὄχθη. Μ' ἀπὸ τὶς βροχές, ποὺ ἀδιάκοπα ἔπεφταν ἐκεῖνες τὶς μέρες, ὁ Ἀξιὸς εἶχε πλημμυρίσει, καὶ ὁ Σαμουὴλ, βλέποντας τὴ μεγάλη δυσκολία νὰ περάσει τόσο στρατὸ μὲ πολεμικὲς ἀποσκευὲς στὴν ἄλλη μεριά, ἀποφάσισε νὰ στήσει τὶς σκηνὲς στὴ δεξιὰ ὄχθη ὅπου βρίσκουνταν, κι ἐκεῖ νὰ περιμένει τὸν ἐχθρό του.

Ἡ βροχὴ ὅμως ἐξακολουθοῦσε νὰ πέφτει καὶ τὰ νερὰ τοῦ ποταμοῦ νὰ φουσκώνουν, καὶ τὸ ρεῦμα δυνάμωνε ὅλο καὶ περισσότερο. Ὅταν ἔφθασαν λοιπὸν οἱ Ἕλληνες ἐμπρὸς στὰ Σκόπια, ὁ Ἀξιὸς ἦταν ἀπέραστος, καὶ ὁ Βασίλειος, θέλοντας καὶ μή, ἀναγκάστηκε νὰ στρατοπεδεύσει στὴν ἀριστερὴ ὄχθη, ἀντίκρυ τοῦ Σαμουὴλ.

Μὲ τὴ βεβαιότητα πὼς οἱ Ἕλληνες δὲν μποροῦσαν νὰ περάσουν καὶ νὰ τοὺς χτυπήσουν, οἱ Βούλγαροι πῆραν θάρρος, καὶ ὅλη μέρα τοὺς προκαλοῦσαν μὲ βρισιὲς καὶ λόγια εἰρωνικά, ποὺ τοὺς πετοῦσαν ἀπὸ τὴ μιὰν ἀκροποταμιὰ στὴν ἄλλη.

Μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους αἰχμαλώτους, ὁ Παγράτης καὶ ἡ Ἀλεξία εἶχαν σταλεῖ στὸ δουλοπάζαρο τοῦ Πρίλαπου νὰ πουληθοῦν. Μὲ μαύρη καρδιὰ ἔφυγε ὁ Παγράτης, γιατὶ ἄφηνε δυὸ ὀρφανὰ χωρὶς κανένα προστάτη στὰ χέρια τῶν Βουλγάρων.

Ὁ Κωνσταντῖνος καὶ ὁ Μιχαὴλ εἶχαν ἀκολουθήσει τὸν Τσάρο ὡς παιδόπουλα. Τὸ γέρο δὲν τὸν ξαναεῖδαν πιά, ὕστερο ἀπὸ τὴ συνάντηση τοῦ δάσους, καὶ ἀφότου οἱ Ἕλληνες σκήνωσαν ἀντίκρυ, μιὰ συλλογὴ εἶχαν τ' ἀγόρια, πῶς νὰ ξεφύγουν μυστικὰ ἀπὸ τὴ βασιλικὴ σκηνὴ νὰ κατέβουν ὡς τὸν ποταμό, ν' ἀκούσουν ἑλληνικὲς φωνές, νὰ δοῦν ἑλληνικὲς στολές, καὶ μὲ τὴ βοήθεια τῆς Παναγίας, ἴσως νὰ βροῦν καμιὰ βάρκα κα νὰ τραβήξουν γιὰ τὴν ἀντικρινὴ ὄχθη. Στὸ παιδικό τους μυαλὸ ἡ φυγὴ φαί νουνταν εὔκολη, καί, μέρα - νύχτα, ἄλ λο δὲ σκέπτουνταν παρὰ πῶς νὰ τὴ ἐκτελέσουν.

Μὰ γύρω οἱ Βούλγαροι φύλαγαν. Ἔξω ἀπὸ τὴ βασιλικὴ σκηνὴ ἔμενε μι μικρὴ πλατεία ἄδεια, ὅπου περνοῦσα μόνο ὅσοι ἤθελαν νὰ μιλήσουν μὲ τὸ Σαμουὴλ. Σ' αὐτὸ τὸ χῶρο τ' ἀγόρι ἦταν ἐλεύθερα νὰ πηγαινοέρχονται, μ δὲν τοὺς ἐπιτρέπουνταν ν' ἀπομακρυν θοῦν, ἀκόμα καὶ ὅταν ἔλειπε ὁ Τσάρο καὶ δὲν εἶχαν ὑπηρεσία. Μόλις λοιπὸ πλησίαζαν τὴν ἀπαγορευμένη γραμμ οἱ φρουροί, ποὺ μέρα - νύχτα φύλαγα κατέβαζαν ἀπειλητικὰ τὴ λόγχη καὶ τ ἔδιωχναν.

Τρεῖς - τέσσερεις μέρες εἶχαν περάσ ἀφότου οἱ δυὸ στρατοὶ βρίσκουνταν σκη νωμένοι στὶς δυὸ ἀκροποταμιές.

Ἦταν βράδυ. Καθισμένα μόνα στὴ πόρτα τῆς βασιλικῆς σκηνῆς, τ' ἀγόρι κοίταζαν τὴ βροχὴ ποὺ ἐξακολουθοῦσ κι ἔπεφτε ραγδαία. Λίγα βήματα παρα κάτω, ὁ Ἀσὰν ἔτρωγε ἕνα μῆλο κα κουβέντιαζε μ' ἕναν ἀπὸ τοὺς φρουρού ὥσπου νὰ ἐπιστρέψει ὁ Σαμουήλ, πο μὲ τοὺς στρατηγούς του ἐπιθεωροῦσε τ στρατόπεδο. Τὰ ροῦχα τοῦ Ἀσὰν ἦτα μούσκεμα καὶ λασπωμένα, τόσο ποὺ φρουρὸς τὸν περιγέλασε.

—Καλὰ νὰ εἶσαι μουσκεμένος, τοῦ ε πε. Μὰ τόση βροχὴ δὲν κατώρθωσε σου ξεπλύνει τὶς λάσπες; Ὡς τὴ μέσ εἶσαι πασαλειμμένος, χριστιανὲ μου Λὲς καὶ βγαίνεις ἀπὸ τὸ βοῦρκο τοῦ π ταμοῦ!

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

1) Ἀξιὸς ἢ Βαρδάρης· χύνεται στὸ Θερμαϊκὸ κόλπο.

2) Πρίλαπος: Σημερινὸς Περλεπές, ἕνα ἀπὸ τὰ δυνατώτερα φρούρια τοῦ Σαμουήλ.

Τὰ παιδιὰ γράφουν

Οἱ ἐκθέσεις ποὺ βραβεύτηκαν στὸν Α΄ Διαγωνισμὸ τῆς «Παιδοπόλεως» μὲ θέμα «ΠΩΣ ΘΑ ΒΟΗΘΗΣΩ ΣΤΗΝ ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΟΥ», «ΠΩΣ ΘΑ ΒΟΗΘΗΣΩ ΣΤΗΝ ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΧΩΡΙΟΥ»;

11ο ΒΡΑΒΕΙΟ

Ἡ φαντασία μας ἂς πετάξη γοργότερη, στὰ βόρεια μέρη τῆς πατρίδας μας. Μάταια ἡ ματιὰ θ' ἀναζητήση τὰ μικρὰ χωριά. Δὲν θὰ 6ρῆ τίποτα ἄλλο ἀπὸ σωροὺς ἐρειπίων, ποὺ πρὶν λίγο κάπνιζαν σὰν σὲ θυσία... Ἐκκλησίες, σχολεῖα, σπίτια, ὅλα ἐρείπια... Πονεμένα πλάσματα, θύματα τῆς ἀνταρσίας ἀγωνίζονται γιὰ τὴν ἀνοικοδόμηση τοῦ μικροῦ χωριοῦ τους. Ἡ φωνὴ τῆς συνειδήσεως ἀντηχεῖ στ' αὐτιὰ τοῦ κάθε Ἕλληνα. «Βοήθησε τὰ ἀδέλφια σου... Βοήθησε γιὰ τὴν Ἀνάσταση τῆς Πατρίδας σου». Ὁλόκληρος ὁ παιδόκοσμος βρίσκεται σὲ συναγερμό. Κάθε παιδικὴ ψυχή, εἶναι πρόθυμη νὰ προσφέρη τὶς ὑπηρεσίες της γιὰ τὴν εὐτυχία τῆς Ἑλλάδας. Ναί! τὸ ἀναγνωρίζω ὅτι εἶμαι ἕνα μικρό, στὰ χρόνια ἑλληνόπουλο. Δὲν εἶμαι ὅμως μικρὸ καὶ στὴν ψυχή. Θὰ λάβω καὶ ἐγὼ μέρος στὸν ἱερὸ ἀγῶνα... Στέλνοντας λίγα χρήματα, μιὰ ζεστὴ κουβέρτα, ἕνα παλτό, μιὰ χύτρα, μερικὰ πιάτα, καὶ ἄλλα μικροπράγματα τῆς πρώτης ἀνάγκης, θὰ βοηθήσω τὰ ἀδέλφια μου ὑλικά: Μὲ τὶς μικρὲς πνευματιές μου δυνάμεις, γράφοντάς του μιὰ ἐπιστολή, θὰ τὰ ἐνισχύσω ἠθικά: θὰ τοὺς δώσω θάρρος, ἐλπίδα... Μὲ κάθε προσπάθεια θὰ δώσω νὰ καταλάβη τὶς κρίσιμες στιγμὲς ποὺ περνάη ἡ πατρίδα μας, κι' ὁ ἀγράμματος συγχωριανός μου... Θὰ τὸν παρακινήσω νὰ βοηθήση κι' αὐτὸς γιὰ τὴν ἀνοικοδόμηση τοῦ ἑλληνικοῦ χωριοῦ, γιὰ τὴν κοινὴ εὐτυχία μας. Καὶ τέλος μὲ τὸ ἀκατανίκητο ὅπλο μου τὴν προσευχὴ θὰ ἐργαστῶ, γιὰ τὴν ἀναδημιουργία τῶν ἑλληνικῶν χωριῶν. Μιὰ θερμὴ δέηση θὰ ξεχειλίση ἀπὸ χιλιάδες παιδικὲς ψυχές. Ὁ Θεὸς θὰ στείλη τὴν πολυπόθητη ἐκείνη ἡμέρα, ποὺ στὸ ρόδισμά της θὰ ἀντικρύση τὰ ἄλλοτε καταστραμένα χωριά, γεμάτα εὐτυχία, ζωή, ὅπως καὶ πρῶτα... Τότε κι' ἐγὼ τὸ μικρὸ ἑλληνόπουλο, θὰ εἶμαι ὑπερήφανο, γιατὶ μαζὶ μὲ τὴν ἀξίνη, τὴν πέτρα, τὴ λάσπη τοῦ ἐργάτη, πρόσφερα τὶς μικρές μου δυνάμεις στὸ θεμέλιωμα μιᾶς ἀναγεννημένης, καινούργιας Ἑλλάδας...

ΙΑΚΩΒΟΣ ΕΜΜ. ΨΑΡΡΑΣ
(Ἐτῶν 14. Μαθητὴς Δ΄ γυμνασίου Νέου Τύπου, Νάξου)

12ο ΒΡΑΒΕΙΟ

Τὰ ἄγρια τσακάλια τοῦ βορρᾶ, ὅπου πέρασαν λεηλάτησαν, ἄρπαξαν, ἔσφαξαν, ἅπλωσαν παντοῦ τὴν ἐρήμωση καὶ μᾶς ἄφησαν εἰκόνες φρίκης, δυστυχίας καὶ γκρεμίσματα. Ἀλλὰ μὲ τὴ θέληση τοῦ Θεοῦ, τὰ ἡρωϊκὰ φανταράκια τῆς Ἑλλάδας, κατώρθωσαν νὰ συντρίψουν τὸν ὕπουλο αὐτὸ ἐχθρὸ καὶ μᾶς χάρισαν τὴν ἐλευθερία. Σὰν τὰ χελιδόνια γυρίσαμε στὰ χωριά μας καὶ ἀναπνέουμε ἐλεύθεροι τὸν καθαρὸ ἀέρα.

Ὁ οὐρανὸς γεμάτος ἀπὸ καταγάλανα σύννεφα κάνει τὸ χωριό μου χαρούμενο. Τὰ ρημαγμένα ὅμως σπίτια καὶ ἐρείπια τὸ κάνουν νὰ προκαλῆ τὴ λύπη σ' ὅσους τὸ ἀντικρύζουν.

Καθισμένος στὸ παράθυρο τῆς καλύβας, ποὺ κάναμε μὲ ξύλα καὶ πισσόχαρτο, παρατηρῶ τὸν πατέρα μου καὶ τοὺς ἄλλους ἐργάτες, ποὺ κτίζουν τὴ φωλιά μας. Σκέφτηκα γιὰ λίγο καὶ εἶπα μέσα μου, κάτι μπορῶ νὰ προσφέρω. Ἡ ὑπακοή μου, ἡ προθυμία μου, ἡ αὐτοπειθαρχία μου συντελοῦν στὴν ἀνοικοδόμηση.

Σὰν πρόσκοπος μὲ τὸ γέλιο καὶ τὴ χαρὰ θὰ προσπαθῶ νὰ δίνω δύναμη καὶ θάρρος σ' αὐτοὺς ποὺ ἀναδημιουργοῦν. Γι' αὐτὸ ἔλαβα τὴν ἀπόφαση. Δὲν θὰ ἔχω προγράμματα ἄλλα: ἰδέες καὶ ἡ ἰδέα μου θὰ εἶναι τὸ ἕβδομο ἄρθρο τοῦ Νόμου: «Ὁ πρόσκοπος ὑπακούει στὰς διαταγὰς τῶν γονέων καὶ τῶν ἀνωτέρων του χωρὶς ἀντιλογία». «Ἕσο ἕτοιμος». Σὲ κάθε προσταγὴ τοῦ πατέρα μου καὶ ἀνωτέρου. Μὲ τέτοια ἐφόδια θὰ βοηθήσω στὴν ἀνοικοδόμηση τοῦ σπιτιοῦ μου συγχρόνως καὶ τοῦ χωριοῦ, γιατὶ εἶμαι μικρός. Ἤθελα ὅμως νὰ ἤμουν μεγάλος γιὰ νὰ κάνω μεγάλες ἐργασίες καὶ νὰ γίνη τὸ χωριό μου ὅπως πρῶτα. Μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ, τοῦ Κράτους, ἀλλὰ καὶ τὴ δική μου θὰ γίνη σὰν καὶ πρῶτα. Ἔτσι θὰ βοηθήσω καὶ θὰ δείξω στοὺς ἀνωτέρους τί θὰ πῆ ἀνοικοδόμηση μὲ τὶς πράξεις μου.

ΑΛΕΞ. Δ. ΚΟΥΤΣΟΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ
(Χρονῶν 15, μαθητὴς β΄ τάξεως, Γρεβενὰ)

13ο ΒΡΑΒΕΙΟ

Ἄχ! ὄμορφο ἑλληνικὸ χωριό! Πῶς σὲ φανταζόμουν πρῶτα, μὲ τὰ ἀηδονολαλήματα, τὰ βελάσματα τῶν προβάτων, τὰ δάση καὶ τὶς ρεματιές του!

Τί χαρὰ ἔνοιωθες ὅταν ἔβλεπες τοὺς χωρικούς σου νὰ εἶναι μονιασμένοι καὶ νὰ δουλεύουν!

Τὴ νύχτα ὅμως ποὺ κοιμώσουν οἱ συμμορῖτες ρίχτηκαν νὰ σὲ καταπιοῦν, νὰ σὲ ρημάξουν, νὰ σὲ βαφτίσουν στὸ αἷμα τῶν ἀγαπητῶν σου χωριανῶν, ποὺ τόσο τοὺς ἀγαπᾶς.

Ἡ προστάτισσα Βασίλισσα πῆρε τὰ παιδιὰ καὶ τὰ ἔβαλε στὶς «Παιδοπόλεις». Καὶ σὺ ἔμεινες, ἔρημο καὶ μοναχό, βουβὸ ἀπ' τὸ κλάμα καὶ ἀπὸ τὴν τρομάρα.

Καὶ τώρα ἐμπρός, ὅλα ἐμεῖς τὰ ἑλληνόπουλα, παιδιὰ μιᾶς ἔνδοξης Μάνας τῆς Ἑλλάδας, μὲ κάθε τρόπο νὰ σηκωθοῦμε σ' ἕνα μεγάλο συναγερμό, γιὰ νὰ βοηθήσωμε στὴν ἀνοικοδόμηση τοῦ ἑλληνικοῦ χωριοῦ.

Ὅπως ὁ Βασιλέας μας, ξανάκανε τὰ σχολεῖα καὶ τὶς ἐκκλησίες, ἔτσι κι' ἐμεῖς νὰ ξαναχτίσωμε τὰ ἑλληνικὰ χωριά, μὲ τὶς καλὲς πράξεις καὶ τὰ καλὰ ἔργα.

Κι' ἐγὼ βέβαια, θὰ βοηθήσω στὴν ἀνοικοδόμηση τοῦ ἑλληνικοῦ χωριοῦ. Θὰ στείλω διάφορα σχολικὰ εἴδη γιὰ τὰ παιδιὰ (τετράδια, μολύβια, πέννες, γομολάστιχες, μπογιὲς κτλ.) καὶ διάφορα παιχνίδια. Θὰ στείλω ἕνα γράμμα στὰ παιδιὰ γιὰ νὰ τοὺς δώσω θάρρος, νὰ δουλέψουν μὲ τὴν ψυχή τους.

Κι' ὅταν θὰ ἀνοικοδομηθῆ, θὰ τὸ βλέπω μὲ τὴ φαντασία μου, ὅπως καὶ πρίν. Καὶ ἡ ψυχή μου, θὰ φτάνη ἐπάνω στὸ Θεό, στὸ Δημιουργὸ τοῦ κόσμου, γιὰ νὰ τὸν εὐχαριστήση ποὺ ἡ Ἑλλάδα ἔγινε ἡ λαμπάδα ποὺ δίνει τὸ φῶς τοῦ πολιτισμοῦ.

ΚΩΝ. ΠΑΝ. ΠΑΖΑΡΑΚΙΩΤΗΣ
(Ἁγία Μονή, χρονῶν 12, Ζ΄ Δημοτικὸ σχολεῖο Τρικκάλων. Τάξη ΣΤ΄)

ΟΟ

Η ΖΩΗ ΤΡΑΓΟΥΔΑ...

Δυὸ ἄνθρωποι... Παλιοί... παμπάλαιοι... Τὰ χείλη στραβωμένα ἀπ' τὸ χαστούκι τοῦ χρόνου...

Περνοῦν ἀμίλητοι, τὸ ἀπόμερο δρομάκι τῆς γειτονιᾶς.

Σέρνουν τὰ λυγισμένα τους ποδάρια καὶ λὲς μαζί τους σέρνουν τοὺς 80 ἢ 90 Γενάρηδες, ποὺ εἶνε γατζωμένοι στὴ ράχη τους.

Ξάφνου ὁ ἕνας σταματᾶ:

— Νικολό, θυμᾶσαι, ἀναστενάζει, τότε ποὺ ἤμασταν νέοι; Θυμᾶσαι καὶ τὸ Μαθιό;

— Ναί, ναί, τὸ δόλιο τὸ Μαθιό, ποὺ ἦταν τότε γέρος.

Τὸς - Τὸ

ΑΝΑΤΟΛΗ

Ἡ αὐγὴ ροδίζει, τὰ μικρὰ καὶ ἄπειρα θεϊκὰ καντήλια σιγοσβύνουν. Ἕνα ἄλλο μεγάλο καντήλι ἀνάβει στὸν οὐρανό. Τὰ πουλιὰ ἀρχίζουν τὴν χαρούμενη ψαλμωδία τους ὑμνώντας τὸν δημιουργὸ τοῦ σύμπαντος. Τὸ καμπαναριὸ μιᾶς μικρούλας κάτασπρης ἐκκλησούλας σκορπάει μελωδικοὺς ἤχους στὰ γύρω μέρη. Καὶ νὰ ὁ ἥλιος βγαίνει πίσω ἀπ' τὴν ἀντικρινὴ ἀνατολικὴ κορφούλα. Η φύση ξύπνησε...

ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ

ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Ἑλλάδα μου γλυκειὰ μητέρα
ποὺ τ' ὄνειρό μου εἶσαι σὺ
γιὰ σένα ὅλα τὰ χαρίζω
καὶ σῶμα κι' αἷμα καὶ ψυχή.

Ἑλλάδα μου πανένδοξη
Ἑλλάδα παινεμένη
ὅλος ὁ κόσμος κι' ἂν χαθῆ
τ' ὄνομά σου πάντα μένει.

Ἔχεις τὰ πιὸ καλὰ παιδιὰ
τοὺς Ἕλληνες λεβέντες
γι' αὐτὰ ὁ κόσμος ξεφωνεῖ
τὶς πιὸ καλὲς κουβέντες.

Εἶσαι μιὰ μάνα στοργικὴ
πονεῖς γιὰ τὰ παιδιά σου
γι' αὐτὰ σοῦ λαχταρᾶ ἡ ψυχὴ
καὶ τέρπει ἡ καρδιά σου.

Γι' αὐτὸ κι' ἐγὼ μητέρα μου
περήφανα, γενναῖα
σοῦ ὑπόσχομαι ν' ἀγωνισθῶ
γιὰ τὴν γλυκειὰ Σημαία.

ΙΩΑΝΝΗΣ Β. ΚΑΡΑΡΓΥΡΗΣ
Νεμέα

Γύρω ἀπ' τὸν Ἀθλητισμό

Η ΕΘΝΙΚΗ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

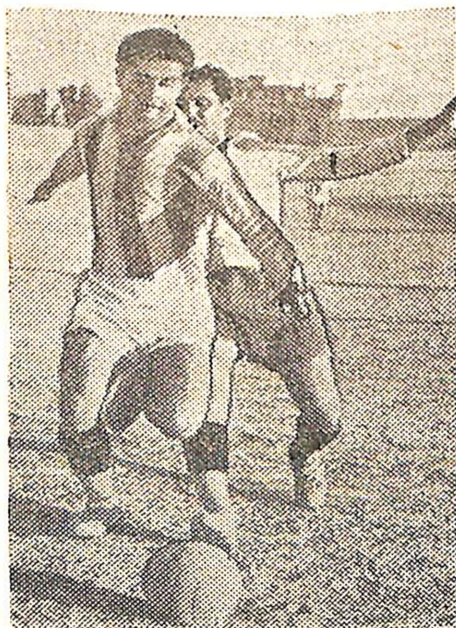
Στὶς 8 Ἀπριλίου ἡ ἑλληνικὴ ἐθνικὴ ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα θὰ ἀγωνιστῆ στὴν Ἰταλία μὲ τὴν β΄ ἐθνικὴ ἰταλικὴ ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα. Τὸ μάτς αὐτὸ θὰ εἶναι γιὰ τὸ Μεσογειακὸ κύπελλο φιλίας. Φυσικὰ ἡ συνάντηση αὐτὴ προκαλεῖ τεράστιο ἐνδιαφέρον.

Οἱ Ἕλληνες φίλαθλοι πιστεύουν πὼς στὸν ἀγώνα αὐτὸ ἡ ὁμάδα μας θὰ κερδίση μία ὡραία νίκη.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἀπὸ καιρὸ ἔχει ἀρχίσει ἡ προετοιμασία τῆς ὁμάδας. Ὁ ἐκλέκτωρ κ. Κατράντζος, παληὸς ποδοσφαιριστὴς τοῦ «Ἄρεως» Θεσσαλονίκης—ἔχει καλέσει τοὺς ἑξῆς 33 ποδοσφαιριστάς: ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ: ΟΛΥΜΠΙΑΚΟΥ: Κουρουκλάτος, Μουράτης, Ρωσίδης, Κυτρίδης, Μινάρδος, Δαρίβας, Μπέμπης. ΕΘΝΙΚΟΥ: Ἰωάννου, Λεκατσᾶς. ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ: ΑΡΕΩΣ: Λιακόπουλος, Ποζάνης, Χαλυβόπουλος. Π.Α.Ο.Κ.: Παπαδάκης. Μακεδονικοῦ: Ρίζος. ΑΘΗΝΩΝ: ΠΑΝΙΩΝΙΟΥ: Πεντζαρόπουλος, Σκορδίλης. Π.Α.Ο.: Μαθιός, Σταφυλίδης, Χιονίδης, Χατζηνικολάου, Παπαντωνίου, Φυλακτός. ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ: Σεραφείδης. ΑΣΤΕΡΟΣ: Λινοφυλάκης, Ραδίτσας, Γιούργος. Α.Ε.Κ.: Παραγυιός, Γούλιος, Κανάκης, Παπαθεοδώρου, Πούλης, Παπαγεωργίου, Μαρόπουλος.

Ἀπὸ αὐτοὺς θὰ ἐπιλεγοῦν τελικὰ 16 ποὺ θὰ πᾶνε στὴν Ἰταλία.

Βέβαια δὲν μπορεῖ νὰ ξαίρουμε ἀπὸ τώρα ποιὰ θὰ εἶναι ἡ σύνθεση τῆς ἐθνικῆς ὁμάδας. Οἱ πιθανώτεροι ὅμως θὰ εἶναι οἱ ἑξῆς: ΤΕΡΜΑΤΟΦΥΛΑΚΑΣ: Πεντζαρόπουλος. ΟΠΙΣΘΟΦΛΑΚΕΣ: Ρωσίδης, Μουράτης, μὲ διεκδικητὰς τοὺς Παραγυιὸν καὶ Γούλιον. ΜΕΣΟΙ: Μινάρδος, Λινοφυλάκης, Κοτρίδης, μὲ διεκδικητὰς τοὺς Πούλην, Ἰωάννου. ΚΥΝΗΓΟΙ: Χατζηνικολάου, Δαρίβας, Παπαγεωργίου, Μπάμπης, Φυλακτός, μὲ διεκδικητὰς τοὺς Χριστόπουλον, Ρίζον, Μαρόπουλον, Χαλυβόπουλον, Σκορδίλην, Ραδίτσαν καὶ Παπαδάκην.

Ὁ Δρόσος τοῦ «Ὀλυμπιακοῦ» ποὺ στὴ θέση τοῦ «ἔξω ἀριστερὰ» εἶναι ἐξαιρετικός.

ΤΟ «ΚΥΠΕΛΛΟΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Τὸ «κύπελλον Ἑλλάδος» εἶναι ἕνας ἀγώνας ποὺ καθιερώθηκε ἀπὸ τὸ 1931. Σ' αὐτὸ παίρνουν μέρος ὅλες οἱ ὁμάδες τῆς Ἑλλάδας.

Τὴν πρώτη χρονιὰ ποὺ καθιερώθηκε τὸ κύπελλο (1931 - 32) νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ Α.Ε.Κ. ποὺ κέρδισε στὸν τελικὸ ἀγώνα τὸν Ἄρη Θεσσαλονίκης. Στὸν ἑπόμενο χρόνο (1932 - 33) τὸ κύπελλο κέρδισε ὁ Ἐθνικὸς Πειραιῶς ποὺ νίκησε κι' αὐτὸς στὸν τελικὸ τὸν Ἄρη Θεσσαλονίκης.

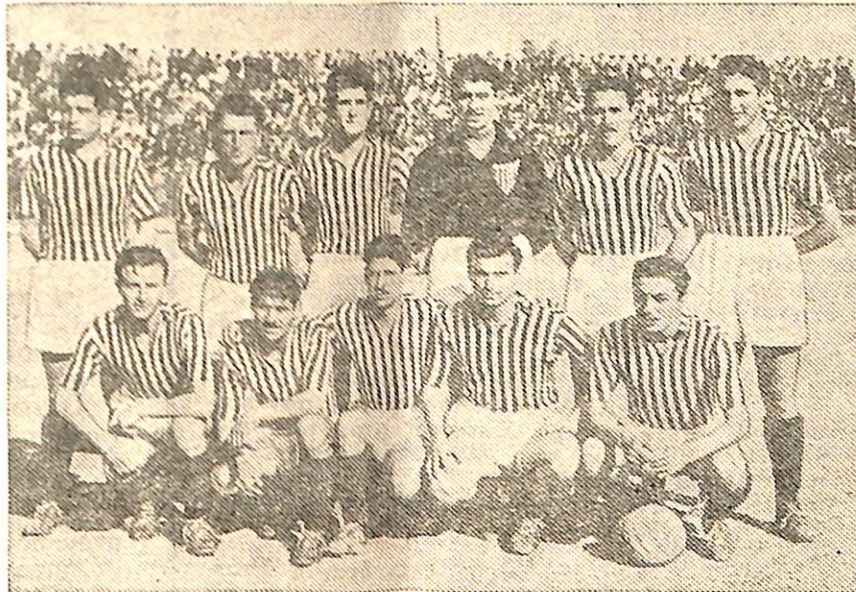
Γιὰ λίγα χρόνια ἡ ὀργάνωση τοῦ κυπέλλου σταμάτησε. Ξανάρχισε πάλι τὸ 1938 - 39. Στὸν χρόνο αὐτὸ ἡ Α.Ε.Κ. ἀντιμετώπισε στὸν τελικὸ τὸν Π.Α.Ο.Κ. Θεσσαλονίκης ποὺ καὶ τὸν κέρδισε.

Στὸ 1939 - 40 ὁ Παναθηναϊκὸς νικώντας τὸν Ἄρη Θεσσαλονίκης κέρδισε τὸ κύπελλο. Ὁ πόλεμος καὶ ἡ κατοχὴ εἶναι ἡ αἰτία ποὺ γιὰ ἔξη χρόνια δὲν ἔγιναν ἀγῶνες γιὰ τὸ κύπελλο.

Ἡ πρώτη μεταπολεμικὴ ὀργάνωση ἔγινε τὸ 1946 - 47. Τὴν χρονιὰ αὐτὴ ὁ Ὀλυμπιακὸς νίκησε μὲ 5 — 0 τὸν Ἡρακλῆ Θεσσαλονίκης καὶ κέρδισε τὸ κύπελλο. Στὸν τελικὸ τοῦ ἑπόμενου χρόνου (1947 - 48) βρέθηκαν ἀντιμέτωπες δύο ἀθηναϊκὲς ὁμάδες. Ὁ Παναθηναϊκὸς καὶ ἡ Α.Ε.Κ. Μὲ σκὸρ 2 — 1 ὁ Π.Α.Ο. ἀναδείχθηκε νικητής. Στὸν ἑπόμενο ὅμως χρόνο τὰ πράγματα ἄλλαξαν. Πάλι στὸ τελικὸ μάτς ἔφτασαν ἡ Α.Ε.Κ. καὶ ὁ Παναθηναϊκός.

Ἔγιναν δύο μάτς μὲ παράταση. Τὸ πρῶτο ἐτελείωσε μὲ 0 — 0. Στὸ δεύτερο ὅμως ἡ Α.Ε.Κ. μὲ ἕνα γκὸλ διαφορὰ (2 — 1) κέρδισε τὸ κύπελλο. Τὸ 1949 - 50 ἡ Α.Ε.Κ. ξανακέρδισε τὸ κύπελλο ἀφοῦ ἐνίκησε τὸν Ἄρη Θεσσαλονίκης μὲ 3 — 0.

Στοὺς ἐφετεινοὺς ἀγῶνες γιὰ τὸ κύπελλο προκρίθηκαν γιὰ τὰ ἡμιτελικὰ ὁ Ὀλυμπιακός, ὁ Παναθηναϊκός, ὁ Π.Α.Ο.Κ. καὶ ὁ Ἀστέρας.

Ἡ ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα τοῦ «Ἐθνικοῦ» Πειραιῶς ποὺ φέτος πῆρε τὴ δεύτερη θέση στὸ πρωτάθλημα Α΄ Κατηγορίας.

Στὰ δύο ἡμιτελικὰ μάτς ὁ Ὀλυμπιακὸς ἐνίκησε τὸν Ἀστέρα μὲ 3 — 1, καὶ ὁ Π.Α.Ο.Κ. τὸν Παναθηναϊκὸ μὲ 1—0. Ἔτσι στὸν τελικὸ ἀγώνα γιὰ τὸ κύπελλο ποὺ θὰ γίνη στὶς 11 Μαρτίου στὸ γήπεδο τοῦ Π.Α.Ο. θὰ παίξουν ὁ Ὀλυμπιακὸς καὶ ὁ Π.Α.Ο.Κ.

ΑΘΛΗΤΙΚΑ ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΑΠ' ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

... Στὸ Σικάγο πρὶν λίγες μέρες ὁ περίφημος μαῦρος πυγμάχος Ραίη Ρόμπινσον, γνωστὸς μὲ τὸ παρατσούκλι «ζαχαρένιος» νίκησε τὸν Τζάκε Λὰ Μόττα μὲ τεχνικὸ νὸκ - ἄουτ στὸν 13ο γῦρο.

Ὁ Λὰ Μόττα μετὰ τὴν ἧττα του δήλωσε:

«Ἔφαγα τόσο ξύλο ὅσο ποτὲ ἄλλοτε στὴν ζωή μου. Τὰ χτυπήματα τοῦ Ραίη Ρόμπινσον ἦταν τρομερά. Μοῦ ἦταν ἀδύνατο νὰ ἀποφύγω τοὺς καταπέλτες τοῦ νέγρου»!

ΤΟΚΙΟ: Οἱ ποδηλατικοὶ ἀγῶνες στὴν Ἰαπωνία εἶναι πάντα ταραχώδεις καὶ συχνὰ σημειώνονται σ' αὐτοὺς ἐπεισόδια μὲ ἀποτέλεσμα βέβαια νὰ σταματοῦν οἱ ἀγῶνες. Οἱ Γιαπωνέζοι ἀστυνομικοὶ διαμαρτύρονται καὶ ζητοῦν νὰ ἀπαγορευθοῦν οἱ ἀγῶνες.

Σὲ τρεῖς μεγάλους ποδηλατικοὺς ἀγῶνες ποὺ ὀργανώθηκαν τοὺς τελευταίους μῆνες ὁ ἀπολογισμός τους ἦταν πολὺ θλιβερός. 5 ἐξέδρες ἐπυρπολήθηκαν, 89 ἄτομα — ἀπὸ τὰ ὁποῖα 14 ἀστυνομικοὶ — ἐτραυματίσθηκαν σοβαρὰ καὶ 5.664 (!) ἐτραυματίσθηκαν ἐλαφρά.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΕΤΕ...

...Ἡ πυγμαχία εἶναι ἕνα σπὸρ ποὺ ἦταν γνωστὸ στοὺς ἀρχαίους χρόνους στὴν Ἑλλάδα. Ἡ «πυγμὴ» καὶ τὸ «παγκράτιον» περιλαμβάνονταν στὸ πρόγραμμα τῶν ὀλυμπιακῶν ἀγώνων.

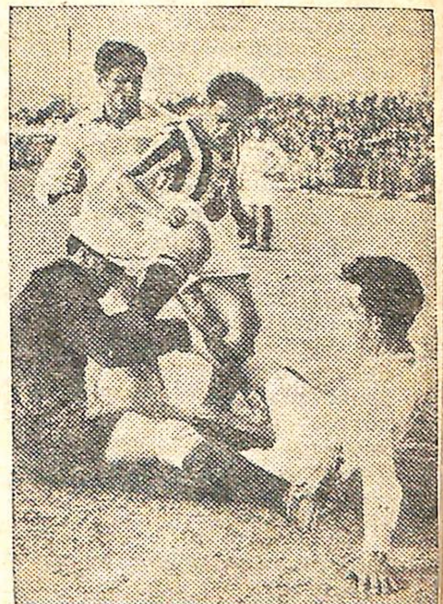
... Μὲ τὴν εὐκαιρία τοῦ ἔτους τοῦ ἀποδήμου ἑλληνισμοῦ θὰ ὀργανωθοῦν μέσα στὸ χρόνο αὐτὸ οἱ ἑξῆς διεθνεῖς ἀθλητικοὶ ἀγῶνες στὴν Ἀθήνα:

2 - 3 Ἰουνίου: Διεθνεῖς ἀγῶνες μὲ τοὺς Γιουγκοσλάβους, 7 Ἰουνίου: Ἑλλὰς—Πακιστάν. 28 - 29 Ἑλληνοτουρκικοί. 14 - 18 Αὐγούστου: Παναθήναια. Ἐπίσης ἐντὸς τοῦ Αὐγούστου Ἑλληνοαμερικανικοί, 29 - 30 Αὐγούστου: Ἀγγλοελληνικοὶ ἀγῶνες. 29 - 30 Σεπτεμβρίου: Ἑλλὰς — Ἑλβετία. 20 - 21 Ὀκτωβρίου: Πρωτάθλημα σκυταλοδρομίας.

... Τὸ γήπεδο τοῦ Νέου Φαλήρου μετετράπη ἀπὸ ποδηλατοδρόμιο σὲ ποδοσφαιρικὸ γήπεδο τὸ 1928. Ἀπὸ τότε συνεχῶς τὸ ἐκμισθώνουν οἱ δύο μεγάλοι σύλλογοι τοῦ Πειραιῶς, Ὀλυμπιακὸς καὶ Ἐθνικός.

... Τὸ συντομώτερο πυγμαχικὸ μάτς ἔγινε μεταξὺ τῶν Ἀμερικανῶν πυγμάχων Ἄλ Φίρεσμαν καὶ Ρὸυ Λεβάϊν. Ἔγινε στὴν Νέα Ὑόρκη τὸ 1928 καὶ κράτησε 11΄΄, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὰ 10΄΄ ἦσαν γιὰ τὸ μέτρημα τοῦ νὸκ - ἄουτ.

Ὁ Φίρεσμαν ἐνίκησε ἔπειτα ἀπὸ ἀγώνα ἑνὸς δευτερολέπτου!

Μιὰ φάση ἀπὸ τελευταῖο ἀγῶνα μεταξὺ «Ὀλυμπιακοῦ - «Ἀπόλλωνος»

Σὲ ποιὰ περίσταση τὰ εἶπαν

Σοφὰ λόγια τῶν Σπαρτιατῶν

1) Ἐὰν οὕτως αὐτῶν ἄρχη, ὥσπερ οἱ πατέρες τῶν υἱῶν.
2) Ἄχρις οὗ τοῦτο φθάνει.
3) Διότι παρὰ τοὺς ἄλλους ἀσκοῦσιν ἄρχειν τε καὶ ἄρχεσθαι.
4) Τὸ γιγνώσκειν ἄρχειν τε καὶ ἄρχεσθαι.
5) Τίνες αἱ τὸν τόπον κατοικοῦσαι γυναῖκες;
6) Καὶ γὰρ πρὸς ἕνα.
7) Ταὐτὸν ἐστι χιλίων προβάτων κρατήσαντα πεντήκοντα λύκους μάχεσθαι.

1) Ἐὰν οὕτως αὐτῶν ἄρχη, ὥσπερ οἱ πατέρες τῶν υἱῶν.
Δηλαδή: «Ἐὰν φέρεται πρὸς τοὺς ὑπηκόους του ὅπως ὁ πατέρας πρὸς τὰ παιδιά του».

Ὅπως ἀναφέρει ὁ Πλούταρχος, τὰ λόγια αὐτὰ εἶναι τοῦ Ἀγασικλῆ, τοῦ βασιλιᾶ τῆς Σπάρτης ποὺ ἔζησε καὶ βασίλεψε στὸν 6ο π. Χριστοῦ αἰῶνα. Πολέμησε μὲ τοὺς κατοίκους τῆς Τεγέας μὰ ἔχασε τὸν πόλεμο.

Τὴ φράση τὴν εἶπε ὅταν τὸν ρώτησαν πῶς μπορεῖ ἕνας βασιλιὰς νὰ βασιλέψη μὲ ἀσφάλεια χωρὶς νὰ ἔχη δίπλα του σωματοφύλακες.

2) Ἄχρις οὗ τοῦτο φθάνει· δηλαδή: Μέχρις ἐκεῖ ποὺ φθάνει τοῦτο (τὸ δόρυ).

Εἶναι φράση τοῦ Ἀγησιλάου τοῦ βασιλιᾶ τῆς Σπάρτης πού, ἂν καὶ μικρόσωμος καὶ κοντός, ὠνομάσθηκε «Μεγάλος» ἀπὸ τοὺς συμπολίτες του γιὰ τὸ σπάνιο μυαλό του καὶ τὴν ἄφθαστη στρατηγική του ἱκανότητα.

Ὅταν τὸν ρώτησε κάποιος μέχρι ποῦ φθάνουν τὰ ὅρια τῆς Λακωνικῆς ἔδειξε τὸ δόρυ του, τὸ ἔσεισε δυνατὰ καὶ εἶπε: Μέχρις ἐκεῖ ποὺ φθάνει αὐτὸ τὸ δόρυ.

3) Διότι παρὰ τοὺς ἄλλους ἀσκοῦσιν ἄρχειν τε καὶ ἄρχεσθαι.

Καὶ οἱ Σπαρτιᾶτες πίστευαν τὸ ἀρχαῖο ρητό: «ἄρχεσθαι μαθών, ἄρχειν ἐπιστήσει». Δηλαδὴ ἂν μάθης νὰ ὑποτάσσεσαι τοὺς νόμους καὶ τοὺς ἀρχηγούς σου θὰ μάθης νὰ γίνης καὶ σὺ ἀρχηγός.

Ὅταν κάποτε ὁ Ἀγησίλαος φιλοξενοῦσε στὴν Σπάρτη τὸν Ξενοφῶντα — γνωρίζετε βέβαια τὸν μεγάλο ἀθηναῖο συγγραφέα — τὸν παρακάλεσε νὰ φέρη τὰ παιδιά του στὴ Σπάρτη. Γιὰ νὰ τὸν πείση τὸν ἐβεβαίωσε πὼς τὰ παιδιά του θὰ μάθουν «τὸ κάλλιστον τῶν μαθημάτων, ἄρχειν τε καὶ ἄρχεσθαι», δηλαδὴ θὰ μάθουν τὸ καλλίτερο ἀπὸ ὅλα τὰ μαθήματα, δηλαδὴ νὰ ἄρχουν καὶ νὰ ἄρχωνται.

Σὲ ἄλλη περίπτωση ὁ Ἀγησίλαος, ἀπαντῶντας σὲ κάποιον γιατὶ οἱ Σπαρτιᾶτες προκόβουν στὶς δουλειές τους περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον ἀπάντησε: «Διότι παρὰ τοὺς ἄλλους ἀσκοῦσιν ἄρχειν τε καὶ ἄρχεσθαι». Γιατὶ δηλαδή, περισσότερο ἀπὸ κάθε ἄλλον ἐξασκοῦνται στὸ νὰ ἄρχουν καὶ νὰ ἄρχωνται.

4) «Τὸ Γινώσκειν ἄρχειν τε καὶ ἄρχεσθαι».

Τὴ φράση αὐτὴ ποὺ ἔχει τὴν ἴδια ἀκριβῶς ἔννοια μὲ τὴν προηγουμένη τὴν εἶπε ὁ Ἆγις Γ' γιὸς τοῦ Ἀρχιδάμου. Ἦταν κι' αὐτὸς βασιλιὰς τῆς Σπάρτης σύγχρονος τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου. Ἀγωνίστηκε ἡρωϊκὰ γιὰ τὴν ἀνεξαρτησία τῆς πατρίδας του. Νικήθηκε καὶ φονεύθηκε στὰ 330 π. Χ. στὴ μάχη τῆς Μεγαλοπόλεως ἀπὸ τὸν Ἀντίπατρο, ἐπίτροπο τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου στὴ Μακεδονία.

Ὅταν, λοιπόν, ὁ Ἆγις ρωτήθηκε ἀπὸ κάποιον σὲ ποιὸ μάθημα δίνουν περισσότερη προσοχὴ στὴ Σπάρτη ἀπάντησε:

— Τὸ γινώσκειν ἄρχειν τε καὶ ἄρχεσθαι.

— Τὸ νὰ ξέρη κανεὶς νὰ ἄρχη καὶ νὰ ἄρχεται.

6) «Τίνες αἱ τὸν τόπον κατοικοῦσαι γυναῖκες;».

Ποιὲς γυναῖκες κατοικοῦν σ' αὐτὸ τὸν τόπο;»

— Κι' αὐτὴ τὴ φράση τὴν εἶπε ὁ Ἆγις ὁ Γ', ὅταν κάποτε περνοῦσε ἀπὸ τὰ τείχη τῶν Κορινθίων. Ὅπως εἶναι γνωστὸ στὴν Σπάρτη δὲν εἶχαν προστατευτικὰ τείχη γιατὶ πίστευαν πὼς εἶναι ἀρκετὰ τείχη τὰ στήθη τῶν πολεμιστῶν τους. Ὅταν λοιπὸν ὁ Ἆγις εἶδε τὰ τείχη τῆς Κορίνθου ψηλὰ μεγάλα καὶ ὀχυρὰ δὲν κρατήθηκε καὶ ρώτησε: «Ποιὲς γυναῖκες κατοικοῦν αὐτὸν τὸν τόπον;»

6) «Καὶ γὰρ πρὸς ἕνα».

Ὅταν ὁ Ἆγις πῆγε μόνος σὰν πρεσβευτὴς τῆς Σπάρτης στὸ Φίλιππο ὁ Βασιλιὰς τῆς Μακεδονίας ἔμεινε κατάπληκτος:

«Τί τοῦτο;» τοῦ εἶπε. «Μόνος ἥκεις;» Δηλαδή. «Τί θὰ πῆ αὐτό; Μόνος σου ἦλθες;»

«Καὶ γὰρ πρὸς ἕνα» ἦταν ἡ ἀπάντηση:

Δηλαδή: Γιατὶ καὶ σύ, πρὸς τὸν ὁποῖον μὲ ἔστειλε ἡ πατρίδα μου ἕνας εἶσαι;»

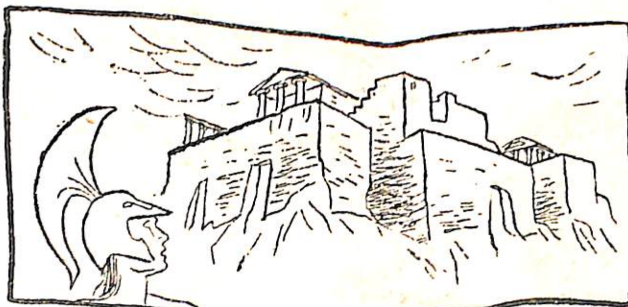
7) Ταὐτὸν ἐστι χιλίων προβάτων κρατήσαντα πεντήκοντα λύκους μάχεσθαι. Δηλαδή.

Εἶναι τὸ ἴδιο γιὰ κεῖνον ποὺ νίκησε χίλια πρόβατα νὰ πολεμήση μὲ πενήντα λύκους.

Τὰ λόγια αὐτὰ τὰ εἶπε ὁ Εὐδαμίδας ὁ Β' γιὸς τοῦ Ἀρχιδάμου καὶ ἀδελφὸς τοῦ Ἄγιδος, ποὺ βασίλεψε στὴν Σπάρτη τὸν τέταρτο αἰῶνα πρὸ Χριστοῦ.

Ἦταν ἀπάντηση σὲ κάποιον, πολίτη ποὺ ἐπιχειροῦσε νὰ προτρέψη τοὺς Σπαρτιᾶτες σὲ πόλεμο κατὰ τῆς Μακεδονίας, ἀναφέροντας τὶς νίκες τῆς Σπάρτης ἐναντίον τῶν Περσῶν.

Φαίνεται πὼς δὲν ξαίρεις τοῦ εἶπε πὼς εἶναι τὸ ἴδιο νὰ προσβάλης 50 λύκους, μιὰ καὶ ἐνίκησες χίλια πρόβατα. Πρέπει νὰ σημειωθῆ πὼς λύκους ἐννοοῦσε τοὺς Μακεδόνες καὶ πρόβατα τοὺς Πέρσες.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟ ΝΑΣΤΡΑΔΙΝ ΧΟΤΖΑ

Μιὰ φορὰ ἕνας χωριανὸς τοῦ Ναστραδὶν, τοῦ ἔφερε πεσκέσι μιὰ χήνα. Καὶ τί χήνα! Ὁλόπαχη, καλοθρεμμένη, ὅ,τι εἶχε κλείσει τὸ χρόνο...

— Στὴν ἔφερα, χότζα μου, νὰ τὴ φᾶς μὲ τὸ καλό, καὶ νὰ μὲ θυμᾶσαι, τοῦ εἶπε.

Ὁ χότζας τὸν εὐχαρίστησε καὶ τὸν κράτησε νὰ φᾶνε μαζὶ τὴ χήνα ποὺ ἡ χότζαινα τὴν ἔκανε βραστή, μὲ μιὰ σούπα αὐγολέμονο ποὺ εἶχε χρόνια ὁ χότζας νὰ φάη τέτοια.

Ἔφαγαν, ἤπιαν, εὐχαριστήθηκαν.

Ὁ χωριανὸς χαιρέτησε κι' ἔφυγε.

Σὲ λίγες μέρες, ἀκοῦν ντὰπ - ντοὺπ στὴν πόρτα. Βγαίνει ὁ χότζας νὰ ρωτήση ποιὸς εἶναι, ἦταν ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἔφερε τὴ χήνα...

— Νὰ μὲ συμπαθᾶς, χότζα, τοῦ εἶπε, εἶν' ἀργά, τὰ μαγέρικα εἶναι κλειστά κι' εἶπα: «δὲν πάω στὸ χότζα;»

— Ἔλα μέσα! εἶπε ὁ Ναστραδίν. Τοῦ λόγου σου μοῦ ἔφερες μιὰ κοτζάμ χήνα, σειρὰ μου εἶναι τώρα νὰ σὲ φιλέψω!

Ὁ χωριανὸς μπῆκε μέσα, ἡ χότζαινα τηγάνισε λουκάνικα μ' αὐγά, ἔφαγαν πάλι καλά, εὐχαριστήθηκαν. Καληνύχτησε ὁ χωριανὸς κι' ἔφυγε.

Δὲν πέρασε οὔτε μιὰ βδομάδα, ποὺ στὴν πόρτα τοῦ χότζα γκάπ - γκοὺπ χτύπησαν τρεῖς ἄνθρωποι.

— Ποιός εἶναι; ρώτησε ὁ χότζας.

— Εἴμαστε οἱ γείτονες ἐκείνου ποὺ σοῦφερε τὴ χήνα...

— Κοπιάστε μέσα... εἶπε μὲ μισὸ στόμα ὁ χότζας, μᾶς βρίσκετε στὸ φαΐ...

Ἔφαγαν οἱ ἄνθρωποι, χόρτασαν, χαιρέτησαν τὸ Ναστραδὶν κι' ἔφυγαν.

— Ἄλλη φορὰ δὲν ἀνοίγω οὔτε σ' αὐτὸν ποὺ μοὔφερε τὴ χήνα! δήλωσε ὁ χότζας στὴ χότζαινα. Πιστεύω νἄχη φιλότιμο καὶ νὰ μὴ ξαναφανῆ...

Ἀμ' δέ! Ὕστερ' ἀπὸ λίγες μέρες, γκάπ - γκοὺπ πάλι στὴν πόρτα...

— Ποιὸς εἶναι;

— Εἴμαστε οἱ γείτονοι τῶν γειτόνων αὐτουνοῦ ποὺ σοῦφερε τὴ χήνα...

Κοιτάει ὁ χότζας τὴ χότζαινα, δὲν ξέρουν τί νὰ κάνουν.

— Μπάστους μέσα! εἶπε τέλος ὁ Ναστραδίν.

— Μά, χότζα μου...

— Βρὲ μπάστους μέσα γυναίκα ποὺ σοῦ λέω! Ἔχω τὸ σχέδιό μου.

Ἡ χότζαινα τοὺς ἔμπασε...

— Κοπιάστε, κοπιάστε, τοὺς εἶπε ὁ χότζας, καθῆστε στὸ τραπέζι παρακαλῶ.

Κάθησαν αὐτοὶ — κι' ἦταν ὁλόκληρο πλῆθος! — κι' ὁ Ναστραδὶν βάζει μπροστὰ στὸν καθένα τους ἀπὸ ἕνα πιάτο χλιαρὸ νερό.

— Τί εἶν' αὐτό; εἶπαν ἐκεῖνοι ξαφνισμένοι...

— Αὐτὸ εἶναι ἡ σούπα τῆς σούπας τῆς χήνας ποὺ μοῦ ἔφερε ὁ γείτονας τῶν γειτόνων σας! τοὺς ἀποκρίθηκε ὁ χότζας!

ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

ΤΟ ΠΛΥΣΙΜΟ ΤΩΝ ΠΙΑΤΩΝ

Σὲ μιὰ οἰκογένεια ἀπὸ τέσσερα ἄτομα, ἡ νοικοκυρὰ στέκεται μπροστὰ στὸ νεροχύτη 1095 φορὲς τὸ χρόνο γιὰ νὰ πλύνη πιάτα ἢ φλυτζάνια.

Πλένει δὲ κατὰ μέσον ὅρο... 50.000 κομμάτια πιάτα, πιατέλες, ποτήρια, μαχαίρια, πειρούνια, κ.λ.π. τὸ χρόνο.

Ἂν δὲ μὲ πιστεύετε, κάνετε τὸ λογαριασμό...

Κι' ὡστόσο ἐνῶ εἶναι μιὰ δουλειὰ ποὺ γίνεται δυὸ - τρεῖς φορὲς τὴν ἡμέρα, λίγες εἶναι ἡ νοικοκυρὲς ποὺ φροντίζουν νὰ ἔχουν ὅτι χρειάζεται γιὰ νὰ γίνη τέλεια, καὶ ὅσο τὸ δυνατὸν πιὸ εὔκολα γι' αὐτές.

Μὰ θὰ μοῦ πῆτε: θειὰ Μαριάνα, τέχνη εἶναι καὶ τὸ πλύσιμο τῶν πιάτων; Καὶ βέβαια εἶναι τέχνη! Ἡ κάθε δουλειὰ — δὲν τἄπαμε; — μπορεῖ νὰ γίνη καλά, καὶ μπορεῖ νὰ γίνη κι' ἄσχημα. Γιὰ προσέξτε!

Τὰ στοιχειώδη — τὰ ἐντελῶς στοιχειώδη — ποὺ μᾶς χρειάζονται στὴν κουζίνα γιὰ νὰ πλύνουμε καλὰ τὰ πιάτα, εἶναι:

Δυὸ κάδοι. Δυὸ μεγάλες εἰδικὲς λεκάνες δηλαδή. Μιὰ γιὰ τὸ πλύσιμο, ἡ ἄλλη γιὰ τὸ πέρασμα.

Ἕνα ξύλινο ἢ συρμάτινο στραγγιστήρι, ποὺ τὸ τοποθετοῦμε ἀριστερά, στὸ νεροχύτη, κι' ὅπου βάζουμε τὰ πιάτα μόλις τὰ περάσουμε μὲ καθαρὸ νερό. Σῦρμα εἰδικό, λεπτὸ γιὰ κατσαρόλες.

Ἕνα ξύλινο χέρι γιὰ νὰ μὴ βουτᾶμε τὰ χέρια μας στὸ καυτὸ νερό.

Μιὰ ξύλινη σπάτουλα, γιὰ νὰ τρίβουμε τὶς κατσαρόλες καὶ νὰ ξεκολλᾶμε ὅτι ἔχει κολλήσει στὰ πλάγια.

Ἄφθονα παστρικὰ κουρέλια — (καλύτερα εἶναι τὰ πλεχτά, ἀπὸ σπάγγο, ποὺ μπορεῖτε νὰ τὰ φτιάσετε μόνες σας ἀπὸ κομμάτια παλιῶν σπάγγων), γιὰ τὸ πλύσιμο τῶν πιάτων καὶ γιὰ τὶς κατσαρόλες.

Ἕνα εἰδικὸ συρμάτινο σύνεργο γιὰ τὸ σαποῦνι, ὅπου μποροῦμε νὰ χρησιμοποιήσουμε ὅλα τ' ἀπολειφάδια τοῦ σπιτιοῦ καὶ ποὺ τὸ βουτᾶμε στὸ καυτὸ νερό, γιὰ νὰ κάνη σαπουνάδα.

Μιὰ σκληρὴ βούρτσα γιὰ τὸ νεροχύτη.

Τρεῖς καθαρὲς πετσέτες κουζίνας κάθε φορά, (ἄλλη γιὰ τὰ πιάτα φυσικά, ἄλλη γιὰ τὰ ποτήρια, ἄλλη γιὰ τὰ μαχαιροπείρουνα. Τῶν ποτηριῶν πρέπει νὰ εἶναι ἀπὸ ἄλλο χρῶμα, γιὰ νὰ ξεχωρίζη). Ὅλ' αὐτὰ μαζί, δὲν στοιχίζουν πολλὰ χρήματα. Καὶ εἶναι ὅλα ἀπαραίτητα.

Κοιτάξτε ὅμως! Ξέχασα τὸ σπουδαιότερο! Πρέπει νάχετε μιὰ ποδιὰ εἰδικὰ γιὰ τὸ πλύσιμο τῶν πιάτων, καὶ νὰ φροντίστε νάχετε πρόχειρα κομμένα ἀπὸ πρίν, πολλὰ κομμάτια ἐφημερίδες ἢ ὅτι χαρτί.

Θ' ἀδειάσετε καλὰ πιάτα καὶ κατσαρόλες στὸν τενεκὲ τῶν σκουπιδιῶν, θὰ ξύσετε καλὰ τὶς κατσαρόλες μὲ τὴν ξύλινη σπάτουλα. Κι' ὕστερα μὲ χαρτί, θὰ τρίψετε ἐλαφρὰ τὰ πιάτα καὶ τὶς κατσαρόλες, νὰ φύγουν τὰ λίπη. Μαζὶ καὶ τὰ μαχαιροπείρουνα.

Θὰ τοποθετήσετε ὕστερα τὰ πιάτα σὲ στίβες, τὶς κατσαρόλες μαζύ, τὰ ποτήρια μαζύ, κι' ἀφοῦ πλύνετε τὰ χέρια σας ποὺ θὰ ἔχουν λερωθῆ ἀπὸ τὰ λίπη, θὰ ρίξετε καυτὸ νερὸ καὶ στὶς δυὸ λεκάνες, (εἶναι λάθος νὰ περνᾶτε τὰ πιάτα μὲ κρύο νερὸ) καὶ θὰ φτιάσετε ἄφθονη σαπουνάδα στὴν πρώτη.

Πρῶτα θὰ πλύνετε τὰ ποτήρια. Θέλουν κι' αὐτὰ ζεματιστὴ σαπουνάδα. Ἔπειτα τὰ μαχαίρια. Ἔπειτα τὰ πηρούνια, τὰ κουτάλια, τὰ πιάτα, καὶ τελευταῖα τὶς κατσαρόλες.

Ἂν τὰ πιάτα εἶναι ἀπὸ ψάρι, θὰ πλυθοῦν τελευταῖα μὲ τὰ πειρούνια.

Ὅταν πλύνετε τὰ ποτήρια στὴ σαπουνάδα, τὰ περνᾶτε μὲ ζεστὸ νερό, καὶ τ' ἀφήνετε πάνω σὲ μιὰ πετσέτα νὰ στραγγίσουν.

Τὸ ἴδιο κάνετε μὲ τὰ πιάτα. Ἀφῆστε τα νὰ στραγγίσουν λίγο, καὶ σκουπῆστε τα ἀκόμη ζεστά. Ὕστερα καταπιαστῆτε μὲ τὶς κατσαρόλες.

Ἀφοῦ σκουπίσετε τὰ πάντα καὶ τὰ βάλετε στὴ θέση τους, σαπουνῖστε καὶ τὸ νεροχύτη, καὶ βάλετε ἀμέσως τὶς πετσέτες τῆς κουζίνας ποὺ θέλουν πλύσιμο νὰ μουσκέψουν. Σαπουνῖστε καὶ περάστε μ' ἄφθονο κρύο νερὸ τὰ κουρέλια ποὺ χρησιμοποιήσατε γιὰ τὸ πλύσιμο, καὶ βάλτε τα νὰ στεγνώνουν.

Φροντῖστε ν' ἀφήσετε τὴν κουζίνα ταχτικὴ καὶ παστρική.

Καὶ τώρα, μερικὲς πρακτικὲς συμβουλές.

Ἀποφεύγετε τὰ μαγειρικὰ σκεύη ποὺ καθαρίζουν δύσκολα. Προτιμᾶτε τὸ ἀλουμίνιο.

Ἀγοράζετε μαχαίρια ποὺ δὲν σκουριάζουν καὶ καθαρίζουν μὲ τὸ σαπούνισμα.

Μὴ βουτᾶτε ποτὲ τὴ λαβὴ τῶν μαχαιριῶν στὸ ζεστὸ νερό, οὔτε ὅταν τὰ περνᾶτε μὲ καθαρὸ νερό.

Μὴ ξύνετε ποτὲ τὶς χύτρες μὲ μαχαῖρι. Καταστρέφονται, κι' ὕστερα καίγεται τὸ φαΐ.

Μὴ σᾶς ἔρθη ποτὲ ἡ ἰδέα νὰ βράσετε τὰ πιάτα.

Μὴν πλύνετε ποτὲ κατσαρόλες, χύτρες, πιάτα ποὺ ἔχουν λίπη. Τὸ τρίψιμο μὲ τὸ χαρτὶ εἶναι ἕνα κι' ἕνα.

Μὴν σαπουνίζετε ποτὲ τὸ τηγανάκι γιὰ ὀμελέτες κλπ. Τρῖψτε το μονάχα καλὰ μὲ χαρτί, καὶ φυλάξτε το λιπαρό. Δὲν πειράζει.

ΜΙΚΡΕΣ ΕΦΕΥΡΕΣΕΙΣ — ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΥΚΟΛΙΕΣ!

Οἱ ἐφευρέτες στὴν ἐποχή μας, συλλογίζονται πολὺ καὶ τὴ νοικοκυρά.

Νὰ π.χ. μερικὲς πρακτικὲς τελειοποιήσεις ποὺ δὲν φαίνονται διόλου σπουδαῖες, κι' ὡστόσο βοηθοῦν πολὺ τὴν νοικοκυρὰ στὴ δουλειά τους.

Τὰ περισσότερα ἀπ' αὐτὰ ποὺ βλέπετε, μπορεῖ κανεὶς νὰ τ' ἀγοράση — ὅπως πληροφορηθήκαμε — καὶ στὴν Ἀθήνα.

Α Χωνὶ ποὺ κλείνει αὐτόματα, ὅταν γεμίση ἡ μπουκάλα... Ἀπὸ πόσες ζημιὲς δὲ μᾶς γλυτώνει! Κλείνει ἀκόμη κι' ὅταν εἶναι γεμᾶτο τὸ ἴδιο.

Β Σίδερο τοῦ σιδερώματος γιὰ γκάζι.

Γ Εἰδικὸ σιδερένιο ἐργαλεῖο ἠλεκτρικὸ γιὰ καλάϊ: ὅταν τρυπήση μιὰ λεκάνη ἢ μιὰ κατσαρόλα, τὴν κολλᾶτε μιὰ χαρά.

Δ Χύτρα ἀπὸ ἀλουμίνιο γιὰ ὁποια φωτιά: κάρβουνα, γκάζι, γκαζιέρα. Μὲ ὅλο ποὺ φαίνεται πολύπλοκη, εἶναι φτηνή. Μαγειρεύει μὲ πίεση — καὶ χρειάζεται τὸ ἕνα τρίτο τῆς καύσιμης ὕλης γιὰ νὰ μαγειρέψη τὸ φαΐ.

Ε Πιαστῆρι ἀπὸ λάστιχο. Τὸ τοποθετεῖτε στὸ ξεσκονιστῆρι ἢ σ' ὅτι θέλετε νὰ κρεμᾶστε, καὶ δὲν ἔχετε ἀνάγκη ἀπὸ σπάγγους.

ΣΤ Εἰδικὴ βούρτσα γιὰ λεκέδες ἀπὸ κρέπ, ἀναλόγως ἀπὸ τὸν λεκέ, τὴν μεταχειρίζεται κανεὶς στεγνὴ ἢ βρεμμένη.

Ζ Σπιρτοθήκη. Τὸ σπίρτο ἀνάβει μὲ μιὰ κίνηση. Πολὺ χρήσιμη στὴν κουζίνα.

Η Χέρι ξύλινο μὲ λαστιχένια σπάτουλα. Καθαρίζει περίφημα τὰ πάντα: κατσαρόλες, βάζα, κλπ. γιατὶ ξεκολλάει ὅτι εἶχε κολλήσει στὰ τοιχώματα.

Ἡ θεία ΜΑΡΙΑΝΝΑ

ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΒΙΚΙΓΓΣ

(Οἱ Βίκιγγς ἦταν ναυτικὸς λαὸς τῶν Σκανδιναυϊκῶν χωρῶν. Μὲ τὰ περίεργα γιὰ τὴν ἐποχὴ πλοῖα τους, οἱ Βίκιγγς εἶχαν μεταβληθῆ σὲ ἀτρόμητους πειρατὲς καὶ ἐξερευνητές. Ἡ ἀνδρεία τους καὶ ἡ ἀποφασιστικότητά τους ἔχουν γίνει θρῦλος. Οἱ Βίκιγγς συνήθιζαν νὰ «ἐνταφιάζουν» τὸν κυβερνήτη τους ποὺ πέθαινε μέσα στὸ ἴδιο τὸ καράβι του καὶ κατόπιν τὸ βύθιζαν. Στοὺς Βίκιγγς ἀποδίδεται καὶ ἡ ἀνακάλυψη πολλῶν Ἀμερικανικῶν Ἀκτῶν, πρὸ τοῦ Κολόμβου, καθὼς καὶ τῆς Γροιλανδίας).

Ο Ἔντρικ, ὁ νέος Βίκιγγ, στεκόταν ἐπάνω στὸ λόφο καὶ κοίταζε τὴ μικρὴ πολιτεία τοῦ Στρόμποργκ. Ἦταν ντυμένος στρατιωτικά, καὶ γύριζε στὴν πατρίδα του ὕστερα ἀπὸ πολὺ καιρὸ ποὺ ἔλειπε.

—Πᾶνε δυὸ μῆνες ποὺ πέθανε ὁ θεῖος μου ὁ βασιλιᾶς, μουρμούρισε. Γιατί κυματίζουν οἱ σημαίες στὸ παλάτι καὶ στοὺς δρόμους; Σίγουρα δὲν εἶναι γιὰ τὸ καλωσώρισμά μου, γιατὶ κανένας δὲν ξέρει πὼς γύρισα.

Μὰ νά ποὺ ἕνας γέρος ἐρχόταν πρὸς τὸ λόφο. Ἦταν ὁ Νέστωρ, ὁ ἀγγελιαφόρος. Ὁ Ἔντρικ ἔτρεξε κοντά του.

—Τί νέα φέρνεις, Νέστωρ; ρώτησε.

—Νέα γιὰ τὸν Ἀσγκαρτ, τὸ βασιλιᾶ τοῦ Στρόμποργκ;

—Τὸ βασιλιᾶ τοῦ Στρόμποργκ; φώναξε μ' ἔκπληξη ὁ Ἔντρικ καὶ συμπλήρωσε:

—Δὲν εἶμαι ὁ νέος βασιλιᾶς τοῦ Στρόμποργκ, Νέστωρα; Ἂν κι' ἤμουν μακρυὰ ὅταν πέθανε ὁ θεῖος μου ὡστόσο μοῦ ἔστειλε τὸ «ἡρωϊκὸ σπαθί», ὅπως θὰ τὸ ἔπαιρνα ἂν ἤμουν βασιλιᾶς. Κοίταξε! Τὸ φορῶ στὸ πλευρό μου τώρα!

—Ἀχ, Ἔντρικ, στέναξε ὁ Νέστωρας, ποτὲ οἱ φρόνιμοι ἄνθρωποι τῶν Βίκιγγς, δὲ θὰ σὲ δεχτοῦν γιὰ βασιλιᾶ τόσο νέος ποὺ εἶσαι. Ἔκαναν ἕνα συμβούλιο στὸ λόφο τῶν «Τεσσάρων Πυλῶν» κι' ἀπεφάσισαν νὰ στείλουν στὸν Ἄσγκαρτ μήνυμα καὶ νὰ τὸν ρωτήσουν ἂν θέλη νὰ γίνη βασιλιᾶς μας!

Τὰ μάτια τοῦ Ἔντρικ ἄστραψαν ἀπ' τὴν ὀργὴ ποὺ φούσκωσε τὰ στήθη του. Ἄρπαξε τὴ λαβὴ τοῦ «ἡρωϊκοῦ σπαθιοῦ» του καὶ φώναξε:

—Θὰ κατέβω νὰ μιλήσω μὲ τὸν Ἄσγκαρτ. Θὰ τοῦ πῶ πὼς δὲν ἔχει δικαίωμα νὰ γίνη βασιλιᾶς, ἀφοῦ δὲν φορεῖ τὸ «ἡρωϊκὸ σπαθί»!

Μιὰ νέα μὲ ξέπλεκα μαλλιὰ στέκονταν πιὸ κάτω. Ἦταν ἡ Γκέρτα ἡ ἐξαδέλφη τοῦ Ἔντρικ ποὺ εἶχε ἀκολουθήσει τὸν Νέστωρα ἀπ' τὴν πόλη.

—Καλῶς ἦρθες στὴν πατρίδα, ἐξάδελφε, εἶπε στὸν Ἔντρικ φιλικά. Σκέψου καλὰ τί θὰ πῆς στὸν Ἄσγκαρτ. Εἶναι δυνατὸς ἄντρας καὶ σὲ συμβουλεύω τὰ λόγια σου νὰ εἶναι φρόνιμα!

—Τὰ λόγια ποὺ θὰ πῶ στὸν Ἄσγκαρτ, θἆναι λόγια τιμῆς καὶ δίκιου, ἀπάντησε ὁ Ἔντρικ. Ὕστερα κατέβηκε τὸ λόφο, πέρασε τὴν πόλη καὶ πῆγε στὸ παλάτι.

Ὁ Ἄσγκαρτ καθόταν στὴν αἴθουσα τῶν συνεδριάσεων, ἀνάμεσα ἀπὸ τοὺς Βίκιγγς. Μόλις εἶδε τὸν Ἔντρικ, ταράχτηκε κι' ἄρχισε νὰ χτυπᾶ τὸ πόδι του καὶ νὰ χαϊδεύη τὴν γκρίζα γενειάδα του.

—Τί ἔχει νὰ πῆ ὁ Ἔντρικ, ὁ γυιὸς τοῦ Σκάλντ, στὸν Ἄσγκαρτ; τὸν ρώτησε.

—Ζητῶ δίκιο καὶ τιμή! Φορῶ τὸ «ἡρωϊκὸ σπαθί» ποὺ μοῦ ἔστειλε ὁ θεῖος μου κι' εἶμαι ὁ πραγματικὸς βασιλιᾶς! Ὁ Θρόνος τοῦ θείου μου δὲν εἶναι γιὰ ἕναν ξένο σὰν τὸν Ἄσγκαρτ.

Σιωπὴ ἀκολούθησε τὰ τολμηρὰ αὐτὰ λόγια τοῦ νέου, μὰ κανένας δὲν πρόσεξε πὼς ὁ Ἄσγκαρτ χαμογελοῦσε κάτω ἀπ' τὰ γένεια του.

—Μπορεῖς νὰ κυβερνήσης τοὺς Στρόμποργκ, τόσο καλὰ ὅσο μπορῶ ἐγὼ Ἔντρικ; ρώτησε. Πενῆντα χρόνια τώρα κυματίζει ἡ σημαία μου μὲ τ Μαῦρο Κοράκι, πάνω στὸ κα βι μου καὶ κανένας ἐχθρὸς δ μπόρεσε νὰ τὴν κατεβάση ἢ τὴν καταστρέψη! Κι' ἔχω δ στῆ πὼς ὅποιος προσβάλη σημαία μου, θὰ τὸν ἁλυσσοδ καὶ μὰ τὴν πίστη μου, μπορῶ κρατήσω τὸ λόγο μου!

—Τὸ σπαθί μου εἶναι τόσο δ νατὸ ὅσο κι' ἡ σημαία σου! Ἄ χρειαστῆ θὰ πολεμήσω γιὰ τ βασίλειό μου καὶ θὰ σκίσω τ σημαία σου, ἀπάντησε ὁ Ἔ τρικ.

Ἕνας ἀπὸ τοὺς Βίκιγγς ἔδει ξε μὲ τὸ δάχτυλο τὸν Ἔντρι καὶ εἶπε αὐστηρά:

—Ὁ νέος μιλεῖ χωρὶς νὰ σκέ φτεται. Ἔχει μεγάλο θράσος

—Θὰ δοῦμε, εἶπε αὐστηρὰ Ἄσγκαρτ. Τώρα θὰ πάω στ καράβι μου καὶ θὰ ἀπομακρυ θῶ τέσσερις λεῦγες ἀπὸ Στρόμποργκ. Αὔριο, ὅμως, γυρίσω. Ἂν δῶ τὸ καράβι τ Ἔντρικ νὰ πλέῃ μὲ πλήρωμα πὸ Βίκιγγς γιὰ νὰ μὲ συναντ ση, τότε θὰ πιστέψω πὼς σ λόγια του ὑπάρχει λίγη ἀλ θεια!

Χωρὶς ἄλλα λόγια ὁ Ἄσ γκαρτ βγῆκε ἀπ' τὴν αἴθου τῶν συνεδριάσεων καὶ τράβη γιὰ τὸ καράβι του, στὸ λιμά Ἡ σημαία μὲ τὸ μαῦρο κορά κυμάτιζε περήφανα σ' ἕνα κ τάρτι.

Ὁ Ἔντρικ κοίταξε γιὰ λίγο τοὺς Βίκιγγς ποὺ βρίσκον ταν στὴν αἴθουσα. Ἡ Γκέρτα στεκόταν κοντὰ σὲ μιὰ πόρ καὶ ἀγωνιοῦσε. Φοβόταν ὅτι τὰ τολμηρὰ λόγια τοῦ Ἔντρ θὰ τὸν ἔκαναν νὰ κινδυνέψη. Ὡστόσο, ἦταν περήφανη κα τὸν καμάρωνε γιὰ τὴν γενναιότητά του.

—Ἔϊ, ἀκούσατε τί εἶπε ὁ Ἄσγκαρντ; φώναξε ὁ Ἔντρι βλέποντας γύρω τοὺς πολεμιστὲς μὲ τὶς φτερωτὲς περικε φαλαῖες. Μὲ προκάλεσε νὰ τὸν συναντήσω αὔριο ποὺ θὰ γυ ρίση, στὸ καράβι του. Νομίζει πὼς δὲν θὰ τολμήσω. Θὰ μ ἀκολουθήσετε τὰ ξημερώματα;

Οἱ Βίκιγγς ἀλληλοκοιτάχτηκαν καὶ κούνησαν τὰ κεφά λια τους.

—Ἀκολουθήσαμε τὸ θεῖο σου, εἶπε ὁ πιὸ γέρος Βίκιγγ ἀλλὰ δὲν θ' ἀκολουθήσωμε ἕνα παιδί, σὰν καὶ σένα ποὺ δὲ δοκιμάστηκε ἀκόμη στὴ μάχη!... Μεῖνε στὴν πατρίδα, Ἔν τρικ κι' ἄφησε τὸν Ἄσγκαρντ νὰ γυρίση καὶ νὰ κυβερνήσ τὸ Στρόμποργκ!

—Δὲν θὰ μὲ ἀκολουθήσετε ἂν καὶ φορῶ τὸ «Ἡρωϊ σπαθί»; ρώτησε ὁ νέος.

Μερικοὶ κούνησαν πάλι ἀρνητικὰ τὰ κεφάλια τους. Μόν πέντε Βίκιγγς δέχτηκαν ν' ἀκολουθήσουν τὸν Ἔντρικ. Ἦταν ὁ Ἄϊβαλντ, ὁ Σίγκαρντ, ὁ Σίγκμουντ, ὁ Ρὸλφ καὶ ὁ Βά τερ. Αὐτοὶ ἦταν οἱ τελευταῖοι σωματοφύλακες τοῦ πεθαμένο πιὰ βασιλιᾶ.

—Γιὰ τὴ μνήμη τοῦ θείου σου, θὰ σὲ ἀκολουθήσωμε, Ἔν τρικ, τοῦ εἶπαν.

Τὴ νύχτα ἐκείνη ὁ Ἔντρικ δὲν κοιμήθηκε. Καθόταν μὲ τ σπαθί του ἐπάνω στὰ γόνατά του καὶ κοίταζε τὴ σκοτειν πολιτεία καὶ τὰ ἀρκτικὰ ἀστέρια. Ἡ σκέψη ὅτι θὰ πετύχαιν κάποιο σχέδιο ποὺ σκεφτόταν τοῦ ἔδινε χαρά.

* * *

Ὁ δίσκος τοῦ ἥλιου δὲν εἶχε φανῆ ἀκόμη στὴν ἀνατολ ὅταν ὁ Ἔντρικ συνάντησε τοὺς πέντε Βίκιγγς ἔξω ἀπὸ τ παλάτι. Σιωπηλοὶ πῆραν τὸ δρόμο πρὸς τὸ λιμάνι ποὺ το περίμενε τὸ καράβι μὲ τὰ πανιά του ἀνοιγμένα.

Εἶχαν προχωρήσει στὴν ἀκρογιαλιά, ὅταν φάνηκε Γκέρτα νὰ ἔρχεται τρέχοντας. Τὸ πρόσωπό της ἦταν χλωμ Ἔπιασε τὸν Ἔντρικ ἀπὸ τὰ μπράτσα καὶ τὸν παρακάλεσ

—Ἄκουσέ με, Ἔντρικ! Μὴ πᾶς νὰ συναντήσης τὸν Ἄσ γκαρντ! Τί θὰ κερδίσης μ' αὐτό; Κράτησε τὸ σπαθί σου κα μεῖνε στὴν πατρίδα!

—Όχι, Γκέρτα, πρέπει νά πάω, απάντησε ό νέος. Μέ συγκινεί τό ενδιαφέρον σου, άλλά μού είναι αδύνατο νά σ' ακούσω, ξαδερφούλα! Θυμήσου τά λόγια τού Άσγκαρντ. Θά μέ παραδεχτή άν δή τό πλοίο μου νά πηγαίνη πρός συνάντησή του, μέ πολεμιστές Βίκιγγς!

—Άλλά έχεις μόνο πέντε Βίκιγγς, φώναξε ή Γκέρτα.

—Μπορώ νάχω καί περισσότερους από πέντε, είπε μέ χαμόγελο ό Έντρικ καί άπλωσε τά χέρια του στούς ώμους τής Γκέρτας. Περίμενε λίγο καί θά σού αποδείξω πώς πρέπει νά μού έχης εμπιστοσύνη. Έλα στήν όπλοθήκη καί θά δής!

Ή όπλοθήκη ήταν μιά σπηλιά πού έκλεινε μέ μιά μεγάλη πέτρα καί από μέσα ήταν μιά πόρτα καλά έφαρμοσμένη στό βράχο. Ό Έντρικ έβγαλε ένα κλειδί, άνοιξε τήν πόρτα καί μπήκε σιγά μέσα στή σπηλιά. Οί αχτίδες τού ήλιου πού ανέτελε εκείνη τή στιγμή μπήκαν στήν είσοδο καί φώτισαν σειρές από περικεφαλαίες, ασπίδες, δόρατα καί σπαθιά πού ήταν μέσα.

Ό Έντρικ πήρε αρκετές ασπίδες καί τίς τοποθέτησε έξω.

Ή Γκέρτα τόν παρακολουθούσε μέ θαυμασμό, άλλά δέν καταλάβαινε τί ήθελε νά κάνη.

—Ποιοί θά φορέσουν αυτές τίς ασπίδες, Έντρικ; ρώτησε. Οί πολεμιστές σου είναι μόνο πέντε!

Ό Έντρικ γελώντας μετέφερε τίς ασπίδες σέ μιά μικρή βάρκα καί ξαναγυρίζοντας στή σπηλιά, πήρε δόρατα καί περικεφαλαίες.

—Αυτό είναι μιά έκπληξη γιά σένα Γκέρτα. Κοίτα πρός τήν παραλία καί θά δής τό σχέδιό μου. Πρό παντός όμως μή φοβάσαι γιά μένα.

Σέ λίγο ό Έντρικ αποχαιρέτησε τήν εξαδέλφη του καί μπήκε στή βάρκα μέ τό πολύτιμο φορτίο του. Οί πέντε Βίκιγγς είχαν κιόλας ανέβει στό πλοίο καί περίμεναν τόν μικρό αρχηγό τους. Σάν είδαν κι' αυτοί τίς ασπίδες απόρησαν.

—Αυτό είναι ένα έξυπνο κόλπο Σίγκαρντ, απάντησε ό Έντρικ στήν ερώτηση τού πολεμιστή. Έσύ νά φρουρής τήν πλώρη κι' οί σύντροφοί σου θά μέ βοηθήσουν νά τοποθετήσωμε αυτές τίς ασπίδες στήν κουπαστή τού βαποριού μας. Πίσω από κάθε ασπίδα θά στηρίξουμε ένα δόρυ καί μιά περικεφαλαία κι' έτσι από μακρυά θά φαίνεται τό πλοίο γεμάτο από πολεμιστές Βίκιγγς.

Ό Σίγκαρντ γέλασε μέ τό έξυπνο κόλπο τού μικρού αρχηγού τους κι' όλοι άρχισαν τή δουλειά. Όλα είναι έτοιμα τώρα. Ή άγκυρα σηκώνεται καί τό πλοίο σαλπάρει. Στίς αχτίδες τού ήλιου οί μπρούντζινες ασπίδες λάμπουν σάν χρυσές!

* * *

Από τήν παραλία παρακολουθεί ή Γκέρτα καί μουρμουρίζει μιά προσευχή γιά τήν τύχη τού τολμηρού εξαδέλφου της.

Τό πλοίο τού Έντρικ προχωρεί σιγά. Νά καί τό πλοίο τού Άσγκαρντ. Επάνω σ' ένα κατάρτι ανεμίζει περήφανη ή σημαία μέ τό μαύρο κοράκι!

—Μά τήν αλήθεια, κράτησε τό λόγο του ό νεαρός, φώναξε ό Άσγκαρντ, βλέποντας τό πλοίο τού Έντρικ νά πηγαίνη πρός συνάντησή του. Καί φέρνει ολόκληρο στρατό από Βίκιγγς γιά νά μέ συναντήση!

Ό Έντρικ πήδησε στή μικρή του βάρκα γιά νά μήν πλησιάση τό πλοίο του πολύ κοντά στό πλοίο τού Άσγκαρντ καί κατευθύνθηκε πρός αυτόν.

—Θέλω νά μιλήσω μέ τόν Άσγκαρντ! φώναξε.

Ό Άσγκαρντ διέταξε καί χαμήλωσαν τά ιστία τού πλοίου του καί κοίταξε τούς σιωπηλούς πολεμιστές του όπως πλησίαζε ή βάρκα μέ τόν Έντρικ.

Σέ λίγο ό Έντρικ βρισκόταν απάνω στό πλοίο τού Άσγκαρντ πού καθόταν κοντά στό κατάρτι μέ τήν κόρη του Γκριμχίλντα πίσω από αυτόν.

—Θυμάται ό Άσγκαρντ τά χθεσινά του λόγια; ρώτησε μέ θάρρος ό Έντρικ. Είπε πώς θά μέ πιστέψη, άν δή τό πλοίο μου νά έρχεται μέ τούς πολεμιστές μου... Κοίταξε, Άσγκαρντ, εκεί πέρα καί πές μου τί βλέπεις;

Ό Άσγκαρντ κούνησε τό κεφάλι του καί χαμογέλασε πάλι κάτω από τά γένεια του, μά ό Έντρικ δέν τόν πρόσεξε.

—Έσύ κράτησες τό λόγο σου, Έντρικ. Βλέπω τό πλοίο σου νά λαμποκοπά από τίς ασπίδες...

—Μπορείς ακόμη νά καυχιέσαι γιά τή σημαία σου μέ τό μαύρο κοράκι; τόν έκοψε ό νέος. Ορκίζεσαι ακόμη πώς θ' αλυσσοδέσης εκείνον πού θά τολμήση ν' αγγίξη τή σημαία σου;

—Τό ορκίζομαι, Έντρικ!

Ό νέος Βίκιγγ πήδησε αμέσως καί μέ τό ένα χέρι έπιασε τή σημαία ενώ μέ τ' άλλο έσυρε τό «ηρωικό σπαθί» του. Πρίν προφθάσουν οί πολεμιστές νά τόν εμποδίσουν έκοψε στά δυό τή σημαία μέ τό μαύρο κοράκι. Μετά έτρεξε στήν πλώρη,

Ό Έντρικ μέ τό ένα χέρι έπιασε τή σημαία, ενώ μέ τό άλλο τράβηξε τό «Ήρωικό σπαθί»...

στάθηκε απέναντι σ' όλους καί φώναξε προκλητικά:

—Είμαι ό αληθινός βασιληάς τού Στρόμποργκ.

Ανέμισε λίγο τό κομμένο κομμάτι τής σημαίας καί τό πέταξε ύστερα στή θάλασσα. Οί άνδρες τού Άσγκαρντ ετοιμάστηκαν οργισμένοι νά τού επιτεθούν. Ένας απ' αυτούς προχώρησε πρώτος νά τόν χτυπήση μέ τό σπαθί πού κρατούσε, άλλά ό Έντρικ μέ σβελτοσύνη απέφυγε τό χτύπημα.

Τότε ακούστηκε ή φωνή τού Άσγκαρντ:

—Κανένας νά μήν αγγίξη τόν Έντρικ! Μάς απόδειξε πώς είναι άξιος νά γίνη βασιληάς! Έμπρός, απλώστε τά πανιά γιά νά πάμε στό Στρόμποργκ. Πρέπει νά πούμε στή συνέλευση τών Βίκιγγς ό,τι συνέβηκε.

(Συνέχεια στή σελίδα 131)

ΤΙ ΛΙΠΑΣΜΑ ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ ΤΑ ΔΙΑΦΟΡΑ ΦΥΤΑ

Ὡς τὰ τώρα, μιλήσαμε γιὰ τὰ λιπάσματα γενικά. Ἔφτασε ὅμως ἡ στιγμὴ νὰ μιλήσωμε γιὰ τὴ λίπανση τῶν διαφόρων φυτῶν. Γιατὶ καθὼς εἴπαμε, τὰ διάφορα φυτὰ (στάρι, καλαμπόκι, πατάτα, ὄσπρια) ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ διαφορετικὸ λίπασμα τὸ καθένα.

Ὁ καλὸς ἀγρότης ποὺ γνωρίζει τὸ χωράφι του κι' ἔχει κάποια πεῖρα, ξέρει πὼς δὲν ὑπάρχουν ἀσάλευτοι κανόνες γιὰ τὰ λιπάσματα.

Ξέρει πὼς τὸ τί λίπασμα θὰ ρίξῃ στὸ χωράφι του καὶ τὸ πόσο, δὲν ἐξαρτᾶται μόνο ἀπὸ τὸ φυτὸ ποὺ καλλιεργεῖ κι' ἀπὸ τὸ εἶδος τοῦ χωραφιοῦ (ἂν εἶναι δηλαδὴ ξυνὸ τὸ χῶμα του, ἢ φυτόχωμα, ἢ ἀμμοῦδα κλπ.) ἀλλὰ ἐξαρτᾶται κι' ἀπὸ ἄλλα πράγματα.

1. Ἀπὸ τὸ πόσο νερὸ πέφτει στὸ χωράφι (βροχὴ ἢ ποτιστικό).
2. Ἀπὸ τὸ τί εἴδους φυτὸ καλλιεργήσαμε στὸ ἴδιο χωράφι τὸν περασμένο χρόνο.
3. Ἀπὸ τί εἶδος ποικιλία καλλιεργοῦμε.
4. Ἀπὸ τὴ σοδειὰ ποὺ προβλέπουμε νὰ πάρουμε. (Γιὰ νὰ δοῦμε ἂν ἀξίζῃ τὸν κόπο νὰ δώνουμε πολλὰ χρήματα γιὰ ἀκριβὸ λίπασμα ἢ ὄχι).

Ὁ ἀγρότης μὲ διάφορους πειραματισμούς, σιγὰ - σιγὰ καταλήγει στὸ νὰ καταλάβῃ τί τὸν συμφέρει καὶ τί δὲν τὸν συμφέρει.

Ἂς ἀρχίσωμε λοιπόν.

ΤΙ ΛΙΠΑΣΜΑ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ ΤΟ ΣΤΑΡΙ

Καθὼς ξέρουμε, ὑπάρχουν δυὸ εἰδῶν καλλιέργειες: τὰ φθινοπωριάτικα στάρια, καὶ τ' ἀνοιξιάτικα.

Ἂς μιλήσουμε λοιπὸν γιὰ τὰ πρῶτα.

α) Φθινοπωρινὰ στάρια. Τὸ στάρι δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ ὀργανικὴ λίπανση (κοπριὰ) ὅταν μὲ τὴν ἀλλαξοσποριὰ μπαίνει τουλάχιστο μιὰ φορὰ στὰ τέσσερα χρόνια μιὰ σκαλιστικὴ καλλιέργεια, (σουσάμι, καπνός, μπαμπάκι, καλαμπόκι) ποὺ σ' αὐτὴν ρίχνομε κοπριά. Δὲ χρειάζεται ἐπίσης κοπριά, ὅταν καλλιεργοῦμε κάθε τόσο σ' αὐτὸ καὶ φυτὰ ποὺ δίνουν ἄζωτο (φασόλια, ρεβύθια, φάβα, κουκιά, ρόβη κλπ.) ἢ ἂν στανίζουμε στὸ χωράφι πρόβατα.

Ἂν ὅμως καλλιεργοῦμε συνέχεια στάρια, τότε πρέπει νὰ ρίχνουμε κάθε τέσσερα χρόνια 1.000 ὀκάδες κοπριὰ στὸ στρέμμα γιὰ δυνατὰ χωράφια (βαλαῶρες, φυτοχώματα) καὶ 2.000 ὀκάδες γι' ἀδύνατα. (Ξυνά, ἀμμοῦδες, γλίνες). Ἡ κοπριὰ ρίχνεται στὸ χωράφι πρὶν ἀπὸ τὸ πρῶτο ὄργωμα, τὸ χωράφι θὰ διβολιάζεται, καὶ ἡ σπορὰ θὰ γίνεται στὸ τρίτο ὄργωμα. Αὐτὴ τὴ λίπανση, θὰ τὴ συμπληρώση ἀπαραιτήτως 20 ὀκάδες ὑπερφωσφορικὸ στὸ στρέμμα.

Ὅταν τὸ χῶμα ἔχει ὅτι τοῦ χρειάζεται ἀπὸ κοπριά, τὰ χημικὰ λιπάσματα δίνουν θαυμάσια ἀποτελέσματα. Ἡ βάση τῆς λίπανσης, εἶναι τὸ ὑπερφωσφορικό. Αὐτὸ βοηθεῖ τὸ ἀδέρφωμα, ἐμποδίζει τὸ πλάγιασμα καὶ σπρώχνει τὰ σιτηρὰ στὴν πρωϊμότητα (πρὶν τὰ κάψη ὁ λίβας).

Τὰ στάρια ἔχουν ἀκόμη ἀνάγκη ἀπὸ ἄζωτο, κυρίως ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ποὺ ἀρχίζει τὸ ἀδέρφωμα ὡς τὴν ἐποχὴ τοῦ ἀνθίσματος.

Πρέπει νὰ παραχώνουμε στὴ σπορὰ 5 ὀκάδες νίτρο στὸ στρέμμα. Κι' ὕστερα τὴν ἄνοιξη νὰ σκορπίζουμε στὴν ἐπιφάνεια ἄλλες 7 ὀκάδες νίτρο στὸ στρέμμα.

Ἂν ὅμως ὁ χειμώνας εἶναι βροχερὸς καὶ ζεστὸς καὶ τὸ στάρι ἔχει πρώϊμα μεγαλώσει, τότε θ' ἀποφύγουμε νὰ τοῦ ρίξωμε νίτρο, γιὰ νὰ μὴν πλαγιάση. Ἂν σπείρωμε ἐνωρίς, στὴν ἀρχὴ δηλαδὴ τοῦ φθινοπώρου, μποροῦμε νὰ μεταχειριστοῦμε καὶ ἀμμωνία στὴν ἴδια δόση (12 ὀκάδες στὸ στρέμμα) ποὺ τὴν παραχώνουμε στὸ χωράφι μαζὶ μὲ τὸν σπόρο. Ἄλλο ποὺ χρειάζεται τὸ στάρι, εἶναι τὸ κάλι. Εὐτυχῶς τὸ χῶμα στὴν Ἑλλάδα ἔχει ἄφθονο κάλι. Γι' αὐτὸ ρίχνουμε κάλι, μόνον ὅταν χρειάζεται. (Στὰ ἀμμουδερὰ π.χ., ποὺ δὲν εἶναι καὶ τόσο καλὰ γιὰ στάρι, εἶναι ὅμως καλὰ γιὰ κριθάρι καὶ σίκαλη) θὰ ρίξουμε ὅπου χρειάζεται 10 - 15 ὀκ. θειικὸ κάλι στὸ στρέμμα, ποὺ κι' αὐτὸ πρέπει νὰ τὸ παραχώνουμε στὴ γῆ μαζὶ μὲ τὴ σπορά.

Πρέπει νἄχουμε ὑπ' ὄψει μας, πὼς ἡ καλλιέργεια τοῦ σταριοῦ θέλει χωράφια ἀρκετὰ πλούσια σὲ ἀσβέστι — ὅπως εἶναι ἄλλωστε τὰ περισσότερα χωράφια στὸν τόπο μας. Στὰ χώματα ποὺ εἶναι φτωχὰ ἀπὸ ἀσβέστι, μποροῦμε νὰ καλλιεργήσουμε σίκαλη.

ΠΩΣ ΚΑΤΑΣΤΡΕΦΟΝΤΑΙ ΤΑ ΖΙΖΑΝΙΑ

Ὡς τὰ τώρα, μιλήσαμε γιὰ τὰ πολυετῆ ζιζάνια, εἴτε ἔχουν ρίζες (βλ. ἀγριάδα) εἴτε βολβοὺς (ξυνήθρα).

Σήμερα θὰ μιλήσουμε γιὰ τὰ ἐτήσια, ποὺ διατηροῦνται μόνον ἕνα χρόνο, καὶ πολλαπλασιάζονται μὲ σπόρους. Αὐτοὶ οἱ σπόροι ὡριμάζουν καὶ πέφτουν στὸ χῶμα πρὶν θεριστοῦν τὰ δημητριακά. Μένουν στὴν ἐπιφάνεια, ἢ μέσα στὴ γῆ, πολὺν καιρό, ὡς νὰ εὕρουν κατάλληλες συνθῆκες νὰ βλαστήσουν. Εἶναι ἀφάνταστο τὸ πόσους σπόρους μποροῦν νὰ ρίξουν τὰ ζιζάνια σ' ἕνα τετραγωνικὸ μέτρο γῆς. Μπορεῖ καὶ 50.000! Κι' αὐτοὶ οἱ σπόροι, μποροῦν νὰ μείνουν ἐκεῖ γιὰ χρόνια, περιμένοντας τὴν κατάλληλη στιγμὴ νὰ βλαστήσουν, καὶ νὰ πνίξουν τὸ χωράφι στὰ ζιζάνια.

Τὸ καλύτερο ποὺ ἔχουμε νὰ κάνουμε, εἶναι ν' ἀφήνουμε τὰ ζιζάνια αὐτὰ νὰ βλαστήσουν, κι' ὕστερα νὰ καταστρέφουμε τὰ βλαστάρια τους. Τὰ ζιζάνια βλασταίνουν μὲ πολὺ περίεργο τρόπο. Τὸν ἕνα χρόνο τὸ χωράφι εἶναι καθαρό, τὸν ἄλλο γεμίζει ζιζάνια. Ὅπως εἴπαμε, οἱ σπόροι ἦταν στὸ χῶμα ἀπὸ χρόνια, καὶ περίμεναν τὴν κατάλληλη εὐκαιρία γιὰ νὰ φυτρώσουν (Βροχερὴ ἄνοιξη, κ.λ.π.). Γι' αὐτὸ κι' ὁ γεωργὸς ἀπορεῖ ἐπειδὴ τὸν ἕνα χρόνο ἦταν τὸ χωράφι καθαρὸ καὶ φρόντισε κι ἔσπειρε καθαροσπόρι, νομίζει ὅτι ἐξασφαλίσθηκε ἀπὸ τὰ ζιζάνια. Καὶ τὸν ἄλλο χρόνο, τὸ φυσάει καὶ δὲν κρυώνει ποὺ τὸ χωράφι εἶναι γεμάτο ἀγριόχορτα.

Α. Κουκὶ μὲ λίπασμα. Β. Κουκὶ χωρὶς λίπασμα.

Στὸ ἐρχόμενο θὰ ποῦμε τί πρέπει νὰ κάνουμε γιὰ νὰ καταστραφοῦν καὶ τὰ ἐτήσια ζιζάνια.

Ἕνα συνηθισμένο ἐτήσιο ζιζάνιο: Τὸ σινάπι τῶν ἀρουραίων.

ΧΕΙΜΩΝΙΑΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΤΟΥ ΑΜΠΕΛΙΟΥ

Τὸ ἀμπέλι πρέπει νὰ σκαφτῆ καλὰ δυὸ φορές: μιὰ φορὰ ὕστερα ἀπὸ τὸ πρῶτο κλάδεμα, τὸν «κάθαρο» καὶ μιὰ δεύτερη τὴν ἄνοιξη, ἢ καλύτερα στὸ τέλος τοῦ χειμῶνα (τέλος Φεβρουαρίου ἀρχὲς Μαρτίου).

Τὸ σκάψιμο πρέπει νὰ γίνεται:
1. Ὅσο τὸ δυνατὸ βαθύτερα.
2. Ν' ἀναστρέφεται ἐντελῶς τὸ χῶμα.
3. Νὰ μὴ σπάνε οἱ σβῶλοι ποὺ βγαίνουν στὸ σκάψιμο, γιατὶ ἀπὸ τὰ κενὰ ποὺ σχηματίζονται ἀνάμεσα στοὺς σβώλους, ἀερίζεται τὸ ἀμπέλι.

Τὸ σκάψιμο πρέπει νὰ γίνεται ὡς τριάντα πόντους.

Δὲν εἶναι διόλου ἀλήθεια πὼς τὸ βαθὺ σκάψιμο βλάφτει τὶς ρίζες. Ἂν καταστραφοῦν μερικὲς ρίζες ποὺ εἶναι στὴν ἐπιφάνεια, τόσο τὸ καλύτερο: οἱ ἄλλες ρίζες θὰ χωθοῦν πιὸ βαθειὰ στὸ χῶμα, καὶ τὸ κλῆμα θ' ἀντισταθῆ καλύτερα στὴν ζέστη τοῦ καλοκαιριοῦ.

Οὔτε πάλι εἶναι ἀλήθεια ὅτι τὸ σκαμμένο ἀμπέλι χορταρώνει.

Τὸ δεύτερο σκάψιμο δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ εἶναι πολὺ βαθύ. Ἴσια ἴσια νὰ ἰσοπεδωθῆ τὸ ἔδαφος, (στρώσιμο τοῦ χώματος).

Πολὺ πραχτικὸ ἐργαλεῖο γιὰ τὸ σκάψιμο τοῦ ἀμπελιοῦ εἶναι τὸ σιδερένιο δικέλι μὲ τὰ δυὸ δόντια. Αὐτὸ ἀνακατεύει τὸ χῶμα χωρὶς νὰ κόβη τὶς ρίζες.

ΜΠΑΡΜΠΑ ΜΗΤΡΟΣ

η Σελίδα των Μικρών

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Ὁ χαρταετὸς τοῦ Τέλη

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Ξέρετε μιὰ παροιμία ποὺ λέει, "Ὅποιος σκάβει τὸ λάκκο τοῦ ἄλλου πέφτει ὁ ἴδιος μέσα; Σήμερα τὴν ἔμαθε κι' ὁ Τέλης μας κι' ἔφαγε καὶ μιὰ ρομπατσίνα ἀπὸ τὸν πατέρα του γιὰ νὰ μὴν τὴν ξεχάση ποτέ. Ἀκοῦστε τί ἔγινε μὲ τὸν Τέλη.

Μέρες τὸν ἔφτιαχνε τὸ χαρταετό του. Μεγάλο, κόκκινο, λαμπερό, ἴδιο ἄστρο. Εἶχε βάλει κι' ἐπάνω γιὰ στόλισμα ἕνα καταπράσινο τριφύλλι τὸ σῆμα τῆς ποδοσφαιρικῆς ὁμάδας ποὺ ἀγαπᾶ, τοῦ «Παναθηναϊκοῦ». Ἔκαμε καὶ μιὰ πελώρια οὐρὰ ἀπὸ σερπαντίνες πολύχρωμες καὶ ἔβαλε καὶ δυὸ σκουλαρίκια στὰ πλάγια, καὶ γύρω γύρω τὸ σβουριχτάρι, πολύχρωμα χάρτινα κρόσια... Ὅσο τὸν κύτταζε τόσο φούσκωνε σὰ διάνος.

— Νὰ δοῦμε τί μοῦτρα θὰ κάμη ὁ Φώτης ὅταν τὸν δῆ, εἶπε στὸ Θαλῆ.

Ὁ Φώτης εἶναι ὁ ἀντίπαλος, ἕνας ὑποστηρικτὴς τῆς ΑΕΚ, ποὺ τὴν Κυριακὴ τοὺς εἶχε θαμπώσει μ' ἕναν χαρταετό, στλισμένο μὲ τὸν «Δικέφαλο», τὸ σῆμα τῆς ΑΕΚ.

— Μά, τί, μὰτς θὰ δώσετε στὸν ἀέρα; εἶπα γιὰ νὰ τὸν πειράξω.

— Ναί, γιαγιάκα, κι' αὐτὴ τὴ φορὰ ὁ Παναθηναϊκὸς θὰ νικήση τὴν ΑΕΚ.

Δὲν ἤξερα τότε τὰ σχέδιά του καὶ πῆρα τὰ λόγια του γιὰ ἀστεῖο.

Τ' ἀπόγεμα ὅμως δεχτήκαμε ἕναν Τέλη σὲ χάλια κακά. Ἦταν κλαμένος, μ' ἀνάστατο πρόσωπο κι' ἀνακατωμένα μαλλιά. Κρατοῦσε στὸ χέρι του τὰ συντρίμια τοῦ ἀετοῦ του... Κουρελιασμένο, μισοσπασμένο, ἀξιοθρήνητο.

— Μὴν κλαῖς, Τέλη, τοῦ εἶπα. Τὸ νὰ νικιέται κανένας δὲν εἶναι ντροπή. Μιὰ ἄλλη φορὰ ἡ νίκη θὰ εἶναι δική σου.

— Εἶναι καὶ παραεῖναι ντροπὴ αὐτὸ ποὔκαμε ὁ Τέλης, γιαγιά, εἶπε ὁ Θαλῆς ποὺ ἐρχόταν μαζί του. Ξέρεις τί εἶχε σκαρώσει; Ἔδεσε ξυράφια στὴν κορφὴ καὶ στὴν οὐρὰ τοῦ ἀετοῦ του, γιὰ νὰ κόψη τὸ σπάγγο τοῦ Νώτη καὶ νὰ χάση τὸν ἀετό του. Τὸ κακὸ ὅμως ποὺ εἶχε ἑτοιμάσει γιὰ τὸν ἄλλο βρῆκε αὐτὸν τὸν ἴδιο. Καθὼς μπερδεύτηκαν οἱ ἀετοί, τὰ ξυραφάκια τῆς οὐρᾶς ἔκοψαν τὸ δικό του τὸ σπάγγο κι ὁ ἀετός του ἐλευθερωμένος παρασύρθηκε ἀπὸ τὸν ἄνεμο κι' ἔπεσε πάνω σ' ἕνα δέντρο κι' ἔγινε ὅπως βλέπεις.

Φυσικὰ ὅταν τὸν κατέβασε κι' εἶδαν τὰ παιδιὰ τὰ ξυραφάκια, ἔφαγε τῆς χρονιᾶς του γι' αὐτὴ τὴν κατεργαριά. Τώρα κανεὶς δὲ θέλει πιὰ νὰ πετάξη μαζί του χαρταετό.

— Κι' οὔτε θὰ πετάξη γιὰ τιμωρία του ὅλο τὸ χρόνο, εἶπε ὁ πατέρας ποὺ ἔμπαινε κείνη τὴ στιγμὴ κι' ἄκουσε τὴν ἱστορία.

Τὸν πῆρα κοντά μου σὰν ἔφυγαν ὅλοι γιατὶ συλλογίστηκα πὼς μπορεῖ νὰ μὴν τὄχει καταλάβει πόσο κακὸ ἦταν αὐτὸ ποὺ ἔκαμε.

— Ἄκουσε, Τέλη, τοῦ εἶπα. Καλλίτερα νὰ νικιέται κανεὶς τίμια παρὰ νὰ νικᾶ μὲ κατεργαριά. Τὸ παιγνίδι γιὰ σᾶς τὰ παιδιὰ εἶναι ὅτι ἡ ζωὴ γιὰ τοὺς μεγάλους... Στὸ παχνίδι φαίνεται ὁ τίμιος κι' ὁ σωστὸς χαρακτήρας. Προσπάθησε νὰ σ' ἐκτιμοῦν στὸ παιχνίδι σου τ' ἄλλα παιδιά, νᾶσαι ἴσιος, εἰλικρινής, νὰ γεννᾶς ἐμπιστοσύνη. Τότε νὰ εἶσαι βέβαιος πὼς μιὰ μέρα, σὰ μεγαλώσης, θὰ σ' ἐκτιμήση κι' ἡ κοινωνία. Ὅ,τι ἔγινε σήμερα νὰ μὴν ξαναγίνη, μοῦ δίνεις τὸ λόγο σου;

— Ναί, γιαγιάκα, μ' ἀπάντησε κλαίγοντας καὶ πιστεύω νὰ τὸν κρατήση παιδιά μου.

Η ΓΙΑΓΙΑ ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

Μιὰ φορὰ κι' ἕνα καιρὸ ἀπὸ μιὰ καρυδιὰ ἔπεσε ἕνα καρύδι. Κρύφτηκε κάτω ἀπὸ κάτι πρασινάδες κι' ἔτσι ὅταν ἦρθαν οἱ ἄνθρωποι νὰ μαζέψουν τ' ἀδέρφια του δὲν τὸ εἶδαν.

Σὰν τέλειωσε τὸ μάζεμα κι' ἡσύχασε ὁ τόπος, τὸ καρύδι μας κύλησε κι' ἔφτασε στὴν δημοσιά. Μὰ κείνη τὴν ὥρα περνοῦσε ἀπὸ κεῖ μιὰ γρηούλα φορτωμένη μ' ἕνα δεμάτι ξύλα.

—Ἄ, νὰ ἕνα ὡραῖο καρύδι, εἶπε ἡ γρηά. Ἄς τὸ πάρω νὰ τὸ φάω ἀργότερα.

Σὰν ἔφτασε στὸ καλύβι της, ξεφόρτωσε τὰ ξύλα, ἄναψε τὴν φωτιά της κι' ἔβαλε μιὰ χύτρα μ' ἕνα κρεμμύδι καὶ λίγο νερὸ νὰ βράσουν.

Κι' ὥσπου νὰ βράση τὸ κρεμμύδι της κάθησε ἡ γρηούλα σ' ἕνα σκαμνάκι γιὰ νὰ φάη τὸ καρύδι. Μὰ σὰν τὸ εἶδε ὁλοστρόγγυλο καὶ φρέσκο - φρέσκο τὸ λυπήθηκε.

—Γιατί καλή μου μοῖρα, εἶπε τότε, νὰ μὴ γίνη ἕνα παιδάκι γιὰ νὰ τὄχω κι' ἐγὼ συντροφιά;

Κι' ἡ Καλὴ Μοῖρα ποὺ ἔτυχε ν' ἀκούση τὴν ἐπιθυμία τῆς γρηᾶς, παρουσιάστηκε ἀμέσως μπροστά της.

—Ἡ θέλησή σου θὰ γίνη. Σπᾶσε τὸ καρύδι σου ἀμέσως. Ἀπὸ δῶ κι' ἐμπρὸς δὲν θἆσαι πιὰ μόνη. Φοβισμένη ἡ γρηούλα ἔσπασε τὸ καρύδι της κι' ἀμέσως ξεπετάχτηκε ἀπ' αὐτὸ ἕνα ὡραῖο ἀγόρι, μὰ τόσο, μικρούλι.

— Καλὴ μέρα, γιαγιά, εἶπε.

— Καλὴ μέρα, Καρυδούλη μου, εἶπε κι' ἡ γιαγιὰ καὶ τὸ πῆρε στὴν ἀγκαλιά της καὶ τὸ γέμισε φιλιά.

Κι' ἀπὸ κείνη τὴν μέρα ὁ Καρυδούλης κι' ἡ γρηὰ ζοῦσαν μαζύ.

Κι' ἡ γρηὰ δὲν ἦταν πιὰ ἔρημη γιατὶ τώρα τὴν φρόντιζε ὁ Καρυδούλης. Παρ' ὅλο ποὺ ἦταν τόσο μικροσκοπικὸς ἦταν πάρα πολὺ ἔξυπνος ὁ Καρυδούλης καὶ μποροῦσε νὰ κάνη ὅλες τὶς δουλειές.

Μιὰ μέρα κεῖ ποὺ κάθονταν ἥσυχοι στὸ καλύβι τους ὁ Καρυδούλης κι' ἡ γρηὰ ἄκουσαν νὰ περνᾶ ἀπ' τὸ δρόμο ἕνας τελάλης.

—Ὅποιος μπορέση καὶ καβαλικέψη τ' ἄγριο ἄλογο τοῦ βασιληᾶ, θὰ πάρη ἕνα σακκούλι φλουριά, φώναζε ὁ τελάλης.

Σὰν τ' ἄκουσε ὁ Καρυδούλης μιὰ καὶ δυὸ ξεκινᾶ γιὰ τὸ παλάτι.

—Ἐγὼ θὰ καβαλικέψω τ' ἄγριο ἄλογο τοῦ βασιληᾶ, τοὺς λέει.

Μὰ ἐκεῖνοι ποὺ τὸν εἶδαν ἔτσι μικρὸ θέλησαν νὰ τὸν διώξουν. Ὁ Καρυδούλης ὅμως ἀντὶ νὰ φύγη ἄρχισε νὰ φωνάζη:

—Βασιληᾶ, βασιληᾶ μου, θέλουν νὰ μὲ διώξουν.

Κι' ὁ βασιληᾶς κι' ἡ βασίλισσα καὶ τὸ βασιλόπουλο ποὺ ἄκουσαν τὶς φωνὲς του βγῆκαν νὰ δοῦν τί τρέχει.

Καὶ σὰν εἶδαν τὸν Καρυδούλη κι' ἔμαθαν τί ἤθελε ἔσκασαν στὰ γέλια.

—Ἀφῆστε τον, εἶπε ὁ βασιληᾶς, νὰ δοῦμε τί θὰ κάνη.

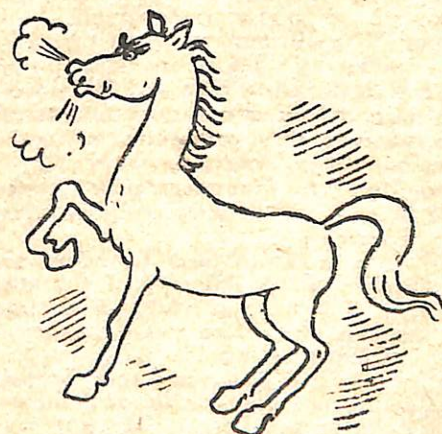
Κι' ἔτσι ἄφησαν τὸν Καρυδούλη νὰ καβαλικέψη τ' ἄγριο ἄλογο.

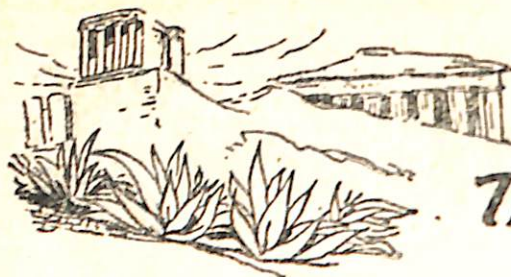
Κι' ὁ Καρυδούλης σιγὰ - σιγὰ ἁρπάχτηκε ἀπ' τὸ πόδι τοῦ ἀλόγου κι' ἄρχισε νὰ σκαρφαλώνη σ' αὐτό. Καὶ τ' ἄγριο ἄλογο ποὺ δὲν ἄφηνε κανένα νὰ τὸ καβαλικέψη, δὲν κουνήθηκε, γιατὶ ὁ Καρυδούλης ἦταν ἐλαφρὸς σὰν πούπουλο καὶ δὲν τὸν ἔνοιωσε διόλου. Κι' ὁ μικρούλης σιγὰ - σιγὰ ὅλο καὶ σκαρφάλωνε, ὥσπου ἀνέβηκε στὸ κεφάλι τοῦ ἀλόγου. Καὶ σὰν ἔφτασε ἐκεῖ χώθηκε μέσα στ' αὐτί του κι' ἄρχισε νὰ τὸ γαργαλᾶ. Σὰν τρελλὸ τότε τὸ ἄλογο ξεχύθηκε στὸ δρόμο καὶ ὅταν σταμάτησε τὸ γαργάλημα ὁ Καρυδούλης, ξαναγύρισε μοναχό του στὸ σταῦλο. Κι' ὁ Καρυδούλης πήδηξε στὴν γῆ, φωνάζοντας:

«Βλέπετε τί ἀξίζει ὁ Καρυδούλης»;

Κι' ὁ βασιληᾶς τὸν φίλησε καὶ τὸν κράτησε γιὰ πάντα στὸ παλάτι νὰ τὸν ἔχη συντροφιὰ τὸ βασιλόπουλο.

Η ΑΝΕΜΗ

Γιὰ νὰ γνωρίσωμε τὴν ΕΛΛΑΔΑ

Στὴν Ἀκρόπολη

— Λοιπόν, πόσες μέρες μοῦ δίνεις ἄδεια, ξαδέρφη, γιὰ νὰ τακτοποιήσω τὶς δουλειές μου προτοῦ γίνουμε περιηγητές; Μὲ ρώτησε τ' ἄλλο πρωῒ ὁ θεῖος Βρασίδας.

— Μά, ὅσες θέλεις, τοῦ εἶπα. Δὲν εἶναι βία. Ὅλες οἱ μέρες εἶναι δικές μας.

Ὁ Φάνης κοίταξε τὴ Μυρτούλα κι' εἶδα στὰ μάτια της μιὰ κρυφὴ συνεννόηση.

— Ὁ Φάνης κι' ἐγὼ θ' ἀνεβοῦμε σήμερα στὴν Ἀκρόπολη, εἶπε τὸ κορίτσι. Ἔχω κι' ἐγὼ ἕνα τάμα ἀπ' τὰ παιδιάτικα χρόνια μου καὶ δὲ βλέπω τὴν ὥρα καὶ τὴ στιγμὴ νὰ τὸ πραγματοποιήσω. Τ' ὄνειρό μου ἦταν νὰ δῶ τὸν Παρθενῶνα, ποὺ ἔρχονται ἀπὸ τὰ πέρατα τοῦ κόσμου νὰ τὸν θαυμάσουν οἱ ξένοι. Θαρρεῖτε πὼς εἶναι εὔκολο νὰ τὸν ἀγναντεύω τώρα ἀπ' τὸ μπαλκόνι, τόσο μακρυά, καὶ νὰ περιμένω νὰ τελειώση ἡ ἄδεια τοῦ πατέρα;

— Καλά, τόσα χρόνια τὸ εἶχες τ' ὄνειρο, εἶπε ὁ Λεωνίδας. Δὲν κάνει νὰ μείνη ὄνειρο ἀκόμα μιὰ μέρα; Ὁ Παρθενώνας δὲν φεύγει ἀπὸ τὴ θέση του, εἶναι ἀπὸ μάρμαρο. Αὔριο τὸ πρωῒ θ' ἀνεβοῦμε ὅλοι μαζί.

— Τὰ τάματα θέλουν μοναξιά, εἶπε ἐπίμονα ἡ Μυρτούλα. Τί θὰ πάθετε ἂν μ' ἀφήσετε νὰ πάω μὲ τὸ Φάνη σήμερα κιόλας;

— Κάτσε τώρα ἐσύ, ξαδέρφη καὶ βγάλε τα πέρα μαζί τους, εἶπε ὁ θεῖος Βρασίδας. Πάει καλά. Ἂς ἀρχίσουμε ἀπὸ σήμερα τὸν περίπατο μας... Θὰ πᾶτε οἱ τρεῖς σας τώρα τὸ πρωΐ. Ἄ, ὅσο γι' αὐτό, μὴ μοῦ κάμης δεύτερη κουβέντα, Μυρτούλα. Μονάχα σας δυὸ παιδιὰ ὀνειροπαρμένα ποὺ πρώτη φορὰ ἐπισκέπτονται τὴν Ἀθήνα — δὲ σᾶς ἀφήνω. Ἡ θεία σας θάρθη μαζί σας, νὰ σᾶς φυλάγη ἀπ' τ' αὐτοκίνητα... κι' ἀπὸ τοὺς γκρεμούς. Ὅσο γιὰ μένα καὶ τὸ Λεωνίδα, θὰ πᾶμε σ' ἕνα καλὸ φροντιστήριο, ποὺ μᾶς ἔχουν συστήσει γιὰ νὰ τὸν γράψω. Εἶναι καιρὸς πιὰ ν' ἀρχίση μαθήματα γιὰ τὶς ἐξετάσεις του στὸ Πολυτεχνεῖο.

— Ἂν τελειώσουμε ὅμως νωρίς, θ' ἀνεβοῦμε κι' ἐμεῖς, εἶπε ὁ Λεωνίδας. Παρακαλῶ μάλιστα τὴ θεία νὰ μὴ τοὺς δείξη κανένα ναό, προτοῦ πᾶμε... Ἂς τοὺς ἀφήσει νὰ ρωμαντζάρουν καὶ νὰ μιλοῦν γιὰ τὴν ἱστορία τῆς Ἀκροπόλεως καὶ τοὺς μύθους της.

— Σοῦ δίνω τὸ λόγο μου, Λεωνίδα, εἶπα χαρούμενη ποὺ βρέθηκε ἐπιτέλους μιὰ λύση, νὰ μὴν πικράνουμε τὰ παιδιὰ σὲ μιὰ τόσο ὡραία κι' εὐγενικὴ τους ἐπιθυμία.

Ἔτσι κινήσαμε οἱ τρεῖς μας γιὰ τὴν Ἀκρόπολη. Ἀνεβαίνουμε μὲ συγκίνηση τὸν ἱερὸ λόφο, μὲ τὰ μάτια ψηλὰ στοὺς λευκοὺς ναούς. Τί θαυμαστὴ ποικιλία σὲ σχήματα καὶ ρυθμούς! Τόσα μνημεῖα μαζί, πάνω σ' ἕνα λοφίσκο, χωρὶς καμμιὰ μονοτονία: Δίπλα στ' αὐστηρὰ μεγαλόπρεπα προπύλαια κεῖνος ὁ χαριτωμένος κι' ἀνάλαφρος ναΐσκος τῆς Ἀπτέρου Νίκης.

— Σοῦ δίνει τὴν ἐντύπωση πὼς πετοῦσε, εἶπε ἡ Μυρτούλα κι' ἄξαφνα ἀκούμπησε ἐδῶ νὰ ξεκουραστῆ.

— Ναὶ ἴδιο πουλάκι ποὺ δίπλωσε τὰ φτερά του, εἶπε κι' ὁ Φάνης καὶ πάτησε πάνω στὴ γῆ. Κι' ὅμως κοιτάζει ψηλά, μελετώντας θαρρεῖς τὸ καιρὸ γιὰ νὰ φτερουγίση πάλι στοὺς οὐρανούς!

— Ἂν ἦταν ἐδῶ ὁ Λεωνίδας τοὺς ἔκοψα, θἄβρισκε ρωμαντικὴ τὴν ὡραία σας παρομοίωση. Κι' ὅμως ἔτσι εἶναι. Ὁ ναὸς τῆς Ἀπτέρου Νίκης, ἔχει φτερὰ σὰ νὰ θέλη νὰ διαψεύση τὸ ὄνομα του. Εἶναι ἕνας ἀφρὸς ἀπὸ μάρμαρο, ἕνα κομψοτέχνημα.... Μά, ξεχάσαμε τὴν ὑπόσχεση μας. Ἂς καθίσουμε λίγο ἐδῶ στὰ σκαλοπάτια τῶν Προπυλαίων νὰ ξανασάνουμε...

Δὲν εἴμαστε μόνοι. Τρεῖς τέσσερις ξένοι μὲ κυάλια καὶ φωτογραφικὲς μηχανὲς ξεκουράζονταν παίρνοντας πότε πότε κι' ἀπὸ καμμιὰ φωτογραφία. Ἡ θάλασσα παιχνιδίζει ἀντίκρυ, λουσμένη στὸ φῶς. Δὲ χορταίνουν νὰ τὴν κοιτάζουν. Σὰ θὰ γυρίσουν στὸν τόπο τους μὲ τὰ πέλαγα τὰ φουρτουνιασμένα, θὰ νοσταλγοῦν τὴ γαλήνη της καὶ θὰ λένε: Νὰ ζούσαμε στὴν Ἑλλάδα!

Ρίχνουμε μιὰ ματιὰ στὰ Προπύλαια καὶ πιστοὶ στὸ λόγο ποὺ δώσαμε στὸ Λεωνίδα, τὰ προσπερνοῦμε. Κάνουμε τὸν περίπατό μας βουβοὶ καὶ συνεπαρμένοι ἀνάμεσα στὰ πεσμένα μάρμαρα. Πολλοὶ ξένοι περιηγητές, μαζεμένοι ὁλόγυρα ἀπ' τὸν ξεναγό τους, ἀκοῦνε ἀχόρταγα, μὲ τὰ μάτια ψηλὰ στοὺς ναούς.

Μερικοὶ ποὺ τὰ ξέρουν ἴσως καλὰ ὅσα λέει ὁ ξεναγός, ἢ ποὺ κουραστῆκαν ἀπ' τὴν πολύωρη ὀρθοστασία, κάθονται λίγο ἀπόμακρα στὰ βραχάκια... Κι' ὅμως τὸ βλέμμα τους μιὰ κοιτάζει τὶς ἄσπρες κολῶνες καὶ μιὰ τὸ γαλάζιο μας οὐρανό. Λὲς καὶ ζητοῦν ἀπὸ κεῖνον τὸ μυστικὸ τῆς ἀθάνατης ὀμορφιᾶς ποὺ μονάχα σ' αὐτὴ τὴ γωνίτσα τῆς γῆς ἀντικρύζει τὸ μάτι.

— Πές μας τὴν ἱστορία τῆς Ἀκροπόλεως, θεία, εἶπε ἡ Μυρτώ.

— Εἶναι παλιά, σὰν αὐτὲς τὶς πελώριες πέτρες ποὺ βλέπετε στὰ πανάρχαια τείχη της. Ἀρχίζει στὰ τρεῖς χιλιάδες χρόνια πρὶν ἀπὸ τὸ Χριστό. Τότε ποὺ ὁ ἄνθρωπος ἄρχιζε νὰ λειαίνη τὴν πέτρα καὶ νὰ τὴν κάνη μπροστὰ μυτερὴ γιὰ νὰ σκάβη τὴ γῆ καὶ νὰ γίνεται σύνεργο κάθε λογῆς. Τότε ἔζησε ἐδῶ ἕνας βασιλέας σοφὸς καὶ καλὸς ποὺ τὸν ἔλεγαν Κέκροπα. Εἶχε καὶ τρεῖς κόρες, τὴν Ἄγραυλο, τὴν Πάνδροσο καὶ τὴν Ἕρση. Δροσούλα ἐσήμαινε τ' ὄνομά τους, γιατὶ ἡ δροσούλα εἶχε αὐτὸ τὸν καιρὸ ἕνα πλῆθος ὡραία ὀνόματα.... Ὁ πατέρας λοιπὸν τῶν τριῶν κοριτσιῶν ἰσοπέδωσε τοῦτο τὸ λόφο, κι' ἔκτισε τὰ τείχη. Γι' αὐτὸ ἡ Ἀκρόπολη ὀνομάστηκε Κεκροπέα.

— Μὰ ἐγὼ θυμοῦμαι, εἶπε ὁ Φάνης πὼς κυβερνοῦσε παλιὰ τὴν Ἀθήνα, ὁ Ἐρεχθέας; Δὲν ἦταν κι' αὐτὸς βασιλιάς;

— Ναί, ἕνας αὐτόχθονας βασιλιάς, ποὺ γεννήθηκε ἐδῶ στὴν Ἀκρόπολη.

— Ἀπὸ ποιοὺς γονεῖς; ρώτησε ἡ Μυρτούλα;

— Ὁ μῦθος μᾶς λέει πὼς ἦταν παιδὶ τῆς Γῆς. Κάποια μέρα, ποὺ περπατοῦσε ἡ Θεὰ Ἀθηνᾶ στὴν Ἀκρόπολη, τούτη ποὺ τόσο ἀγαποῦσε εἶδε δυὸ χέρια ν' ἀνασηκώνουνται μέσα ἀπὸ τὸ χῶμα καὶ νὰ τῆς δίνουν ἕνα παιδάκι.

— Ἀνάθρεψέ το στὸ φῶς γιὰ χατήρι μου, κόρη τοῦ Δία, τῆς εἶπε ἡ μητέρα μὲ τὴν βαθειὰ κι' ὑποχθόνια φωνή της. Ἐδῶ κάτω ποὺ μένω ἐγὼ εἶναι τόσο σκοτάδι καὶ ὑγρασία.

— Δὲν ξέρω ἀπὸ παιδιά, εἶπε ἡ Ἀθηνᾶ, δὲν παντρεύτηκα ποτέ μου.

— Κάθε γυναίκα ξέρει πὼς μεγαλώνουνται τὰ παιδιά, εἶπε ἡ μάνα τοῦ κόσμου, ἡ Γῆ. Ἐμπιστέψου τὸ γιό μου στὶς κόρες τοῦ Κέκροπα νὰ τὸν ἀναθρέψουν. Ἔτσι μιὰ μέρα ἡ πόλη σου, Ἀθηνᾶ, θ' ἀποχτήση ἕνα σοφὸ καὶ καλὸ βασιλέα.

— Ξέρω τὴν ἱστορία πιὸ κάτω, εἶπε ὁ Φάνης. Μ' ἀφήνετε νὰ τὴν πῶ ἐγώ, θεία;

— Καὶ βέβαια. Φάνη μου, νὰ τὴν πῆς.

— Ἡ Θεὰ Ἀθηνᾶ πῆρε τὸ παιδάκι καὶ τόβαλε σ' ἕνα κουτί, τὸ ἔθρεψε μ' ἀμβροσία καὶ νέκταρ καὶ τὸ παράδωσε στὶς τρεῖς κόρες τοῦ Κέκροπα γιὰ νὰ τὸ φυλᾶνε. Τὶς πρόσταξε ὅμως νὰ μὴν ἀνοίξουν ποτὲ τὸ κουτὶ νὰ κοιτάξουν τί εἶναι μέσα.

Μὰ ἡ Ἄγραυλος ποὺ ἦταν περίεργη δὲν κρατήθηκε καί, μιὰ μέρα ποὺ ἦταν μονάχη σήκωσε τὸ σκέπασμα.

Μιὰ φριχτὴ κραυγὴ ξέφυγε τότε ἀπὸ τὰ χείλη της κι' ἔφυγε τρεχάτη κατὰ τὰ τείχη. Τί εἶχε δῆ; Ἕνα μωρουδάκι περιπλεγμένο μέσα στὶς δίπλες ἑνὸς φιδιοῦ, ποὺ τ' ἀγκάλιαζε στοργικά... Ὅταν σήκωσε ἡ κόρη τὸ σκέπασμα, τὸ πελώριο φίδι ξεδίπλωσε ἀμέσως τὰ λαμπερὰ δαχτυλίδια του καὶ πηδώντας ἔξω ἀπὸ τὸ κουτὶ κρύφτηκε μέσα στὰ βράχια. Ἐκεῖ ἔμεινε πιὰ φυλαχτὸ τῆς Ἀθήνας, τὸ φίδι τὸ ἱερό, ποὺ ἀργότερα κούρνιασε στὸ Ἐρέχθειο καὶ τοῦ πήγαιναν γιὰ τροφὴ οἱ ἀρχαῖοι μας πρόγονοι μελωμένες πῆτες.

— Κι' ἡ Ἄγραυλος τί ἀπόγινε ρώτησε ἡ Μυρτώ.

— Λένε πὼς ἔξαλλη ἀπ' τὸ φόβο γκρεμίστηκε ἀπὸ τὰ τείχη καὶ σκοτώθηκε.... Οἱ δυὸ ἄλλες ἀνάθρεψαν τότε τὸ παιδὶ ποὺ ἀργότερα ἔγινε βασιλιάς. Ἦταν τόσο σοφὸς κι' ὠφέλησε τόσο τὴν πόλη ποὺ σὰν πέθανε τὸν λατρέψανε σὰ Θεὸ οἱ Ἀθηναῖοι. Ἐδῶ στὸ Ἐρέχθειο — τὸ ναὸ μὲ τὶς Καρυάτιδες ποὺ θὰ δοῦμε σὰ θάρθη ἡ σειρά του — τὸν τίμησαν μαζὶ μὲ τὴν κόρη τοῦ Δία τὴν Ἀθηνᾶ... Ἐδῶ φώλιαζε πάντα κι' ὁ Ἐρυχθόνιος, τὸ στοιχειὸ τῆς Ἀθήνας τὸ φίδι ποὺ μόνο σὰν ἦταν νὰ γίνη καταστροφή, ἔφευγε ἀπ' τὸν τόπο, εἰδοποιώντας ἔτσι τοὺς Ἀθηναίους γιὰ τὸ κακὸ ποὺ ἐρχόταν...

— Ναί, τὸ θυμᾶμαι ἀπὸ τὴν ἱστορία εἶπε ἡ Μυρτώ. Τότε ποὺ κατέβηκαν οἱ Πέρσες κι' ἐλεηλάτησαν τὴν Ἀθήνα, ὁ Ἐρυχθόνιος εἶχε φύγει. Οἱ ἱερεῖς δυὸ τρεῖς μέρες μπροστὰ εὕρισκαν ἀνέγγικτες τὶς μελόπητές του...

— Τί ὄμορφη ἱστορία, εἶπε ὁ Φάνης. Τὸ νόημα της εἶναι βαθύτατο δὲν εἶναι ἔτσι θεία;

Πόσο περήφανοι θάταν οἱ Ἀθηναῖοι καὶ πόσο θὰ λάτρευαν τὴν πατρίδα τους γιὰ νὰ φτιάχνουν τόσο ὡραίους κι' ἀθάνατους μύθους γι' αὐτήν!

Μιὰ θεά, τὴν εἶχε διαλέξει δική της πατρίδα κι' ἡ ἴδια ἡ γῆ, ἡ Ἑλλάδα, γέννησε ἀπὸ τὰ σπλάχνα της ἕναν ἥρωα, γιὰ νὰ γίνη ὁ βασιλιάς της. Ὅσο γιὰ κεῖνο τὸ φίδι, τὸν Ἐρυχθόνιο, ἦταν νομίζω τὸ πνεῦμα τῆς Ἀττικῆς, ἡ ψυχὴ τοῦ τόπου. Πῶς νὰ μὴ γίνη μεγάλος ἕνας λαὸς ποὺ ἀρχίζει τὴν ἱστορία του μὲ μιὰ τέτοια πίστη;

Περπατοῦμε συνεπαρμένοι ἀπ' τὴ διπλὴ ὀμορφιά. Λέμε λίγο καὶ τὴν ἱστορία. Πότε ὁ ἕνας πότε ὁ ἄλλος. Ἡ Μυρτὼ πότε πότε ρωτᾶ γιὰ νὰ καταλάβη καλλίτερα. Ἔχει τὸ ὡραῖο προτέρημα νὰ ξέρη ν' ἀκούη, καὶ νὰ ρωτᾶ ὅταν πρέπει, χωρὶς νὰ σὲ κόβη.

Λέμε γιὰ τὸ Θησέα, τὸν οἰκιστὴ τῆς Ἀθήνας, ποὺ ἔκτισε γύρω ἀπ' τὴν Ἀκρόπολη τὴν πόλη. Ἐδῶ στὸ Ἐρέχθειο εἶχε κι' αὐτὸς τὰ ἀνάκτορά του. Λέμε ἀκόμα γιὰ τὸν Πεισίστρατο ποὺ ἔκτισε πρῶτος σ' αὐτὸ τὸ λόφο ἕνα μεγάλο ναὸ στὴν Ἀθηνᾶ. Ἑκατόμπεδο τὸν ἔλεγαν. Δίπλα στὸ Ἐρέχθειο βλέπεις ἀκόμα τὸ διάγραμμα του. Λέμε γιὰ τὸν Περικλῆ καὶ τὸν Παρθενῶνα...

— Ἄλτ! ἀκοῦμε ἄξαφνα τὴ φωνὴ τοῦ Λεωνίδα. Δὲν εἴπαμε νὰ μὴν ἐξηγήσετε τοὺς ναούς;

— Εἴμαστε ἀκόμα στὴν ἱστορία, τοῦ εἶπε ὁ Φάνης, μὰ λίγο ἂν ἀργοῦσες, δὲ θάταν εὔκολο νὰ κρατήσουμε τὸ λόγο μας.

— Ἐπὶ τέλους, εἶπε ἡ Μυρτώ, βλέποντας τὸν πατέρα της ποὺ ἐρχόταν πιὸ πίσω. Πᾶμε τώρα νὰ δοῦμε τὸν Παρθενῶνα.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΗΛΗ

Είλικρινεῖς πρὸς τὸ Θεὸ

Εἴπαμε στὸ προηγούμενο σημείωμά μας, πὼς ὑπάρχει κάποιος τρόπος, ποὺ μπορεῖ νὰ μᾶς βοηθήση νὰ εἴμαστε εἰλικρινεῖς πρὸς τὸ Θεό. Εἶναι κάτι, ποὺ θὰ φαίνεται καθαρά, ἂν ὁμολογήσαμε τὸ σφάλμα μας στὸ Θεὸ ἢ ἂν τὸ κρύψαμε ἀπ' Αὐτόν. Καὶ ὁ τρόπος αὐτός, ποὺ τὸν ἔχει στὴ διαθεσή μας ὁ ἴδιος ὁ Θεός, εἶναι ἡ ἐ ξ ο μ ο λ ό γ η σ ι ς.

«Οὔφ, ἐξομολόγησις! Τί πράγματα εἶναι αὐτά; Σήμερα, στὸν εἰκοστὸ αἰῶνα, πρέπει νὰ γίνωνται τέτοια πράγματα;»

Ἔτσι, θὰ πῆ ἴσως καμμιὰ μαθητριοῦλα, ποὺ θέλει νὰ κάνη τὴν μοντέρνα. Ποῦ νὰ ἤξερε ὅμως ὅτι ἡ ἐξομολόγησις εἶναι σήμερα ἕνα φάρμακο, ποὺ τὸ συνιστοῦν, ποιοί νομίζεται; Οἱ γιατροί, μάλιστα οἱ γιατροί, καὶ εἰδικώτερα οἱ ψυχίατροι! Βλέπουν πὼς γιὰ ἕνα σωρὸ ἀρρώστειες ἡ αἰτία δὲν εἶναι τὰ μικρόβια, ἀλλὰ ἡ βαρειὰ καρδιά, ἡ μολυσμένη ψυχή μας. Καὶ γι' αὐτό, ὡς γιατροί, συνιστοῦν τὴν ἐξομολόγηση! *

Αὐτὸ ὅμως ποὺ μᾶς λένε σήμερα οἱ γιατροὶ μᾶς τὸ ἔλεγε ἀπαρχῆς ἡ θρησκεία μας. Μᾶς ἔδινε τὴν δυνατότητα νὰ καθαρίζωμε κάθε τόσο τὴν ψυχή μας, μὲ ἄλλα λόγια νὰ ὁμολογοῦμε μπροστὰ στὸ Θεὸ τὰ σφάλματά μας. Ἔτσι, κάθε τόσο, μὲ τὴν ἐξομολόγηση, ἔχομε τὴν εὐκαιρία νὰ ἀνοίξωμε τὴν καρδιά μας μπροστὰ στὸ Θεὸ καὶ νὰ εἴμαστε ἀπόλυτα εἰλικρινεῖς ἀπέναντί Του.

Τώρα, παιδιά, μὲ τὴ Μεγάλη Τεσσαρακοστή, ἂς χρησιμοποιήσωμε ὅλοι αὐτὴ τὴν εὐκαιρία. Ἂς ἐξετάσωμε πρῶτα τὸν ἑαυτό μας. Ἂς ἰδοῦμε ποῦ ἔχει κάνει σφάλματα. Στὸ σχολεῖο, στὸ σπίτι, στὴ γειτονιά, παντοῦ. Ἂς κυττάξωμε τὴ συμπεριφορά μας ἀπέναντι στοὺς δασκάλους μας, στοὺς γονεῖς μας, στ' ἀδέλφια μας, στοὺς συμμαθητάς μας, στοὺς ἄλλους ἀνθρώπους γενικά. Εἴμαστε στὰ μαθήματά μας ἐπιμελεῖς; Ἔχομε δείξει καλωσύνη; Μήπως δὲν λέμε τὴν ἀλήθεια; Μήπως κάναμε ἢ θέλομε κακὸ γιὰ τοὺς ἄλλους; Μήπως τοὺς περιφρονοῦμε; Δείχνομε ἀγάπη; Παίζομε τίμια τὰ παιχνίδια μας; Βοηθοῦμε τοὺς ἄλλους ὅσο μποροῦμε; Καὶ λοιπά.

Στὴν ἐξέταση ὅμως τοῦ ἑαυτοῦ μας, ἂς προσπαθήσωμε νὰ ἰδοῦμε καὶ κάτι ἄλλο. Νὰ μὴ ἐξετάσωμε μόνο τί κακὸ ἐκάμαμε, ἀλλὰ καὶ σὲ ποιὲς περιπτώσεις θὰ ἦταν δυνατὸ νὰ κάμωμε κάποιο καλὸ καὶ δὲν τὸ ἐκάναμε. Ποῦ μπορούσαμε νὰ ἐξυπηρετήσωμε κάποιον καὶ δὲν τὸν ἐξυπηρετήσαμε. Νά, παραδείγματος χάριν· μοῦ εἶχε κάποιος ἄρρωστος συμμαθητής μου ζητήσει τὸ τετράδιό μου στὸ σχολεῖο, γιὰ νὰ ἰδῆ τί προβλήματα μᾶς ἔβαλε ὁ δάσκαλος καὶ δὲν τοῦ τὸ ἔδωσα. Ἢ εἶδα κάποιον στὸ δρόμο ποὺ ἀναζητοῦσε ἕνα σπίτι καὶ δὲν ἔσπευσα νὰ τὸν βοηθήσω νὰ τὸ βρῆ καὶ οὕτω καθεξῆς.

Ἀφοῦ, μ' αὐτὸν τὸν τρόπο ἐξετάσωμε τὸν ἑαυτό μας, τότε ἂς πᾶμε στὴν ἐξομολόγηση. Ἐκεῖ, ἂς ξαναθυμηθοῦμε, σὲ ποιὸν μιλᾶμε. Δὲν τὰ λέμε ἁπλῶς στὸν ἱερέα. Ὁμολογοῦμε τὰ σφάλματά μας μπροστὰ στὸ Θεό. Γι αὐτό, ἂς τὰ ποῦμε μὲ ἁπλότητα. Ἂς μὴ προσπαθήσωμε νὰ δικαιολογήσωμε τὸν ἑαυτό μας, ἀρχίζοντας νὰ ἀραδιάζωμε ἕνα σωρὸ δικαιολογίες. Ἂς ποῦμε μὲ εἰλικρίνεια ὅ,τι μᾶς ἔχει συμβῆ καὶ ἂς εἴμαστε τότε βέβαιοι, πὼς ὁ Θεὸς θὰ καθαρίση τὴν ψυχή μας ἀπ' αὐτὰ τὰ πράγματα ποὺ τὴν ἔχουν λερώσει, καὶ θὰ μᾶς συγχωρήση. Γιατὶ ὁ Θεὸς μᾶς ἀγαπᾶ. Μᾶς ἀγαπᾶ πιὸ πολὺ κι' ἀπ' τὸν πατέρα μας κι' ἀπ' τὴ μητέρα μας. Μᾶς ἀγαπᾶ καὶ ὅταν ἀκόμα ἔχομε κάνει σφάλματα. Κι' ἐκεῖνο ποὺ Τὸν εὐχαριστεῖ ἀκόμα πιὸ πολὺ εἶναι, ὅταν μετανοοῦμε γιὰ τὰ σφάλματά μας καὶ τὰ ὁμολογοῦμε μπροστά Του. Τότε, ὅπως τὸ βεβαιώνει ὁ ἴδιος, γίνεται μεγάλη χαρὰ ἀκόμα καὶ στὸν οὐρανό.

Παιδιά ἡ Σαρακοστὴ ἀρχίζει. Ἂς μὴ χάσωμε, λοιπόν, τὴν εὐκαιρία.

Ο ΠΑΤΕΡ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

* Τὰ μεγαλύτερα παιδιὰ μποροῦν νὰ ζητήσουν καὶ νὰ διαβάσουν ἕνα βιβλίο ποὺ κυκλοφορεῖ τώρα καὶ ἔχει ἐκδοθῆ ἀπ' τὸ Ἰνστιτοῦτο Ψυχικῆς Ὑγιεινῆς μὲ τὴν ἐπιμέλεια τοῦ Ψυχιάτρου κ. Ἀρ. Ἀσπιώτη καὶ ποὺ φέρει τὸν τίτλο «Ἀρρώστεια καὶ Ψυχή».

Η ΣΗΜΑΙΑ ΤΩΝ ΒΙΚΙΓΓΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 127)

Ἔκπληκτοι ὅλοι ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ Ἄσγκαρντ, ἀλληλοκοιτάζονταν.

Ὁ Ἔντρικ φύλαξε τὸ σπαθί του κι' ἑτοιμάστηκε νὰ γυρίση στὸ πλοῖο του.

—Ὁ κύριός μας δὲν κράτησε τὸ λόγο του, μουρμούρισε ἕνας Βίκιγγ στὸν Ἄσγκαρντ. Δὲν ἔδεσε τὸν Ἔντρικ μὲ ἁλυσσίδες...

* * *

Τὰ δυὸ πλοῖα σάλπαραν γιὰ τὸ Στρόμποργκ κοντὰ - κοντά. Ὁ Ἄσγκαρντ τότε ἀντελήφθηκε τὸ τέχνασμα ποὺ σοφίστηκε ὁ Ἔντρικ. Κάτω ἀπὸ τὶς ἀσπίδες δὲν ὑπῆρχαν πολεμιστές!

Γιὰ μιὰ φορὰ ἀκόμα γέλασε κάτω ἀπὸ τὰ μουστάκια του.

Ἔφτασαν στὸ Στρόμποργκ κατὰ τὴ δύση τοῦ ἥλιου. Ἡ πρώτη σκέψη τοῦ Ἔντρικ ἦταν ἡ Γκέρτα. Τὴν βρῆκε στὴν παραλία καὶ περπάτησαν μαζὶ ὡς τὸ παλάτι. Ὁ Ἔντρικ μὲ τὴν Γκέρτα μπροστά, ὁ Ἄσγκαρντ μὲ τοὺς Βίκιγγς πίσω τους. Τὸ πλῆθος στὸ δρόμο πότε ἦταν σιωπηλὸ καὶ σκεφτικό, πότε ξεσποῦσε σὲ ζωηρὲς ζητωκραυγές.

Σὰν ἔφτασαν στὸ παλάτι, ὁ Ἄσγκαρντ κάλεσε τὸ λαὸ καὶ εἶπε:

—Ἀκοῦστε! Ὅταν ὁ πιὸ σοφὸς ἄντρας τοῦ τόπου μὲ ρώτησε ἂν ἤθελα νὰ γίνω βασιλιᾶς, τοῦ ἀπάντησα πὼς θὰ βάζα πρῶτα τὸν Ἔντρικ σὲ δοκιμασία. Γιατὶ δὲν θὰ γινόμουν ποτὲ βασιλιᾶς, ἂν ὁ Ἔντρικ δὲν ἔδειχνε ὁ ἴδιος πὼς δὲν εἶναι ἄξιος νὰ κυβερνήση! Ἔτσι συμφωνήσαμε. Σήμερα τὸ ἀπόδειξε καὶ μὲ τὴν ἀξία του θὰ φορέση τὸ στέμμα τοῦ θείου του!

Τὸ πλῆθος ξέσπασε σὲ ἀλλαλαγμοὺς χαρᾶς.

—Ἔλα, Ἔντρικ, συνέχισε ὁ Ἄσγκαρντ, θριάμβου καὶ πάρε τὸ στέμμα σου!

Μὲ τὴν Γκέρτα στὸ πλευρό του πέρασε ὁ Ἔντρικ κάτω ἀπὸ τὴν θριαμβευτικὴ ἁψίδα. Ἐκεῖ τὸν περίμενε ὁ Βάλτερ ὁ ραψωδός, ποὺ ἔπαιζε τὴ λύρα του καὶ τραγουδοῦσε ἕνα τραγούδι γιὰ τὴν τιμή, τὸ θάρρος καὶ τὶς γενναῖες πράξεις ἐνῶ οἱ Βίκιγγς κρατοῦσαν ὑψωμένα τὰ σπαθιά τους στὸν ἀέρα.

— Ζήτω ὁ Ἔντρικ! Ὁ βασιλιᾶς τοῦ Στρόμπεργκ! φώναξε ὁ λαὸς μόλις τέλειωσε τὸ τραγοῦδι.

Ὕστερα ὁ Ἄσγκαρντ πῆρε ἀπὸ ἕνα κουτὶ ποὺ κρατοῦσε μιὰ ἁλυσσίδα χρυσῆ ποὺ φοροῦσε πάντα ὁ βασιλιᾶς τοῦ Στρόμπεργκ καὶ τὴν κρέμασε τρεῖς κύκλους γύρω ἀπὸ τὸ λαιμὸ τοῦ Ἔντρικ. Μετὰ τοῦ φόρεσε καὶ μιὰ χρυσῆ ζώνη, στὴ μέση κι' ἄλλες λεπτὲς ἁλυσσίδες σὰν βραχιόλια στὸ χέρι καὶ εἶπε:

— Κοιτάξτε! Κρατῶ τὸ λόγο μου. Δένω μὲ ἁλυσσίδες ἐκεῖνον ποὺ ἔσκισε τὴ σημαία μου!

Ὕστερα τοποθέτησε τὴ σιδερένια κορώνα στὸ κεφάλι τοῦ Ἔντρικ γιὰ νὰ δείξη πὼς αὐτὸς ἦταν πιὰ ὁ βασιλιᾶς.

* * *

Τὸ βράδυ γιόρτασαν οἱ Βίκιγγς στὸ Στρόμπεργκ μὲ χαρὲς καὶ τραγούδια. Ὁ Ἄσγκαρντ σήκωσε τὰ πανιὰ τοῦ πλοίου του κι' ἄφησε τὸν Ἔντρικ νὰ κυβερνήση τὸ Στρόμπεργκ.

Ἀπὸ τότε ὁ Ἔντρικ κι' ὁ Ἄσγκαρντ ἦσαν δυὸ ἀγαπημένοι φίλοι ποὺ βοηθοῦσαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλο σὲ καιρὸ ἀνάγκης. Ὁ Ἔντρικ ἔγινε ἕνας δίκαιος βασιλιᾶς, ποὺ κέρδισε τὴν ἀγάπη καὶ τὴν ἐκτίμηση τοῦ λαοῦ του. Καὶ ἡ Γκέρτα ποὺ τὴν παντρεύτηκε ὕστερα ἀπὸ μερικὰ χρόνια ὁ Ἔντρικ, ἔγινε μιὰ καλὴ κι' ἀξιαγάπητη βασίλισσα. Γιὰ νὰ εὐχαριστήση τὸν Ἄσγκαρντ κέντησε μόνη της μιὰ καινούργια σημαία μὲ τὸ μαῦρο κοράκι καὶ τοῦ τὴν ἔστειλε γιὰ νὰ τὴν βάλη στὴ θέση ἐκείνης ποὺ τοῦ ἔσκισε ὁ Ἔντρικ.

Περήφανη κυμάτιζε ἀπὸ τότε ἡ καινούργια σημαία στὸ καράβι τοῦ δίκαιου Ἄσγκαρντ καὶ κανένας πιὰ δὲν τόλμησε νὰ τὴν ἀγγίση!

(Διασκευὴ ἀπὸ τὸ ἀγγλικὸ)

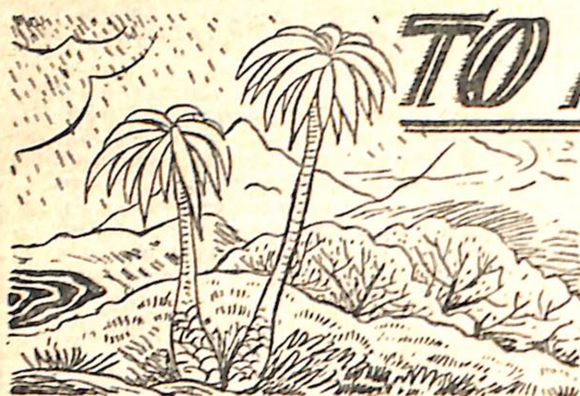
ΟΙ ΣΤΙΧΟΙ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

ΧΑΛΚΙΔΑ

...Νείρομαι!...
καὶ μέσα στὸ ὄνειρο τὸ αἰθέριο
παίζω!
Μὲ λευκαφρούς, μὲ χιονανθοὺς
μὲ ἀχνογάλαζες, μὲ πορφυρὲς ἀχτίδες!
. . . .
Ξεκίνησαν ἀπὸ ψηλὰ
—κακές!—
κάτι καινούργιες ἀχνές,
πιὸ φωτερές, καὶ δυνατὲς
ἀχτίδες.
Γιατὶ νὰ ξεκινήσουν;
Φτωχὸς ἐγὼ ποὺ
σύντριψα
τὸ φωτερό μου ὄνειρο μὲ φῶς!
Μὲ ἔλουσε τὸ φῶς
τὸ λαμπρό,
τὸ ὑπερκόσμιο...
μά... ξύπνησα...
κρατῶντας
θλιβὰ ἀπομεινάρια
ἀπὸ τοὺς χιονανθοὺς
καὶ τοὺς ἀφροὺς
καὶ τὶς ἀχτίδες!
Πυρετός!...
. . . .
Θὰ ξανανθίση ὅμως ἡ ἀνατολὴ στὶς (κορυφές!
Θὰ ξανανθίση τὸ ὄνειρο τὸ ὑπερκό- (σμιο...
Καὶ τότε...
Ὡσαννα - Ὡσαννᾶ

ΑΛΚΗΣ ΡΟΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

— Τώρα ὅμως ὁ κύβος ἔχει ριχτῆ, εἶπε στὸ τέλος ὁ μηχανικός. Τώρα θὰ τοὺς κυνηγήσουμε καὶ θὰ τοὺς ἐξοντώσουμε. Κι' ὁ θεὸς μαζύ μας.

Ὅταν ἔφτασαν στὴ στροφὴ τοῦ δρόμου ἀπ' ὅπου φαινόνταν τὰ χωράφια τους, ἀπὸ τὰ στήθη ὅλων βγῆκε ἡ ἴδια κραυγή:

— Ἄ! οἱ ἄθλιοι! Ἄ! οἱ κακοῦργοι!

Τὰ χωράφια τους ποὺ μὲ τόσους κόπους τὰ εἶχαν καλλιεργήσει, καίγονταν! Ὅλη ἡ σοδειὰ τοῦ χρόνου, θὰ γινόταν στάχτη! Καὶ κοντὰ στὰ χωράφια καίγονταν κι' ὁ μῦλος, καὶ τὰ ὑπόστεγα, καὶ ὁ ὀρνιθώνας...

Ὅλο τὸ γρανίτινο νησὶ πνιγόταν στὶς φλόγες καὶ τοὺς καπνούς.

Καὶ μέσα σ' ἐκεῖνο τὸ κακό, ἕνας ἄνθρωπος ἔτρεχε χειρονομώντας μὲ ἀπελπισία.

Ἦταν ὁ Νάβ.

— Νάβ! φώναξε ὁ μηχανικός. Καὶ μαζί του ὅλοι οἱ ἄλλοι!

— Νάβ!

Ὁ νέγρος τοὺς ἄκουσε. Γύρισε, τοὺς εἶδε νάρχονται, κι' ἔτρεξε πρὸς τὸ μέρος τους ὅσο πιὸ γρήγορα μποροῦσε.

Σταμάτησε κοντὰ στὸ ἁμάξι, λαχανιασμένος... Ἀπὸ τὰ μάτια του κυλοῦσαν χοντρὰ δάκρυα.

— Οἱ πειρατές; ρώτησε ὁ μηχανικός. Ποῦ εἶναι οἱ πειρατὲς Νάβ;

— Εἶναι κάπου μιὰ ὥρα ποὺ ἔφυγαν, μίλησε τέλος ὁ Νάβ. Πῆγαν στὰ τσακίσματα, ἀφοῦ πρῶτα ἔβαλαν φωτιὰ παντοῦ. Τί κάνει ὁ κύριος Ἕρμπερτ;

Ὅλοι γύρισαν καὶ κοίταξαν τὸ ἁμάξι. Ὁ Ἕρμπερτ εἶχε χάσει τὶς αἰσθήσεις του, καὶ κοίτονταν λιπόθυμος.

Οἱ ἄποικοι τότε ξέχασαν τὴν πυρκαϊά, τ' ἀφανισμένα τους χωράφια, τοὺς κινδύνους ποὺ τοὺς ἀπειλοῦσαν ἂν ἔκαναν πὼς γύριζαν οἱ κακοῦργοι, καὶ δὲν συλλογίστηκαν παρὰ τὸ παιδί.

— Ἡ συγκίνηση τὸν τσάκισε! εἶπε ὁ Πένκροφ. Δὲν μπόρεσε ν' ἀνθέξῃ στὴ θέα τῆς καταστροφῆς.

Ὁ δημοσιογράφος ὅμως ἦταν πιὸ ἀνήσυχος. Φοβόταν καμμιὰ ἐσωτερικὴ αἱμορραγία, ὄχι βέβαια ἀπὸ τὴ συγκίνηση, ἀλλὰ ἀπὸ τὸ κούνημα τοῦ ἁμαξιοῦ.

Ὁ Νὰβ κι' ὁ Πένκροφ ἔτρεξαν ὣς τὸ ποταμάκι νὰ φέρουν νερό, ἐνῷ ὁ δημοσιογράφος κι' ὁ μηχανικὸς ἔκαναν ὅτι μποροῦσαν γιὰ νὰ κάνουν τὸν Ἕρμπερτ νὰ συνέλθῃ.

Παρ' ὅλο ὅμως τὸ δροσερὸ νερὸ μὲ τὸ ὁποῖο ἔβρεξαν τὸ κεφάλι του, παρ' ὅλες τὶς προσπάθειες τοῦ Γεδεὼν καὶ τοῦ Κύρου Σμίθ, ὁ Ἕρμπερτ δὲν συνερχόταν. Ἐξακολουθοῦσε νὰ εἶναι ἀναίσθητος, χλωμὸς σὰν πεθαμένος.

— Πρέπει νὰ τὸν μεταφέρουμε στὸ Γρανίτινο Παλάτι, εἶπε ὁ μηχανικός, πρὶν μᾶς εὕρῃ κανένα καινούργιο κακό. Ἐκεῖ θὰ ἔχῃ τὶς βολές του, καὶ θὰ μπορέσουμε νὰ τὸν περιποιηθοῦμε καλύτερα!

Δουλεύοντας σὰν λυσσασμένοι οἱ ἄποικοι, κατάφεραν νὰ φτιάσουν πολὺ γρήγορα ἕνα πρόχειρο φορεῖο μὲ πλεγμένα κλαριά, ὅπου ἀπόθεσαν μαλακὰ τὸ στρῶμα μὲ τὸν ἀναίσθητο Ἕρμπερτ. Σὲ δέκα λεπτὰ ἦταν μπροστὰ στὸν ψηλὸ τοῖχο τοῦ Γρανίτινου Παλατιοῦ, κι' ὁ μηχανικὸς κατέβαζε τὸν ἀναβατῆρα.

Ὁ Νὰβ εἶχε μείνει πίσω, γιὰ νὰ φέρῃ τὸ ἁμάξι καὶ νὰ λύσῃ καὶ νὰ ταΐσῃ τοὺς ὀνάγρους.

Σὲ λίγο ὁ ἀναβατήρας, ἀνέβαζε τοὺς ἀποίκους στὴν κατοικία τους.

Ὅταν βρέθηκαν μέσα στὸ Γρανίτινο Παλάτι καὶ ξάπλωσαν τὸν Ἕρμπερτ στὸ κρεββάτι του, ἀναστέναξαν ὅλοι μὲ κάποια ἀνακούφιση.

Ἐδῶ τουλάχιστον τὸ παιδὶ θὰ ἦταν σὲ ἀπόλυτη ἀσφάλεια.

Ὁ Γεδεὼν Σπίλετ, ἔβγαλε τὸ συμπέρασμα ἀπὸ τὴ γενικὴ κατάσταση τοῦ Ἕρμπερτ, ὅτι δὲν ἦταν ἐσωτερικὴ αἱμορραγία. Τὰ τραύματά του ἄλλωστε εἶχαν πιὰ κλείσει.

Ἔτρεξαν στὸ φαρμακεῖο τους νὰ πάρουν τὰ φάρμακα ποὺ χρειάζονταν, καὶ μὲ τὰ πολλά, ὁ Ἕρμπερτ ξαναβρῆκε τὶς αἰσθήσεις του.

Χαμογέλασε εὐχαριστημένος ποὺ εἶδε πὼς ἦταν στὸ κρεββάτι του μέσα στὸ Γρανίτινο Παλάτι, ἦταν ὅμως τόσο ἀδύνατος, ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ προφέρῃ λέξη.

— Μὴ μιλᾶς, μὴν κουνιέσαι, μὴ σκέπτεσαι τίποτε, τὸν συμβούλευε ὁ Πένκροφ. Κλεῖσε μόνο τὰ μάτια καὶ κοιμήσου! Δὲν ἔχεις τίποτε, σὲ λίγο θὰ εἶσαι περδίκι!

Ὁ κακόμοιρος ὅμως ὁ Ἕρμπερτ, μὲ ὅλες τὶς ὑποσχέσεις τοῦ ναυτικοῦ, κάθε ἄλλο παρὰ περδίκι ἦταν...

Ἔπεσε σ' ἕνα λήθαργο, γεμάτον ἐφιάλτες, καὶ λίγο-λίγο ὁ πυρετὸς ἀνέβαινε...

— Τί ἔχει Γεδεών; ρώτησε κρυφὰ ὁ μηχανικός.

— Δὲν ξέρω Κύρο... Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω... Οἱ πληγές του εἶναι ἐν τάξει. Αὐτὴ του ἡ κατάσταση, δὲν ἐξηγεῖται... Ἀλλὰ πάλι δὲν ξέρω... Μήπως εἶμαι γιατρός;

Δὲν μποροῦσαν γιὰ τὴν ὥρα νὰ κάνουν ἄλλο, παρὰ νὰ τοῦ βάζουν κομπρέσες στὸ κεφάλι. Ὁ Πένκροφ ἀνέλαβε αὐτὴ τὴ δουλειά.

Καὶ στὸ μεταξύ, ὁ Νὰβ τοὺς διηγήθηκε τί εἶχε συμβῆ στὸ Γρανίτινο νησὶ ἀπ' τὸν καιρὸ ποὺ ἔφυγαν.

Ὅλα ἦταν ἥσυχα, γιὰ πολλὲς μέρες, κι' ὁ Νὰβ εἶχε ἀρχίσει μόνος του νὰ θερίζῃ στὰ χωράφια, καὶ νὰ κάνῃ τὶς ἀπαραίτητες δουλειές.

Τὴν παραμονὴ κατὰ τὸ βράδυ, οἱ κακοῦργοι ξεπρόβαλαν ἀπὸ τὸ γειτονικὸ δάσος, κι' ἑτοιμάστηκαν νὰ περάσουν τὸ ποταμάκι κολυμπώντας γιατὶ ὁ Νὰβ εἶχε σηκώσει τὴ γέφυρα.

Ὁ Νὰβ τοὺς εἶδε νάρχονται, κρυμμένος πίσω ἀπὸ τὸ μῦλο.

Ἦταν εὐτυχῶς ὁπλισμένος. Πυροβόλησε καὶ χτύπησε ἕναν ἀπ' αὐτούς.

Ὡστόσο μοναχὸς του δὲ μποροῦσε νὰ τοὺς σταματήσῃ.

Μόλις πρόφτασε ν' ἀνέβῃ στὸ Γρανίτινο Παλάτι ὅπου θὰ ἦταν τουλάχιστον σὲ ἀσφάλεια, καὶ οἱ πειρατὲς διάβηκαν κολυμπώντας τὸ ποταμάκι, καὶ βρέθηκαν μὲς τὰ χωράφια.

Τί μποροῦσε νὰ κάνῃ ὁλομόναχος ὁ Νάβ; Πῶς νὰ τοὺς ἐμποδίσῃ νὰ κάψουν καὶ νὰ καταστρέψουν; Καὶ μὲ τί τρόπο νὰ εἰδοποιήσῃ τοὺς συντρόφους του στὴ στάνη ὅτι οἱ πειρατὲς ἦταν στὴν περιοχὴ τοῦ Γρανίτινου Παλατιοῦ, γιὰ νὰ τὸ ξέρουν ἂν τυχὸν κι' ἐπιχειροῦσαν νὰ γυρίσουν σπίτι τους; Κι' αὐτοὶ ἄραγε στὴ στάνη νὰ ἦταν σὲ ἀσφάλεια; Γιατὶ μποροῦσε νὰ τοὺς εἶχαν ἐπιτεθῆ οἱ κακοῦργοι στὴ στάνη, κι' ἀφοῦ τοὺς ἔκαναν καλά, νὰ σκέφτηκαν νὰ ἔρθουν στὰ χωράφια. Ὁ Κύρος Σμὶθ καὶ οἱ σύντροφοί του εἶχαν φύγει γιὰ τὴ στάνη στὶς 11 τοῦ Νοέμβρη, καὶ τώρα ἦταν 29 τοῦ μηνός. Ὁ Νὰβ δὲν εἶχε ἄλλα νέα τους ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ τοῦ πῆγε ὁ Τόπ. Δυσάρεστα νέα καθὼς ξέρουμε. Ὁ Ἄϋρτον αἰχμάλωτος καὶ ἴσως σκοτωμένος, ὁ Ἕρμπερτ πληγωμένος, οἱ ἄλλοι πὲς πολιορκημένοι μὲς στὴ στάνη...

Ὁ δύστυχος ὁ Νάβ, πέρασε μιὰ φριχτὴ νύχτα. Γιὰ καλή του τύχη — καὶ γιὰ καλὴ τύχη ὅλων τους,— οἱ πειρατὲς οὔτε κἂν ὑποψιάστηκαν πὼς ἐκεῖνος ὁ γρανίτινος ὄγκος ἦταν κούφιος ἀπὸ μέσα κι' ὅτι αὐτὴ ἦταν ἡ πραγματικὴ κατοικία τῶν ἀποίκων. Ἀπ' αὐτὴ τὴ μεριὰ λοιπὸν δὲν εἶχε φόβο. Ἀλλὰ τὰ ὑπόστεγα, ὁ ὀρνιθώνας, ὁ μῦλος, τὰ χωράφια, ὅλα ἦταν τώρα στὴ διάθεση τῶν κακούργων.

Ἔπρεπε μὲ κάθε θυσία νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν κύριό του.

Τότε συλλογίστηκε νὰ χρησιμοποιήσῃ τὸν Τζάπ. Νὰ χρησιμοποιήσῃ τὸν Τζάπ στέλνοντας μὲ τὸ ζῶο σημείωμα στὴ στάνη, ὅπως τοῦ ἔστειλαν οἱ ἄλλοι ἕνα σημείωμα μὲ τὸν Τόπ. Ὁ οὐρακουτάγκος ἦταν ἕνα ζῶο ἔξυπνο, καταλάβαινε τὴ λέξη «στάνη» ποὺ τὴν εἶχε ἀκούσει τόσες φορές, καὶ εἶχε πάει στὴ στάνη ἄπειρες φορὲς συνοδεύοντας τὸν Πένκροφ. Δὲν ὑπῆρχε ἄλλη λύση. Θὰ ἔστελνε τὸν Τζάπ. Ἂν τὸν ἔστελνε πρὶν ἀκόμη χαράξῃ, ὁ εὐκίνητος πίθηκος θὰ περνοῦσε τελείως ἀπαρατήρητος. Ἀλλὰ κι' ἂν τὸν ἔβλεπαν ἀκόμη οἱ πειραταί, θὰ νόμιζαν πὼς ἦταν ἕνας ἄγριος πίθηκος τοῦ δάσους. Ποῦ νὰ φανταστοῦν πὼς ἦταν ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ Νὰβ στὴ στάνη!

Ὁ Νὰβ λοιπὸν ἔγραψε τὸ σημείωμα, τὸ ἔρραψε σὲ μιὰ σακκούλα, τὸ ἔδεσε στὸ λαιμὸ τοῦ Τζάπ, κι' ἔφερε τὸν πίθηκο ὣς τὴν πόρτα τοῦ Γρανίτινου Παλατιοῦ, ὅπου εἶχε

Καὶ μέσα σ' ἐκεῖνο τὸ κακό, ἕνας ἄνθρωπος ἔτρεχε χειρονομώντας μ' ἀπελπισία.

δέσει ἕνα μακρὺ σκοινὶ ποὺ ἔφτανε ὣς κάτω.

Ὕστερα, εἶπε πολλὲς φορές, μὲ τρόπο ποὺ νὰ καταλάβη ὁ πίθηκος :

— Τζάπ! Τζάπ! Στὸν Τόπ, Τζάπ, στὴ στάνη! Στὴ στάνη! Νὰ πᾶς στὴ στάνη!

Ὁ πίθηκος ἁρπάχτηκε ἀπὸ τὸ σκοινὶ μὲς στὸ σκοτάδι, καὶ γλύστρησε ὣς χάμω. Κι' ὕστερα ἐξαφανίστηκε πρὸς τὸ δάσος, χωρὶς οἱ πειρατὲς νὰ πάρουν εἴδηση τίποτε.

Νὰ εἶχε καταλάβη ἄραγε; ἀναρωτιόταν ὁ Νάβ... Μπᾶ! Στὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ...

— Ἔκανες καλὰ Νάβ, εἶπε ὁ Πένκροφ ποὺ βρῆκες αὐτὸν τὸν τρόπο νὰ μᾶς εἰδοποιήσης. Ὅμως θἄκανες καλύτερα ἂν δὲν μᾶς εἰδοποιοῦσες!

Γιατὶ ὁ ναυτικὸς συλλογιζόταν τὸν Ἔρμπερτ, κι' ἀπόδιδε τὴν κατάστασή του στὴ μεταφορά του ἀπὸ τὴ στάνη στὸ Γρανίτινο Παλάτι.

— Μὴν τὸ λὲς Πένκροφ, εἶπε ὁ μηχανικός. Ἀκόμα δὲν ξέρουμε τί ἔχει ὁ Ἔρμπερτ, οὔτε ὅτι σ' αὐτὸ ὀφείλεται ἡ χειροτέρεψή του. Ὅπως καὶ νἄναι, εἶναι εὐτύχημα ποὺ βρίσκεται στὸ κρεββάτι του στὸ Γρανίτινο Παλάτι...

— Ἔκανα ἐκεῖνο ποὺ νόμισα σωστό, εἶπε ὁ Νὰβ στενοχωρημένος. Ποῦ νὰ φανταστῶ...

— Ἔκανες καλά! τὸν ἔκοψε ὁ Κύρος Σμίθ. Ἐξακολούθησε τὴ διήγησή σου. Πότε ἔβαλαν φωτιὰ αὐτὰ τὰ τέρατα;

Ὁ Νὰβ τότε συνέχισε τὴ διήγησή του.

Οἱ πειρατὲς δὲν πλησίασαν πρὸς τὴν ἀκτή. Θυμόνταν πὼς ἀπ' αὐτὴν τὴν περιοχὴ τοὺς εἶχαν ὑποδεχτῆ πυκνοὶ πυροβολισμοὶ ὅταν εἶχαν ξεμπαρκάρει. Δὲν ἤξεραν πόσοι ἦταν οἱ κάτοικοι τοῦ νησιοῦ, καὶ γι' αὐτὸ ἦταν προσεκτικοί.

Ὅλη τὴ νύχτα εἶχαν βάλει σκοποὺς νὰ φυλᾶνε, καὶ καθόνταν ὅλοι μαζύ, μὲ τὰ ὅπλα στὸ χέρι. Ὡστόσο τὰ χωράφια ἦταν στὴ διάθεσή τους.

Πρὶν καλὰ - καλὰ ξημερώσει, ἀφέθηκαν στὰ ἄγρια ἔνστικτά τους : ξαμολύθηκαν κι' ἔβαλαν φωτιὰ παντοῦ, κάνοντας τὸ κακὸ γιὰ τὸ κακό, καταστρέφοντας τὰ πάντα χωρὶς νἄχουν καμμιὰ ὠφέλεια ἀπ' αὐτό, μόνο γιὰ τὴ μανία τῆς καταστροφῆς. Σὲ λίγο, ὅλο τὸ Γρανίτινο νησὶ ἦταν στὶς φλόγες!

Οἱ πειρατὲς ἀφοῦ διασκέδασαν ἀρκετὰ μ' αὐτὸ τὸ θέαμα, ἔφυγαν ἀπὸ κεῖ κάπου μισὴ ὥρα πρὶν ἔρθουν οἱ ἄποικοι ἀπὸ τὴ στάνη.

Ὁ Νὰβ ὅταν τοὺς εἶδε ν' ἀπομακρύνωνται, κατέβηκε γρήγορα ἀπὸ τὸ Γρανίτινο παλάτι, κι' ἔκανε ὅτι μποροῦσε γιὰ νὰ σβύση τὴν πυρκαγιά. Ἦταν ὅμως ἀδύνατο. Τὰ ξύλινα παραπήγματα καὶ τὰ ὑπόστεγα, καίγονταν σὰν πυροτεχνήματα, κι' ὅσο γιὰ τὰ ὥριμα στάχυα, εἶχαν μεταβληθῆ σὲ φλόγινη θάλασσα!

Ἐκεῖ ποὺ ἔτρεχε σὰν τρελλὸς ἐδῶ κι' ἐκεῖ, τοὺς ἄκουσε νὰ τὸν φωνάζουν...

— Τί θὰ κάνουμε τώρα; ρώτησε. Γιατὶ αὐτὸς ἦταν ὁ ἐπίλογος τῆς διήγησής του.

Κανεὶς δὲν τοῦ ἀπάντησε.

Τὸ γεγονὸς ἦταν ὅτι ἐκτὸς ἀπὸ τὴν πυρκαγιὰ καὶ τὴν καταστροφὴ ποὺ εἶχαν πάθει, δὲν θὰ ἦταν πιὰ ποτὲ σὲ ἀσφάλεια ὅσο οἱ κακοῦργοι, ὁπλισμένοι, γύριζαν ἐλεύθερα στὸ νησί.

Ποιὸς ξέρει τί τοὺς περίμενε ἀκόμη!

Ἀποφάσισαν νὰ μείνουν ὁ Γεδεὼν Σπίλετ καὶ ὁ Πένκροφ κοντὰ στὸν Ἔρμπερτ, ἐνῶ ὁ μηχανικὸς μὲ τὸν Νὰβ θὰ κατέβαιναν γιὰ νὰ δοῦν τὸ μέγεθος τῆς καταστροφῆς.

Ἦταν εὐτύχημα ποὺ οἱ κακοῦργοι δὲν εἶχαν τολμήσει νὰ κατέβουν ὣς τὴν ἀκτή. Ἔτσι τουλάχιστον τὰ ἐργαστήρια ποὺ ἦταν στὶς Καμινάδες εἶχαν γλυτώσει.

Ὁ Κύρος Σμὶθ κι' ὁ Νὰβ ἀκολούθησαν τὸ ποτάμι τῆς Εὐχαριστίας ὣς πέρα, ὣς τὸ δάσος τοῦ Ζάκαμαρ. Πρὸς τὰ ἐκεῖ εἶχαν φύγει οἱ κακοῦργοι. Ὡστόσο δὲν παρατήρησαν τίποτε ὕποπτο. Ὁ μηχανικὸς ἄρχισε νὰ συλλογίζεται. Οἱ πειρατὲς ἢ ἤξεραν πὼς οἱ ἄποικοι εἶχαν γυρίσει στὸ Γρανίτινο Παλάτι γιατὶ τοὺς εἶδαν νὰ περνοῦν ἀπὸ τὸ δρόμο τῆς στάνης, ἤ, φεύγοντας μέσα ἀπὸ τὸ δάσος τοῦ Ζάκαμαρ, δὲν τοὺς πῆραν εἴδηση, καὶ τοὺς νόμιζαν πάντα στὴ στάνη;

Στὴν πρώτη περίπτωση θὰ πήγαιναν στὴ στάνη ποὺ τώρα τὴν ἤξεραν ἔρημη, καὶ ἀφοῦ πρῶτα τὴν λεηλατοῦσαν, θὰ τὴν κατάστρεφαν κι' αὐτὴ ὅπως τὸ συνήθιζαν. Στὴ δεύτερη, θὰ προσπαθοῦσαν νὰ βροῦν ἕνα τρόπο νὰ ἐπιτεθοῦν στὴ στάνη καὶ νὰ ἐξοντώσουν τοὺς ἀποίκους ποὺ θὰ τοὺς νόμιζαν κλεισμένους μέσα.

Οἱ ἄποικοι δὲ μποροῦσαν ν' ἀναλάβουν καμμιὰ πρωτοβουλία πρὶν καλυτερέψη ἡ κατάσταση τοῦ Ἔρμπερτ. Δὲ μποροῦσε νὰ γίνη σκέψη ν' ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ τὸ Γρανίτινο Παλάτι τώρα...

Ὁ γύρος ποὺ ἔκαναν τώρα ὁ μηχανικὸς κι' ὁ Νὰβ τελείωσε γρήγορα. Οἱ πειρατὲς εἶχαν καταστρέψει κυριολεκτικὰ τὰ πάντα. Θὰ ἦσαν τώρα ἀναγκασμένοι ν' ἀρχίσουν πάλι ἀπὸ τὴν ἀρχή. Εὐτυχῶς ποὺ στὸ Γρανίτινο Παλάτι εἶχαν ἀρκετοὺς σπόρους ἀπὸ κάθε τί, γιὰ νὰ σπείρουν δημητριακὰ τὸ φθινόπωρο. Γιὰ τὴν ὥρα ὅμως τὸ πιὸ σπουδαῖο ἦταν ἡ ἀδιάκοπη ἀπειλὴ τῶν πειρατῶν...

Ὁ μηχανικὸς ὅσο τριγύριζαν μέσα στὰ καμμένα, δὲν πρόφερε μήτε λέξη. Τὸ πρόσωπό του ἦταν ἀσυνήθιστα χλωμό, καὶ τὰ χείλη του σφιγμένα. Ὁ θυμὸς ἔβραζε μέσα του, κι' ἔπρεπε νὰ κάνη μεγάλη προσπάθεια γιὰ νὰ τὸν συγκρατήση.

Ἔτσι ἀμίλητοι, γύρισαν στὸ Γρανίτινο Παλάτι...

Οἱ κατοπινὲς μέρες ἦταν οἱ πιὸ θλιβερὲς ποὺ πέρασαν ὣς τότε οἱ ἄποικοι στὸ ὡραῖο νησί τους. Ἡ κατάσταση τοῦ Ἔρμπερτ χειροτέρευε. Ἡ ἀδυναμία του ἦταν τρομαχτική. Ὁ Γεδεὼν Σπίλετ ὡμολόγησε ὅτι δὲν μποροῦσε νὰ κάνη τίποτε.

Τὸ βράδυ τῆς πρώτης μέρας ποὺ γύρισαν στὸ Γρανίτινο νησί, τὸν ἔπιασε ἕνα δυνατὸ ρῖγος. Ἔτρεμε τόσο πολύ, ποὺ τὸ κρεββάτι του τραντάζονταν, καὶ ἦταν ἀδύνατο νὰ τὸν ζεστάνουν μὲ ὅσα ροῦχα κι' ἂν ἔρριχναν ἀπάνω του.

Ὕστερα, ἐκδηλώθηκε ὁ πυρετός. Ἕνας πυρετὸς ποὺ τὸν ἔψηνε, καὶ τὸν ἔκανε νὰ παραληρῆ... Αὐτὴ ἡ κατάσταση κράτησε κάπου πέντε ὧρες. Ἔπειτα ἔγινε μούσκεμα στὸν ἵδρωτα, ὁ πυρετὸς ἔπεσε, κι' ὁ ἴδιος ἔπεσε ξανὰ στὸν ἴδιο λήθαργο, στὴν ἴδια ἀδυναμία...

Ὁ Γεδεὼν Σπίλετ, πῆρε κατὰ μέρος τὸν Κύρο Σμίθ.

— Κύρο, εἶπε, νομίζω πὼς ξέρω τί ἀρρώστεια ἔχει ὁ Ἔρμπερτ. Γιατὶ εἶναι ἀρρώστεια. Ὁ πυρετὸς δὲν εἶναι ἀπὸ τὶς πληγές του...

— Καὶ ποιὰ εἶναι ἡ ἀρρώστεια του; ρώτησε χλωμιάζοντας ὁ Κύρος Σμίθ, γιατὶ τὸν εἶχε τρομάξει ὁ τόνος τῆς φωνῆς τοῦ Γεδεών.

— Ἔχει κακοήθη ἑλονοσία!

— Κακοήθη ἑλονοσία; Μὰ ποῦ τὴν ἅρπαξε;

— Σίγουρα στὰ ἕλη ποὺ τὸ νησὶ εἶναι γεμᾶτο, εἶπε ὁ Γεδεὼν Σπίλετ.

Ἐκεῖνον τὸν καιρό, δὲν ἤξεραν πὼς οἱ ἑλώδεις μεταδίνονται ἀπὸ τὸν ἀνωφελὴ κώνωπα. Νόμιζαν πὼς οἱ ἀναθυμιάσεις ἀπὸ τὰ ἕλη δίνουν τοὺς ἑλώδεις.

— Ὅπως καὶ νἄναι, εἶπε ὁ Γεδεὼν Σπίλετ, ὁ Ἔρμπερτ γιὰ νὰ σωθῆ χρειάζεται ἀμέσως μεγάλες ποσότητες κινίνο.

— Κινίνο; Μὰ δὲν ἔχομε! Κι' οὔτε μποροῦμε νὰ βροῦμε φλοῦδα κινκουΐνας στὸ νησί! φώναξε ὁ μηχανικός. Πρόσεξα, καὶ εἶδα πὼς δὲν ὑπάρχει!

Τὸ κινίνο, ἡ συνηθισμένη ὑδροχλωρικὴ κινίνη, βγαίνει ἀπὸ τὴ φλοῦδα ἑνὸς δέντρου ποὺ τὸ ἐπιστημονικό του ὄνομα εἶναι Κιγχόνκ. Βρίσκεται σὲ μεγάλη ποσότητα στὶς Ὁλλανδικὲς Ἰνδίες, ἀλλὰ καὶ στὸ Περοῦ, καὶ σ' ἄλλα μέρη. Ἡ φλοῦδα του, ἡ κινκουΐνα ἦταν γνωστὴ ἀπὸ τοὺς παλιοὺς καιροὺς στοὺς ἰθαγενεῖς ποὺ τὴν χρησιμοποιοῦσαν ἐναντίον τῆς θέρμης. Κινκουΐνα ὅμως, ὅπως εἶπε ὁ Κύρος Σμίθ, δὲν ὑπῆρχε στὸ νησί τους...

Ἡ κακοήθης ἑλονοσία, εἶναι μιὰ θανατηφόρα ἀρρώστεια ποὺ δὲν γιατρεύεται παρὰ μονάχα μὲ τὸ κινίνο. Αὐτὸ τὸ ἤξεραν πολὺ καλὰ οἱ δυὸ ἐκεῖνοι φίλοι, ποὺ κοιτάζονταν τώρα μὲ ἀνησυχία, πάνω ἀπὸ τὸ κρεββάτι τοῦ Ἔρμπερτ.

Ἔκοψε μ' ἕνα σκεπάρνι ἀρκετὴ ποσότητα ἀπὸ τὴ φλοῦδα της.

Γιὰ μιὰ φορὰ ἀκόμη οἱ δυστυχισμένοι ἄποικοι καταλάβαιναν πόσο μόνοι ἦταν σὲ τοῦτο τὸ ἔρημο νησὶ τοῦ Εἰρηνικοῦ. Πόσο τοὺς ἔλειπε στ' ἀλήθεια ἡ βοήθεια τῶν συνανθρώπων τους καὶ ἡ βοήθεια γενικὰ τοῦ πολιτισμοῦ...

— Καὶ τί μποροῦμε νὰ κάνουμε, Γεδεών; εἶπε μὲ τὴ γνωστή του ἀποφασιστικότητα ὁ Κύρος Σμίθ. Δὲ μποροῦμε νὰ καθήσουμε μὲ σταυρωμένα τὰ χέρια καὶ νὰ παρακολουθοῦμε τὸ παιδὶ νὰ πεθαίνη...

— Δὲ μποροῦμε βέβαια, ἀλλὰ τί θέλεις νὰ κάνουμε;

— Δὲν ὑπάρχει τίποτε ποὺ νὰ μπορῆ ν' ἀντικαταστήση τὸ κινίνο;

— Ὑπάρχει, εἶπε ὁ Γεδεὼν Σπίλετ διστακτικά. Ὑπάρχει ἡ φλοῦδα τῆς ἰτιᾶς. Δὲ μπορεῖ ν' ἀντικαταστήση τὸ κινίνο, ἀλλὰ εἶναι ἕνα καλὸ ἀντιπυρετικό. Στὶς συνηθισμένες περιπτώσεις, φυσικά!

— Ἂς δοκιμάσουμε λοιπὸν τὴ φλοῦδα τῆς ἰτιᾶς... Ἰτιὲς δόξα σοι ὁ Θεὸς ἔχουμε μπόλικες στὸ νησί. Τρέχω μάλιστα ἀμέσως. Δὲν πρέπει νὰ χάνουμε καιρό.

Ὁ Κύρος Σμὶθ κατέβηκε ἀμέσως, κι' ἔτρεξε ὣς τὸ κοντινὸ δάσος ὅπου ἀπὸ μιὰ μαύρη ἰτιὰ ἔκοψε μ' ἕνα σκεπάρνι ἀρκετὴ ποσότητα ἀπὸ τὴ φλοῦδα της. Διάλεξε μιὰ ἰτιὰ μᾶλλον ξερή. Ἔφερε στὸ σπίτι τὴ φλοῦδα, τὴν ἔκοψε σὲ μικρὰ κομμάτια, κι' ὕστερα τὴν κοπάνισε στὸ γουδὶ ὣς νὰ γίνη μιὰ λεπτὴ σκόνη.

Ἀπ' αὐτὴ ἔλυωσαν ἀρκετὴ ποσότητα μέσα σὲ καφέ, κι' ἔδωσαν τοῦ Ἔρμπερτ νὰ πιῆ.

Ἡ μέρα πέρασε χωρὶς ἄλλα ἀπρόοπτα.

Ὁ Πένκροφ ἦταν πιὰ βέβαιος πὼς ὁ Ἔρμπερτ θὰ γιατρευόταν μὲ τὴ φλοῦδα τῆς ἰτιᾶς, ἀλλὰ ὁ Γεδεὼν ποὺ εἶχε περισσότερες γνώσεις ἰατρικῆς, δὲν εἶχε τὴν αἰσιοδοξία του. Ἤξερε πὼς ὁ πυρετὸς στὴν κακοήθη (ὅπως καὶ στὴν κοινὴ) ἑλονοσία, δὲν εἶναι ἀδιάκοπος, μόνο ἔρχεται κάθε τόσο μὲ κρίσεις.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

Οἱ ψευτιές τοῦ ΜΥΝΧΑΟΥΖΕΝ

Ὁ βαρῶνος Μυνχάουζεν εἶχε μανία στὰ ταξίδια. Καὶ ποῦ δὲν εἶχε πάει! Καὶ τί δὲν εἶχαν δῆ τὰ μάτια του!

Ὅταν γύρισε στὸν τόπο του — μεγάλος πιὰ στὰ χρόνια, γυρτὸς καὶ ἀσπρομάλλης — μάζευε στὸν πύργο του τοὺς γνωστούς του καὶ τοὺς φίλους του, καὶ τοὺς διηγόταν τὶς περιπέτειές του. Αὐτὲς οἱ περιπέτειες ἦταν τόσο ἐξωφρενικὲς καὶ τόσο ἀπίστευτες, ποὺ κανένας δὲν τὶς ἔπαιρνε γι' ἀληθινές. Ὅλοι ὅμως τὶς ἄκουγαν μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα, γιατὶ ἦταν πάρα πολὺ διασκεδαστικές.

Τί ψεύτης αὐτὸς ὁ βαρῶνος Μυνχάουζεν, τί μεγάλος φεύτης! Ἀφοῦ καὶ τώρα, ἂν τύχη καὶ διηγεῖται κανένας καμμιὰ ἱστορία ποὺ δὲν φαίνεται ἀληθινή, οἱ ἄλλοι τοῦ λένε:

— Πᾶψε βαρῶνε Μυνχάουζεν!

Ὡστόσο, ὁ βαρῶνος Μυνχάουζεν, δὲ μποροῦσε νὰ μὴν καταλαβαίνη πὼς οἱ ἄλλοι δὲν τὸν πίστευαν. Γι' αὐτὸ εἶναι βέβαιο ὅτι διηγόταν τὶς ἱστορίες του ὄχι γιὰ νὰ τὸν πιστέψουν — γίνονται τὰ πράγματα ποὺ ἔλεγε πὼς τοὔτυχαν; — ἀλλὰ γιὰ νὰ διασκεδάζη αὐτοὺς ποὺ τὸν ἄκουγαν.

Ὅπως κι' ἐμεῖς τώρα: διαβάζουμε τὶς περιπέτειες τοῦ βαρώνου Μυνχάουζεν ὄχι γιατὶ τὶς πιστεύουμε, ἀλλὰ γιατὶ εἶναι διασκεδαστικές. Ἀκοῦστε παραδείγματος χάριν πῶς διηγεῖται μιὰ μάχη ποὺ ἔλαβε μέρος. Πολεμοῦσαν λέει τότε οἱ Λιθουανοὶ μὲ τοὺς Τάταρους.

ΤΟ ΘΑΥΜΑΣΤΟ ΑΛΟΓΟ

«Ἐκεῖνον τὸ καιρὸ πολεμοῦσα στὸ πλευρὸ τῶν Λιθουανῶν, πρῶτα γιατὶ πίστευα πὼς εἶχαν δίκηο, κι' ἔπειτα γιατὶ ἐγώ, ὁ βαρῶνος Μυνχάουζεν, δὲ μποροῦσα νὰ ζήσω χωρὶς κινδύνους καὶ περιπέτειες.

Εἶχα τὸ βαθμὸ τοῦ ἴλαρχου στὸ Λιθουανικὸ στρατό, καὶ καβάλαγα ἕνα ἄλογο ποὺ ὅμοιό του δὲν βρισκόταν στὸν κόσμο. (Κάποτε θὰ σᾶς διηγηθῶ ποῦ τὸ βρῆκα).

Μιὰ φορὰ ποὺ μὲ τὴν ἴλη μου πολιορκοῦσα ἕνα μεγάλο κάστρο τοῦ ἐχθροῦ, οἱ Τάταροι ἔκαναν ἔξοδο, καβάλα στ' ἄλογά τους. Ἦταν πάρα πολλοὶ—πολὺ περισσότεροι ἀπὸ μᾶς, γι' αὐτὸ κατέφυγα σ' ἕνα τέχνασμα. Ἔστειλα μερικοὺς καβαλλάρηδες δεξιὰ κι' ἀριστερά, μὲ τὴ διαταγὴ νὰ σηκώσουν πολλὴ σκόνη. Οἱ Τάταροι ὅταν εἶδαν τὸ σύννεφο τῆς σκόνης, νόμισαν πὼς μεγάλες δυνάμεις ἱππικοῦ βρισκόνταν δεξιὰ κι' ἀριστερά. Τὰ χάσανε. Κι' ἐγὼ τότε ἐπωφελήθηκα καὶ ρίχτηκα στὸ κέντρο μὲ τοὺς ἄντρες μου. Ἦταν τέτοια ἡ ὁρμή μας, ποὺ τοὺς κάναμε πίσω, ἀναγκάζοντάς τους νὰ ξαναμποῦν στὸ κάστρο τους. Ἐμεῖς ὅμως τοὺς κυνηγήσαμε κι' ἐκεῖ, καὶ τοὺς ἀναγκάσαμε νὰ βγοῦνε ἀπὸ τὶς ἀντίθετες πύλες τοῦ κάστρου, κι' ἔτσι τὸ κάστρο ἔπεσε στὰ χέρια μας. Πῆγα τότε μὲ τὸ ἄλογό μου στὴν κεντρικὴ πλατεῖα ὅπου ἦταν μιὰ ποτίστρα γιὰ νὰ τὸ ποτίσω... Τὸ ἄλογο ἔπινε, ἔπινε καὶ δὲν ἔλεγε νὰ ξεδιψάση. Μιὰ ὥρα ἔπινε... Γυρίζω τότε τὸ κεφάλι μου πίσω, καὶ τί βλέπω! Τὸ ἄλογο ἦταν κομμένο στὰ δύο! Τὰ καπούλια καὶ τὰ πισινὰ πόδια ἔλειπαν. Γι' αὐτὸ ὅσο νερὸ ἔπινε τὸ ἄλογο, ἔφευγε ἀπὸ πίσω.

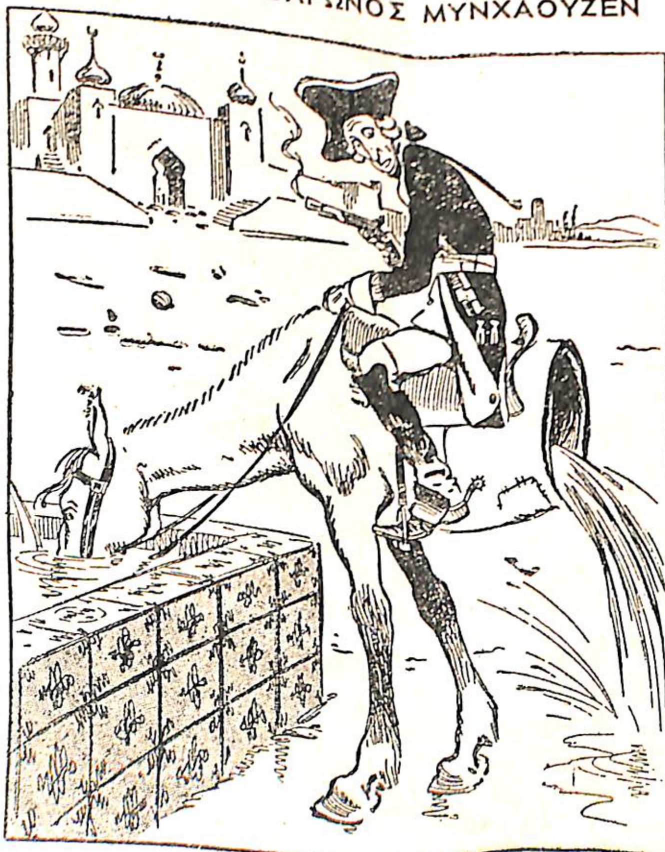
Κατάλαβα πὼς καθὼς ἔμπαινα στὸ κάστρο, μιὰ σιδερένια γρίλια, ἔπεσε κι' ἔκοψε τὸ ἄλογό μου στὰ δύο.

Ἄρχισα τότε νὰ γυρεύω τὸ ἄλλο μισό. Οἱ ἄντρες μου μοῦ εἶπαν πὼς τὸ εἶχαν δῆ ἔξω, στὸν κάμπο, ἀλλὰ κλωτσοῦσε τόσο ποὺ κανεὶς δὲν τολμοῦσε νὰ πλησιάση. Πῆγα τότε μόνος μου, παίρνοντας μαζὶ κι' ἕναν περίφημο κτηνίατρο ποὺ εἴχαμε. Κατάφερα νὰ πιάσω τὰ καπούλια τοῦ ἀλόγου μου, κι' ὁ κτηνίατρος τότε τὰ ἔνωσε μὲ τὸ μπροστινὸ μέρος, μὲ κλαράκια ἀπὸ δάφνη ποὺ ἔτυχε νὰ βροῦμε ἐκεῖ. Ἔτσι τὸ ἄλογό μου ἔγινε ξανὰ ὁλόκληρο!

Ἀλλὰ τὸ πιὸ περίεργο αὐτῆς τῆς ἱστορίας, εἶναι πὼς τὰ κλαράκια τῆς δάφνης ποὺ ἐνώνανε τὸ ἄλογό μου, ἔπιασαν ρίζες, μεγάλωσαν κι' ἔκαναν τόσο πυκνὴ φυλλωσιά, ποὺ ὅταν πήγαινα καβάλλα εἶχα περίφημο ἴσκιο πάνω στὸ κεφάλι μου!

Στὸ ἄλλο φύλλο θὰ σᾶς πῶ κι' ἄλλες περιπέτειές μου.

ΒΑΡΩΝΟΣ ΜΥΝΧΑΟΥΖΕΝ

ΟΙ ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ ΤΩΝ ΦΙΛΩΝ ΜΑΣ

Ὅπως ἀναγγείλαμε καὶ στὰ προηγούμενα φύλλα μας ἡ συνδρομὴ καὶ ἡ τιμὴ κάθε τεύχους, ἂν καὶ τὰ ἔξοδα τριπλασιάστηκαν, παραμένει ἡ ἴδια. Καὶ τοῦτο γιατὶ δὲν θέλαμε νὰ στερήσουμε τὸ περιοδικὸ ἀπὸ τοὺς φίλους μας ποὺ δὲν ἦταν σὲ θέση νὰ πληρώσουν συνδρομὴ μεγαλύτερη τῶν 10.000 δραχμῶν ἢ περισσότερο ἀπὸ 1.000 δραχμὰς κάθε τεῦχος. Μὰ ἐπειδὴ ὑπάρχουν καὶ εὔπορα παιδιὰ ποὺ μποροῦν νὰ πληρώσουν περισσότερο, καθιερώσαμε τὴν «Προαιρετικὴ συνδρομὴ». Ὅποιος, λοιπόν, μπορεῖ καὶ φυσικὰ θέλει, ἂς στείλη προαιρετικὰ τὴ συνδρομή του. Δεχόμαστε βέβαια ὁποιοδήποτε ποσόν.

Αὐτό, φυσικὰ τὸ παίρνουμε σὰν μιὰ ἔμπρακτη ἐνίσχυση τοῦ ἔργου μας καὶ πρῶτα ἀπ' ὅλα σὰν μιὰ ἐκδήλωση τῆς ἀλληλεγγύης τῶν φίλων μας γιὰ τὰ πτωχὰ παιδιὰ ποὺ δὲν θὰ ἤθελαν νὰ στερηθοῦν τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ — Παιδόπολη» μὰ ποὺ δὲν ἔχουν τὴν δυνατότητα νὰ πληρώσουν περισσότερα.

Ὁ νέος τιμητικὸς κατάλογος τῶν προαιρετικῶν εἰσφορῶν εἶναι:

Γεώργ. Παναγιωτόπουλος	10.000
Τάκης Χατζη - Γρηγοριάδης	10.000
Ἀδριανὴ Λεκκάκη	5.000
Ἐμμ. Λάζανος	15.000
Μάριος Ζαχαρίας	20.000
Κων. Βαλταδῶρος	10.000
Στέργιος Ἐμποράκης (ἔγραψε 11 συνδρομητὲς καὶ παραιτήθηκε τῆς δωρεὰν συνδρομῆς)	10.000
Φωτεινὴ Πρωτοψάλτη	5.000
Κωστάκης Τζαμουτζάκης	10.000
Κων. Σιόμπος	10.000
Στ. Στεργιούλας	2.000
Ἀθανάσιος Σταμούλης	2.000
Γεώργιος Α. Γιωργόπουλος	5.000
Νικόλαος Γούτας	2.000
Μᾶρκος Ζῆκος	1.000

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΔΑΔΕΣ

«Παιδιὰ τῶν Παιδοπόλεων! Χριστιανόπουλα. Κάποιος νέος σύλλογος ἱδρύθη στὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» μας! Ὁ σύλλογος ΔΑΔΕΣ! Σύλλογος καθαρὰ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΣ καὶ «ΠΑΙΔΟΠΟΛΙΤΙΚΟΣ». Ὅσοι ἀγαπᾶτε τὸν Χριστό, τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ», τὴν λογοτεχνία, ἐλᾶτε κοντά μας. Ἀρχηγός μας Ἐκεῖνος.

ΔΑΔΕΣ»

∴

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ» ΤΜΗΜΑ ΤΥΠΟΥ

Πρὸς χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ «ΣΠΙΤΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ», οἱ ὁποῖοι δὲν μπόρεσαν νὰ προμηθευθοῦν τὰ 8 πρῶτα φύλλα (Α΄ περιόδου) τῆς ἐφημερίδας μας «ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΣ», ἀποφασίσαμε νὰ διαθέσουμε μερικὲς σειρὲς καὶ τῶν 8 φύλλων μαζί, μὲ 2.000 μόνον!!! Ἐπίσης διαθέτουμε καὶ μερικὲς σειρὲς τῶν τευχῶν 5, 6, 7, 8 πρὸς 1.000 δραχ. τὴν καθεμιά. Ὅλα τὰ νέα μέλη μας, καὶ ὅλοι οἱ ἀναγνῶστες τοῦ «ΣΠΙΤΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ» πρέπει νὰ ἐπωφεληθοῦν τῆς ἐξαιρετικῆς αὐτῆς εὐκαιρίας ποὺ τοὺς παρουσιάζεται, νὰ ἀποκτήσουν τὰ παλαιά μας τεύχη. Ὅσοι θέλουν, ἂς γράψουν στὴ διεύθυνση: Παναγιώτη Παπαδάκη, Π. Τσαλδάρη 29β, Περιστέρι.

∴

Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ἡ Κριτικὴ Ἐπιτροπὴ Συνεργασιῶν θέλοντας νὰ δώση πιὸ ἀντικειμενικὲς κρίσεις στὰ διάφορα πνευματικὰ πρωτόλεια τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ περιοδικοῦ συμπληρώθηκε ἀπὸ τοὺς Μιχαὴλ Βιδάκη, Βούλα Βαφειάδου καὶ Τάκη Παπαδάκη τῶν «Πρωτοπόρων», Χρῆστο Μαρκουλῆ, Νίκο Δᾶκο καὶ Πάνο Τσαμαρδᾶ τῆς «Ἀναγέννησης» καὶ Δημήτρη Γαρύφαλλο, Γιάννη Ρουσσόπουλο τῶν «Ἱπταμένων Δίσκων».

∴

Ἀλλό!... Ἀλλό!! Μὴ ξεχνᾶτε τὸν εὔθυμο διαγωνισμό μας «Γιατὶ δὲν τρώγονται τὰ... κούφια καρύδια». Ὅλοι οἱ ἔξυπνοι συμμετάσχετε. Διεύθυνση: Μίμην Γαρύφαλλον Πὸστ Ρεστάντ, Πλατεῖα Συντάγματος, Ἀθήνα. Συμμετοχὲς ὡς τὶς 30 τοῦ Μάρτη.

Γιὰ τοὺς Ἱπταμένους Δίσκους
Μίμης Ἀμάραντος

Τά παιδιά γράφουν

ΓΡΑΜΜΑ ΣΤ' ΑΔΕΡΦΙΑ ΜΟΥ

Συντροφεμένη, άντάμα ή σκέψη μου θωρεί τόν τιμημένο άγώνα. Ταξειδιάρικο πουλί, ξενητεμένο, φτερουγίζει σιμά σας, θαμπωμένο. Δέν τ' άγροικάτε άδέρφια μου, πολυαγαπημένα; Μήπως...; Μά όχι! νά πού χείλη άγνά μοῦ προσφέρουν τό θεϊκό τους χαμόγελο. Όλων σας τά χέρια μ' άγκαλιάζουν σφιχτά κι' όλο μεγαλώνει ό μεγάλος κύκλος. Ένωμένοι. Ένωμένοι μοῦ ψιθυρίζουν γλυκά οί μελωδικές σας φωνές. Στή ζωή καί στό θάνατο. Γιά δυό ίδανικά. Πίστη, Πατρίδα, Χριστιανισμός, Έλλάδα. Δέν τό θωρεῖτε τ' άστέρι πού λάμπει κεῖ πέρα καί χαράζει τό δρόμο πού θ' άκολουθήσωμε μεῖς; Νάτο! κυττάξτε στήν άνατολή πού ροδίζει άπ' τό παιγνίδι πού κάνουν οί κόρες τοῦ ήλιου. Γιά δές τε πιό πέρα μιά πανώρια κοπέλλα. Είν' ή Έλλάδα. Δέν τή γνωρίζετε; Γιά κυττάξτε τά μαβιά σημάδια στό κορμί της πού τῆς άφίσαν οί έχτροί. Γιά δῆτε τίς ματωμένες πληγές πού τῆς κάναν τά παιδιά της... Αύτή είναι ή Έλλάδα! Προβάλλεται άπ' όλους σας μ' άγωνία τό έρώτημα. Ρίξτε τό ούράνιό σας βλέμμα κεῖ, πιό πέρα... Νά ή μικρή φτερωτή θεά, ή Είρήνη, πού άπομακρύνεται μέ οίκτο. Τήν διώχνουν οί πατέρες μας... Όχι!... Ύψώνονται σταθερές καί μέ πεποίθηση οί άγνές σας φωνές. Όχι, μάνα μας, Έλλάδα μας, θά ζήσης. Είμαστ' έμεῖς έδῶ τά νέα σου βλαστάρια. Μή φοβᾶσαι. Τά σημάδια άπ' τίς πληγές σου θά σβύσουν, θά χαθοῦν. Όλοι έμπρός, μαζύ, ένωμένοι στόν καινούργιο άγῶνα. Τόν άγῶνα τῆς Είρήνης. Κι' έσύ μικρή φτερωτή θεά, πλησίασε, μή φοβᾶσαι. Τό σαράκι πού σ' έδιωξε δέν ύπάρχει πειά. Είμαστ' έμεῖς έδῶ, ή νέα γενιά, άπαλαγμένη άπ' τά κομματικά πάθη, ένωμένοι, άδελφωμένοι, ό ένας γιά τόν άλλο κι' όλοι μαζύ γιά τήν Έλλάδα. Θά νικήσουμε, ό λαμπρός πολιτισμός μας δέν θά στιγματισθῆ. Θ' άνεβῆ τό ύστατο σκαλοπάτι τῆς δόξας του άτόφιος όπως μᾶς τόν παράδωσαν οί άρχαῖοι πρόγονοί μας... Έμπρός άδέρφια νά χτίσωμε τά χωριά μας, τίς πόλεις μας, τά σπίτια μας, νά θεμελιώσωμε τήν Οίκογένεια, τήν Εύτυχία μας. Μ' ένα σῶμα, μέ μιά ψυχή νά βαδίσουμε μπρός στό δρόμο πού χαράξαν οί ψυχές μας... Δῆτε τήν Πατρίδα! Σ' έμᾶς στηρίζει όλες τίς έλπίδες, όλα τά όνειρά της. Άς τήν δοξάσουμε, έμεῖς τά καινούργια παιδιά της μέ τήν άδιάκοπη έργασία μας, τό μόχθο μας. Κι' άς σταθοῦν σιμά μας οί πεπλοφορεμένες θεές: Όμόνοια, Έλευθερία... Όλοι μ' ένα σῶμα, μέ μιά ψυχή άς ποῦμε τό: «Είμαστ' οί νέοι τά βλαστάρια...» κι' άς τρέξουμε μπροστά μέ τήν όρμή καί τή θέληση τῶν χρόνων μας ν' άγωνιστοῦμε στήν παλαίστρα τῆς ζωῆς... νά νικήσουμε...

ΠΟΛΥ ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΗΣ ΛΕΥΤΕΡΙΑΣ

Μές τοῦ Αίγαίου τά νερά, τά χιλιοδοξασμένα
πού διαλαλοῦν τίς νίκες σου, πατρίδα γαλανή,
πού στό βυθό τους θάψανε άρμάδες ξακουσμένες
καί φίλησε τό κῦμα τους τήν δόξαν τήν τρανή.
Μές τοῦ Αίγαίου τά νερά, νησάκια ζηλεμένα,
σπαρμένα σάν τριαντάφυλλα, σέ κάμπο δρο-
(σερό,
διαμάντια στό στεφάνι σου, μέ χάρι άραδια-
(σμένα
άνιστοροῦν τή δόξα σου άπ' τόν παληό καιρό.
Μ' άπ' όλα τά πεντάμορφα τά δώδεκα νησιά
(σου
μές τοῦ Αίγαίου τά νερά, άτίμητο γαϊτάνι
λαμποκοποῦν περήφανα, Έλλάδα μας κοντά
(σου
κι' άς φόρεσαν στό μέτωπο μαρτυρικό στεφάνι.
Μές τούς άφρούς τῆς θάλασσας, ροδόπλαστη
(παρθένα
ή Ρόδο σου ή πεντάμορφη άπ' τόν παληό
(καιρό,
μέ τό τραγούδι τῆς χαρᾶς φωνάζει ένα - ένα
τά δώδεκα άδέλφια της νά μποῦνε στό χορό.
Ξεχνοῦν τούς πόνους τῆς σκλαβιᾶς ή Κῶς ή
(πονεμένη
κι' ή Νίσυρος ή πεντάμορφη· άλλοιῶς πῶς νά
(τήν ποῦν;
ή Τῆλος ή δροσόλουστη στά έλληνικά ντυμένη
μέ τή γλυκειά Άστυπόλαια γιά τό χορό
(τραβοῦν.
Τ' όμορφο Καστελλόριζο μέ τή χρυσῆ στολή
(του,
ή Χάλκη μέ τίς όμορφιές, ή Σύμη ή λυγερή,
ή Κάσσος πού έφόρεσε τῆς δάφνης τό στε-
(φάνι,
ή άγιασμένη Πάτμος μας κι' ή Λέρος ή δρο-
(σερή.
Μέ τή νεράϊδα Κάλυμνο στά γαλανά ντυμένη
φέλνουν τραγούδια λευθεριᾶς καί μπαίνουν στό
(χορό
καί τίς μετρᾶ περήφανα ή Ρόδος ή ξακουσμένη
μά κάποιαν άκόμη καρτεροῦν νά βγῆ άπ' τόν
(άφρό.
Καί νά, σέ λίγο λαμπερή, μ' άφρούς στεφα-
(νωμένη
γεμάτη χάρη καί δροσιά, λουσμένη μέ διαμάντια
έπρόβαλε ή Κάρπαθος! κυματοφιλημένη
μέ τή χαρά τῆς λευτεριᾶς στά γαλανά της
(μάτια.
Τή βάζουν πρώτη στό χορό ή άλλες άδελφές
(της
καί μέ άγάπη τήν θωροῦν· τῆς τραγουδοῦν
(γλυκά:
«Σένα σοῦ πρέπει, Κάρπαθος νά σύρης τό
(χορό μας,
γιατί έσύ μᾶς έφερες τή λευτεριά»!
Γιορτάζουν τά νησάκια σου τήν λευτεριά, πα-
(τρίδα,
μά μές τό γλέντι τῆς χαρᾶς ποτέ δέν λησμο-
(νοῦν
κάποια γλυκειά πού άνθισε μές τήν καρδιά
(έλπίδα
μέ σένα Έλλάδα γαλανή ξανά νά ένωθοῦν.

ΚΩΝ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΚΑΤΑΙΓΙΔΑ ΣΕ ΕΚΔΡΟΜΗ

Όλα περνοῦν στή ζωή μας, όλα χάνονται καί όμως κάτι μένει. Ή άνάμνηση, πού μᾶς συντροφεύει πάντα είτε είναι εύχάριστη είτε δυσάρεστη. Ξυπνᾶ πάντα μέσα μας παλιά γεγονότα, έπεισόδια, κτλ. Άπ' όλα αύτά είναι καί μερικά πού έχουν μείνει βαθιά χαραγμένα μέσα μας καί πού δέν μπόρεσε ό χρόνος νά σβήση.

Ήταν, ὢ ναί τό θυμᾶμαι σάν τώρα, ένα πολύ ώραῖο πρωϊνό τοῦ Νοεμβρίου (άπό τά σπάνια). Ή αύγή χαμογελοῦσε στήν σκοτεινή νύχτα καί πλούμιζε τά νέφη τῆς Άνατολῆς μέ ούγιες φωτερές. Νά τό σκοτάδι κοκκινισμένο ξεφεύγει άπ' τό δρόμο τῆς ήμέρας καί άρχίζει νά διαλύεται. Βρισκόμαστε άπό πολύ πρωΐ στό πόδι γιατί πρόκειται νά πᾶμε έκδρομή στήν Πεντέλη. Τό αύτοκίνητο μᾶς περίμενε καί σέ λίγο άρχισε νά κυλᾶ σιγά στήν άρχή, κατόπιν πιό γρήγορα στούς άσφαλτοστρωμένους δρόμους τῆς Άθήνας. Στό διάβα μας όλα φεύγουν, χάνονται στίς στροφές τῶν δρόμων. Σέ λίγο άρχιζαν νά ξεχωρίζουν τά πρῶτα σπιτάκια της σπαρμένα έδῶ καί έκεῖ σάν παπαροῦνες στόν άγρό. Ό μυρωμένος άέρας τοῦ βουνοῦ μᾶς κτυπᾶ εύχάριστα τό πρόσωπο. Έπιτέλους φθάσαμε.

Κατεβήκαμε κι' άμέσως πήραμε τό δρόμο γιά τήν πηγή. Όλα γύρω μοιάζουν σάν νά μᾶς χαμογελοῦν μ' ένα χαμόγελο πού άνθίζει άγνό - άγνό στά χείλη τους. Όλα δείχνουν πώς ό βαρύς χειμώνας φεύγει παίρνοντας μαζί του τίς βροχές τά κρύα καί τόσα άλλα.

Τίποτε δέν άκούγεται παρά μόνον τό ρυθμικό πήγαινε έλα πού κάνουν οί κορυφές τῶν πεύκων. Τά πουλάκια όσα έμειναν, βρίσκονται κρυμμένα στίς φωλίτσες τους. Οί ὧρες περνοῦν μέ τά διάφορα παιχνίδια πού παίζουμε. όταν σέ μιά στιγμή άκούγεται άπό μακρυά ένα άγριο μπουμπουνητό πού λίγο - λίγο πλησιάζει. Ξαφνιασμένες κυττάζουμε τόν ούρανό πού τώρα είναι κατάμαυρος, όλα προμηνοῦν τήν θύελλα, τήν καταιγίδα. Ή ψυχή μας διψοῦσε γιά περιπέτεια καί νά τήν βρῆκε. Ή βροχή έρχεται γρήγορη, καί ό Βοριᾶς σφυρίζει μανιασμένος κάνοντας τίς κορυφές τῶν δένδρων νά λυγίζουν τόσο πολύ λές καί θά σπάσουν. Είμαστε κρυμμένες σ' ένα ύπόστεγο καί παρακολουθοῦμε τόν έξαιρετικό αύτό άγῶνα τῆς φύσεως μέ τά στοιχεῖα.

Είναι πράγματι ένα μεγαλοπρεπές θέαμα πού φέρνει στό κορμί σου χίλιες άνατριχίλες, πού σέ κάνει νά νοιώθης ρίγος. Βροντές άστραπές σκίζουν τόν ούρανό, ή βροχή όσο πάει δυναμώνει, ό άέρας καί αύτός λές καί τόχει βάλει πεῖσμα καί ζητᾶ νά ξεριζώση τά δένδρα. Όλα παλεύουν πιό θά έπικρατήση. Είναι κάτι πού ή φαντασία τοῦ άνθρώπου δέν μπορεῖ νά συλλάβη.

Μά έπιτέλους δέν θά σταματήση ποτέ;

Άλλά όχι σιγά - σιγά ύποχωρεῖ δίνοντας τήν θέση της στήν βροχή πού κι' αύτή φεύγει ύστερα άπ' λίγο. Όλα ήσυχάζουν· τά νερά έχουν σχηματίσει ποταμάκια καί κυλοῦν παίρνοντας στό διάβα τους ότι βροῦν.

Ή φύση νεκρώθηκε. Όλα είναι ήσυχα καί τῆς δίνουν έναν τόνο άκόμη μεγαλοπρεπέστερο. Μά ή νύχτα θ' άπλώση σέ λίγο τά μαῦρα πέπλα της καί θ' άρχίζουν νά έμφανίζωνται τά πρῶτα διαμαντάκια, γι' αύτό ή ὥρα τοῦ γυρισμοῦ μας έφθασε. Σ' όλη τήν διαδρομή βρισκόμουν σέ μιά βαθιά έκσταση καθώς συλλογιζόμουν τό θέαμα αύτό πού άντίκρυζα γιά πρώτη φορά καί πού θά μοῦ μείνη άξέχαστο. Αύτή είναι μιά άπ' τίς πιό ζωντανές άναμνήσεις πού έχουν μείνει στή ψυχή μου.

ΑΚΡΑ ΚΟΛΩΝΙΑ

ΑΠΟΤΥΧΙΑ...

Μιά ὥρα είμαι σκυμένος στό χαρτί προσπαθώντας κάτι νά γράψω. Μά μάταια... Άδικα γίνεται πρωτοφανής κατανάλωση τῶν φαιῶν κυττάρων τοῦ έγκεφάλου μου... Τίποτε! Μιά γραμμή δέν μπορῶ νά χαράξω... Μιά λέξη νά συναρμολογήσω... Μόλις βρίσκω κάτι, άμέσως τό άναιρῶ, τό καταδικάζω... Έτσι βρίσκομαι τώρα στή θλιβερή θέση νάχω μπροστά μου μιά άσπρη κόλλα χαρτιοῦ μέ μόνο περιεχόμενο δυό - τρεῖς... άποκαρδιωτικές μουτζοῦρες... Άς τό καλό...

Μά όχι! Κάτι πρέπει νά γράψω! Τό όνειρο κι' ή έλπίδα μιᾶς έπιτυχίας μέ συνεπαίρνουν. Πρέπει νά έντείνω λοιπόν τίς δυνάμεις μου, γιά νά συγκεντρωθῶ. Κόπος χαμένος... Οί ρυθμικοί κτύποι τοῦ άντικρυνοῦ ρολογιοῦ μέ ένοχλοῦν τρομερά... Άκόμη ή φωνή τοῦ μανάβη άπό τό δρόμο δέν μέ άφίνη νά σκεφθῶ όπως θέλω...

Πάλι όμως μιά ίδιαίτερη φωνή μέσα μου φωνάζει:

Πρόσεχε! Πρέπει νά γράψης, νά δημιουργήσης! Έμπρός!

— Βέβαια! άπαντᾶ ό «άλλος» μου έαυτός, κι' άρχίζει μεταξύ τους ένας πρωτότυπος διάλογος:

— Άντε γράφε...

— Τί;

— Γιά τή θάλασσα, τό βουνό...

— Δέν γεννήθηκα ρωμαντικός.

— Τότε, κάτι τό μαθητικό.

— Όχι! μοῦ θυμίζει τό σχολεῖο!..

— Νά! γιά τόν άθλητισμό!

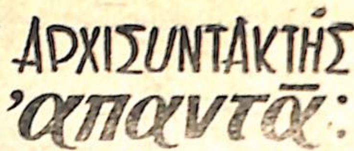
— Άστειεύεσαι; Καί τό σπασμένο μου χέρι;

— Έ, τότε εἶσ' άνίκανος!

— Άς εἶμαι...

Καί σηκώνομαι: Άποτυχία! Αύτό μοῦ λέγει καί τό χαρτί τσαλακωμένο πιά άπό τό καλάθι τῶν άχρήστων, κοιτῶντας με κοροϊδευτικά...

ΜΑΝΟΣ ΣΑΜΙΩΤΗΣ

⁂ Προσπάθησε νὰ μᾶς στείλης κανένα καλλίτερο σκίτσο ΔΙΚΕΦΑΛΕ ΑΕΤΕ.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ ΑΥΓΕΡΙΝΕ γιὰ τὴν τόσο ὄμορφη ἐπιστολή σου. Τὴν τόσο καλὴ ἀδελφή σου ποὺ ἐργάζεται στὸ «Σπίτι τοῦ παιδιοῦ» τὴν γνωρίσαμε σὲ μιὰ περιοδεία μας στὴ Δυτικὴ Μακεδονία. «Τὸ Σπίτι Παιδιοῦ» — «Παιδούπολη» — εἶναι ἕνα περιοδικὸ ποὺ πραγματικὰ μαγεύει τοὺς ἀναγνώστας του. Οἱ φίλοι σου μποροῦν νὰ γραφτοῦν συνδρομηταὶ ἂν τὸ πρακτορεῖο δὲν ἔχει ἐπαρκῆ ἀριθμὸ φύλλων.

⁂ Ὥστε σοῦ ἄρεσε ΦΙΛΕΑ ΦΟΓΚ ὁ νέος τίτλος τοῦ περιοδικοῦ μας. Αὐτὸ μᾶς εὐχαριστεῖ ἰδιαίτερα. Δυστυχῶς ὅμως οἱ δυὸ ἐπιθυμίες σου νὰ γίνουμε ἑβδομαδιαῖοι καὶ νὰ αὐξήσουμε τὶς σελίδες μας δὲν εἶναι εὔκολο νὰ ἱκανοποιηθοῦν σήμερα, μὲ τὴν ἔλλειψη τοῦ δημοσιογραφικοῦ χαρτιοῦ.

⁂ Σ' εὐχαριστοῦμε ΜΙΧΑΛΑΚΗ ΜΥΛΩΝΑ γιὰ τὴν προαιρετικὴ εἰσφορά σου.

⁂ Εὐχαριστοῦμε ΚΟΜΗ ΒΕΡΝΟΝ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

⁂ Θὰ εὐχαριστηθοῦμε πολὺ νὰ σὲ γνωρίσουμε καὶ προσωπικὰ ΚΩΝ. ΗΛ. ΜΑΖΟ. Γιὰ ὅ,τι μοῦ γράφεις ἔδωσα ἐντολὴ στὴν διεκπεραίωση. Περιμένω τὸ ψευδώνυμο.

⁂ Θὰ σοῦ σταλοῦν αὐξημένα τὰ τεύχη ΓΙΑΝΝΗ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΕ. Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά σου λόγια καὶ εὐχόμαστε τὰ πράγματα θὰ ρθοῦν βολικὰ γιὰ νὰ γυρίσης ξανὰ στὴν ἀγαπημένη σου Χαλκίδα.

⁂ Μᾶς συγκίνησε πολὺ τὸ γράμμα σου ΑΛΕΞΑΝΔΡΕ ΚΟΥΤΣΟΜΗΤΡΟΠΟΥΛΕ καὶ ΓΙΩΡΓΟ ΓΚΑΝΑΤΣΑ. Γράψαμε συνδρομητὲς καὶ σένα καὶ τοὺς φίλους σας ΝΙΚΟ ΓΟΥΤΣΑΡΗ καὶ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΝΤΑΜΠΙΚΗ. Ἡ συνεργασία τοῦ Γιώργου δόθηκε στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως.

⁂ Σᾶς ἐξηγήσαμε Ε. ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΕ γιατὶ καθυστέρησε τόσο πολὺ ἡ κυκλοφορία τοῦ περιοδικοῦ μας. Ἐλπίζουμε νὰ μὴν ἔχουμε στὸ ἑξῆς καθυστερήσεις.

⁂ Γιὰ ὅλα σ' εὐχαριστοῦμε ΦΤΕΡΩΤΕ ΚΑΒΑΛΛΑΡΗ. Ἐξηγήσαμε στὸ 27ο φύλλο τοὺς λόγους τῆς καθυστέρησης. Γιὰ ὅσα μᾶς γράφεις ἔδωσα ἐντολὴ στὴ διεκπεραίωση.

⁂ Ἐν τάξει ΑΝΑΣΤΑΣΙΕ Δ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΕ (Ἀθήνα). Σ' εὐχαριστοῦμε καὶ γιὰ τὴν προαιρετικὴ εἰσφορά σου.

⁂ Σοῦ ἐστάλησαν τὰ τεύχη ΕΥΑΓΓΕΛΕ ΜΠΑΝΑ.

⁂ Πήραμε ΝΙΚΟ ΜΕΝΗ τὶς 10.000 δραχμὲς γιὰ τὴ συνδρομή σου καὶ σ' εὐχαριστοῦμε θερμά.

⁂ Σ' εὐχαριστοῦμε Κα ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΑ ΑΓΓΕΛΑΚΗ (Διευθύντρια Γ' Δημοτικοῦ Σχολείου Πλωμαρίου) γιὰ τὸ ἔμπρακτο ἐνδιαφέρο σας γιὰ τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ». Γράψαμε τὸ σχολεῖο σας καὶ τοὺς ἔξη μαθητὰς συνδρομητάς.

⁂ Πήραμε ΠΑΝ. ΡΟΥΣΣΑΚΗ (Λέρο) καὶ συνδρομὴ καὶ σπαζοκεφαλιές.

⁂ Γράψαμε συνδρομητὴ τὸν ΕΥΑΓΓΕΛΟ ΔΕΡΒΕΝΗ ἀπὸ τὴ Χρυσορράχη.

⁂ Διορθώθηκε ἡ διεύθυνσή σου ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΜΑΛΟΥΤΑ.

⁂ Σ' εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὸ τόσο ὄμορφο γράμμα σου, ἀγαπητή μου φίλη Μ. ΚΑΛΑΜΑΡΑ. Καὶ μαθαίνουμε μὲ ἱκανοποίηση πὼς σοῦ ἄρεσε τόσο πολὺ ὁ νέος μας τίτλος. Πολὺ ὡραῖα τὰ λές: «Εἴμαστε τὸ «ΣΠΙΤΙ» τῆς μαθήσεως καὶ τῶν ὡραιοτέρων ἰδανικῶν. Εἴμαστε τὸ τζάκι ποὺ πολλοὶ βρίσκουν ζεστασιά». Δὲν ἦταν τὸ εἶδος τοῦ μελανιοῦ ποὺ ἔκανε τὰ προηγούμενά σου σκίτσα ἀκατάλληλα πρὸς δημοσίευση. Ἦταν κυρίως τὸ χρῶμα. Τὸ κόκκινο δὲν φωτογραφίζεται στὴν τσιγκογραφία. Τὰ νέα σου σκίτσα πολὺ καλὰ καὶ τὸ ἕνα ἢ καὶ τὰ δυὸ μαζὶ θὰ δημοσιευτοῦν στὸ περιοδικό. Ἀλήθεια, τί σὲ φοβίζουν οἱ ἀντίπαλοι πολλοὶ ἢ λίγοι; Πιστεύω πὼς ἔχεις πολὺ ταλέντο, ὥστε νὰ σὲ φοβοῦνται καὶ ὄχι νὰ φοβᾶσαι. Περιμένουμε κι' ἄλλες συνεργασίες.

⁂ Θὰ σοῦ γράψουμε ἰδιαιτέρως γιὰ τὴν ὑπόθεσή σου ΑΛΕΞΑΝΔΡΕ ΜΠΟΥΓΙΑ.

⁂ Ἔδωσα αὐστηρὴ ἐντολὴ στὴ διεκπεραίωση φίλε ΚΩΝ. Ι. ΣΤΑΜΟΥ. Τὸ 25ον φύλλο θὰ σοῦ σταλῆ ὁπωσδήποτε. Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τοὺς νέους συνδρομητὰς ποὺ μᾶς ἔγραψες. Ὁδηγίες γιὰ τὴν βιβλιοδεσία θὰ σᾶς γράψουμε.

⁂ Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ Κ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΕ.

⁂ Πολὺ καλὰ ΝΙΚΟ ΜΑΥΡΟΥΔΗ. Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ καὶ πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιές σου.

⁂ Ἐξαιρετικῶς θὰ σοῦ σταλῆ ὁ ἄδετος τόμος ΘΕΟΔΩΡΕ ΚΑΡΒΕΛΛΑ. Στεῖλε καὶ τὴ συνδρομὴ ποὺ μοῦ λές. Ἔχετε μόνο ὑπ' ὄψη σας πὼς ὁ ἄδετος τόμος δὲν μπορεῖ νὰ δίδεται κάτω ἀπὸ 24.000 δραχμές. Ὅ,τι γίνεται ἀντιθέτως γίνεται κατ' ἐξαίρεση.

⁂ Θὰ σοῦ σταλῆ ὁ χρυσόδετος τόμος ΓΙΑΝΝΑΚΗ ΣΠΥΡΙΔΑΚΗ (Ἁλμυρό). Εὐχαριστοῦμε.

⁂ Τὸ περιοδικό μας θὰ στέλλεται εἰς τὴν Λέρον μέσω τοῦ Ἐθνικοῦ Ἱδρύματος ΝΙΚΗΤΑ Κ. ΓΡΗΓΟΡΗ, ἀλλὰ σὲ περιωρισμένο ἀριθμὸ ἀντιτύπων. Ἂν θέλης μπορεῖς νὰ γραφτῆς συνδρομητής.

⁂ ΚΩΝ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ: Ἐλπίζω νὰ δημοσιευτῆ σ' αὐτὸ τὸ φύλλο τὸ ποίημά σου. Ἂν ὄχι ὁριστικῶς στὸ ἄλλο! Ὁ ΔΗΜ. ΜΑΡΑΓΚΟΣ γράφτηκε συνδρομητής. Γιὰ τὸ ζήτημα τῶν 20.000 θὰ ἔχης ἰδιαίτερο γράμμα.

⁂ Κάλλιο ἀργὰ παρὰ ποτὲ ΣΤΥΛ. ΠΛΑΚΙΔΗ. Πάντως σὲ δεχόμαστε στὸν κύκλο μας μὲ ἀγάπη. Εὐχαριστοῦμε πολὺ τὸν κ. ΝΙΑΡΧΑΚΟ ποὺ σὲ γνώρισε μὲ τὸ περιοδικό. Ἡ σπαζοκεφαλιά σου δόθηκε στὸν ἁρμόδιο συντάκτη μας.

⁂ Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ ΧΑΡΑΛΑΜΠΕ ΘΩΜΑ ΔΡΑΚΟ (Ζαχάρω). Τὰ χρήματα μπορεῖς νὰ τὰ στείλης μὲ ταχυδρομικὴ ἐπιταγή.

⁂ ΙΩΑΝΝΗ ΠΑΣΣΑΛΗ. Πήραμε τὴν συνδρομή σου καὶ σ' εὐχαριστοῦμε καὶ γι' αὐτὴν καὶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Ὁ φίλος σου μπορεῖ νὰ προμηθευτῆ κατὰ τὸν τρόπο ποὺ λὲς τὸν ἄδετο τόμο τοῦ 1950. Ἀλλὰ πρέπει ὅλοι νὰ ἔχετε ὑπ' ὄψη σας πὼς ὁ τόμος αὐτὸς ἔχει πιὰ 24.000 δραχμές. Οἱ δεμένοι τόμοι ἐξαιρετικὰ μέχρι 31 Μαρτίου θὰ ἔχουν 30.000 δραχμές.

⁂ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιές σου ΜΑΚΗ ΜΑΓΡΙΠΛΗ. Ἐν τάξει. Ὁ μπαμπᾶς σου ὄχι μονάχα πλήρωσε τὴ συνδρομή σου ἀλλὰ καὶ τὴν συμπλήρωσε μὲ προαιρετικὴ εἰσφορά. Τὸν εὐχαριστοῦμε κι' αὐτὸν καὶ σένα.

⁂ Πρῶτα - πρῶτα σ' εὐχαριστοῦμε ΑΧΙΛΛΕΑ ΚΑΜΗΝΙΩΤΗ γιὰ τὰ τόσο καλά σου λόγια ποὺ ἀληθινὰ μᾶς συγκίνησαν βαθύτατα. Ἡ συνδρομὴ εἶναι γιὰ ὅλα τὰ παιδιὰ 10.000 δραχμές. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ ποσὸ αὐτὸ δὲν καλύπτει οὔτε τὸ μισὸ κόστος καλέσαμε τὰ παιδιὰ ποὺ μποροῦν νὰ προσφέρουν σὰν προαιρετικὴ εἰσφορὰ μεγαλύτερο ποσό. Μπορεῖς λοιπὸν νὰ γραφῆς συνδρομητὴς μὲ 10.000 δραχμές. Μπορεῖς ὅμως καὶ μὲ ὁποιοδήποτε ποσὸ μεγαλύτερο! Τὰ 15 τεύχη θὰ σοῦ σταλοῦν. Θὰ τὰ διαθέσης πρὸς 1000 δραχμὲς τὸ ἕνα.

⁂ Σοῦ ἐστάλη ὁ τόμος ΠΑΥΛΕ ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΕ.

⁂ Σᾶς εὐχαριστοῦμε θερμὰ Αἰδεσιμώτατε κ. ΣΤΥΛ. ΑΓ. ΒΑΣΙΛΑΚΗ γιὰ τὴν ἐγγραφὴ τῶν 20 μαθητῶν τοῦ σχολείου σας.

⁂ Εὐχαριστοῦμε θερμὰ ΓΙΩΡΓΟ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΟΠΟΥΛΕ. Τὰ αἰσθήματά σου μᾶς συγκινοῦν. Στὰ προηγούμενα τεύχη ἐξηγήσαμε τοὺς λόγους τῆς ἀργοπορίας.

⁂ Πολὺ γελάσαμε μὲ τὸ τόσο ἔξυπνο γράμμα σου ΔΗΜΗΤΡΗ ΠΑΝ. ΜΕΤΑΞΑ (Παναγίτσα). Δὲν ἐπῆρες ἀπόδειξη; Πάντως ἂν δὲν πήραμε πραγματικὰ τὸ ἔμβασμα θὰ σὲ εἰδοποιήσουμε μὲ ἰδιαίτερο γράμμα.

⁂ Πρῶτα - πρῶτα ΛΑΜΠΡΟ ΧΑΛΜΟΥΚΗ σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ τόσο καλά σου λόγια. Μᾶς γράφεις ἀνάμεσα στ' ἄλλα: «Περιμένω μ' ἀγωνία πότε νὰ ἔλθη ἡ 15 τοῦ μηνὸς γιὰ νὰ ἀγοράσω τὸ πολύτιμο καὶ ἀγαπητὸ περιοδικό σας ποὺ μορφώνει κοινωνικῶς καὶ θρησκευτικῶς ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα καὶ ἰδίως τὰ χωριατόπουλα. Τὸ περιοδικό σας εἶναι ὁ φωτεινὸς «Ἥλιος τοῦ παιδιοῦ». Τὴ συνδρομή σου τὴν πήραμε. Εὐχαριστοῦμε.

⁂ Δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ πῆρες πιὰ τὰ τεύχη ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ Κ. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΑΚΟΥ (Σπάρτη). Ἂν ὄχι γράψε μας. Μήπως ἡ διεύθυνσή σου δὲν εἶναι ἀκριβής;

⁂ ΧΑΡ. ΖΑΧΑΡΑΤΟ. Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ καὶ σοῦ στέλνουμε καὶ προσωπικὴ ἐπιστολή. Ἡ συνεργασία σου δόθηκε στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως.

⁂ Σ' εὐχαριστοῦμε ἀκαταπόνητε ΙΩΑΝΝΗ ΤΑΪΝΤΖΗ γιὰ τὸ τόσο ἔμπρακτο ἐνδιαφέρο σου γιὰ τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ». Εἶσαι ἕνας καλὸς φίλος!

⁂ Σ' εὐχαριστοῦμε ΒΑΣΙΛ. ΜΠΟΥΓΑΤΣΟ γιὰ ὅσα μᾶς γράφεις. Εἴμαστε εὐτυχεῖς ποὺ ἀποκτᾶμε ἕναν καλὸ φίλο σὰν καὶ σένα. Πήραμε καὶ τὴ συνεργασία σου.

⁂ Σοῦ στέλλονται τὰ τεύχη ΝΙΚΟ ΑΝΔΡΕΟΥ (Καρδίτσα).

⁂ Πολὺ καλὰ ΕΛΕΝΗ ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ. Τὸ ποίημα τοῦ ἀδελφοῦ σου βρίσκεται ἀκόμη στὰ χέρια τῆς Ἐπιτροπῆς Κρίσεως.

⁂ Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά σου λόγια ΓΙΑΝΝΗ Γ. ΡΗΓΑ (Κορώνη). Ἀλλὰ ἔλαβα ὑπ' ὄψη μόνο τὴ συνεργασία σου. Τὶς σπαζοκεφαλιές σου ὅμως ὄχι γιατὶ ἦταν γραμμένες στὸ ἴδιο χαρτὶ μὲ τὴν ἔκθεσή σου.

⁂ Δώσαμε ἐντολὴ νὰ ἐρευνηθῆ πῶς δὲν ἐπῆρες τὰ τεύχη ΔΗΜ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΕ. Γιὰ τὰ καλά σου λόγια εὐχαριστοῦμε.

⁂ Ἔχει καλῶς ΑΠΟΣΤΟΛΕ ΑΝ. ΡΑΠΤΗ. Πρέπει ὅμως νἄχετε ὑπ' ὄψη σας πὼς ὁ τόμος τοῦ 1950 δὲν ἔχει πλέον 10.000 δραχμές. Ἀλλὰ 24.000.

⁂ Εὐχαριστοῦμε φίλε ΠΟΛΥΚΑΡΠΕ ΡΑΪΚΕ διὰ τὴν ἐγγραφὴ ὡς συνδρομητοῦ τοῦ ΚΩΝ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΥ.

⁂ Σὲ γράψαμε ΝΙΚΟ ΣΟΥΡΕΑ. Καὶ θὰ πρέπει νὰ ἔχης πάρει τὰ φύλλα. Ἔτσι δὲν εἶναι; Ἡ ἀργοπορία ὀφείλεται στὸ γεγονὸς πὼς τὸν Ἰανουάριο — Φεβρουάριο εἴχαμε χιλιάδες νέων συνδρομητῶν καὶ ἡ τακτοποίησή τους ἀπαιτοῦσε κάποιο χρόνο.

⁂ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιές τῶν φίλων μας ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ Α. ΜΟΣΧΟΝΑ, Μαθητῆ Πατριαρχικῆς Σχολῆς (τὸν εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὰ καλά του λόγια), ΝΙΚΟΥ ΣΑΛΟΝΙΚΙΟΥ (πήραμε καὶ τὸ σκίτσο του), ΔΗΜ. ΛΑΜΠΡΟΥ, ΚΟΥΤΣΟΜΗΤΡΟΥ, ΑΝΘΗΣ ΚΡΙΝΟΥ, ΔΗΜ. ΣΙΑΝΝΟΥ, ΜΑΡΙΑΣ ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ, ΝΤΟΒΑ ΑΡΧΟΝΤΗ καὶ ΕΛ. ΜΕΖΙΝΗ.

⁂ Πρέπει νὰ σοῦ μιλήσουμε ΒΑΣΟ ΓΑΒΡΙΗΛ ὅπως τὸ συνηθίζουμε, μὲ ὠμὴ εἰλικρίνεια. Πρῶτα-πρῶτα τὸ διήγημά σου, σὰν ἰδέα, δὲν εἶναι πρωτότυπο. Τὸ θέμα αὐτὸ τῆς χήρας ποὺ παίρνει τὴ νύχτα τῶν Χριστουγέννων τὴν «ἐξ Ὕψους βοήθεια» ποὺ περιμένει ἔχει γεμίσει χρόνια τώρα τὶς στῆλες τῶν περιοδικῶν. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκτέλεσή του δὲν εἶναι καλή. Μεταχειρίζεσαι μιὰ γλῶσσα ποὺ δὲν εἶναι οὔτε καθαρεύουσα οὔτε δημοτική. Δὲν θέλω μὲ τοῦτο νὰ σὲ ἀπογοητεύσω. Κάθε ἄλλο. Θὰ ἤθελα περισσότερο νὰ σὲ βάλω στὸν ἴσιο δρόμο. Καὶ γιὰ νὰ τὸν βρῆς τὸ δρόμο αὐτὸ πρέπει: Πρῶτα - πρῶτα νὰ δημιουργῆς δικό σου μῦθο. Καὶ δεύτερο: Ἡ δημοτικὴ ἢ καθαρεύουσα ὄχι ἀνακάτωμα δημοτικῆς - καθαρευούσης. Πάντως γιὰ διήγημα, ἂν θέλης τὴ γνώμη μου, θὰ πρέπει νὰ προτιμήσης τὴ δημοτική.

⁂ Ὁ χρυσόδετος τόμος σοῦ στέλλεται ΑΛΕΞ. ΤΣΙΚΛΕΙΔΗ.

⁂ Ἔχεις δίκηο ἀγαπητὲ ΛΕΩΝΙΔΑ ΔΗΜ. ΔΡΟΣΟ. Ἡ ἀνθρωπότης πραγματικὰ «π α ρ α π α ί ε ι». Ἀλλὰ ἂς ἔχουμε τὶς ἐλπίδες μας στὸ Θεὸ πὼς ὁ κόσμος θὰ ἀποφύγη κάποιο γενικώτερο αἱματοκύλισμα καὶ ὅτι τὴν τελευταία στιγμὴ θὰ συντρίψη τὶς δυνάμεις τοῦ σκοταδιοῦ ποὺ μᾶς προετοιμάζουν τὴν καταστροφή. Δὲν μπορεῖ νὰ ξέρη κανεὶς τί θὰ συμβῆ. Μὰ γιὰ ἕνα πράγμα νὰ εἶσαι ἀπολύτως βέβαιος: Ἡ Ἑλλὰς θὰ κάμη, ἄλλη μιὰ φορὰ τὸ καθῆκον της. Ὁ χρυσόδετος τόμος θὰ σοῦ σταλῆ ὅπως μᾶς γράφης.

⁂ Εὐχαριστοῦμε γιὰ ὅλα ΚΩΝ. ΕΜΜ. ΔΙΑΚΟΜΑΝΩΛΗ. Συνδρομητὴ σὲ γράψαμε. Θὰ σοῦ στείλουμε γράμμα ἂν χρειαστῆ ἀπὸ τὴν ἔρευνα ποὺ θὰ γίνη στὴ διεκπεραίωση.

⁂ Γράψαμε συνδρομητὲς τούς: ΜΑΡΙΑΝ ΧΑΡΙΣΗ τοῦ ΔΗΜ. (Λαμία), διὰ τῆς κ. ΟΥΡΑΝΙΑΣ ΔΕΛΛΙΟΥ, τὴν ὁποίαν εὐχαριστοῦμεν, τοὺς ΤΑΚΗΝ ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΝ καὶ ΘΕΟΔΩΡΑΝ ΜΑΛΟΥΤΑ, ΑΝΤ. ΣΕΛΚΟΥ, ΙΩΑΝΝΗΝ ΤΑΡΚΑΣΗΝ, διὰ τοῦ φίλου μας ΚΩΝ. ΚΑΛΑΠΑΝΙΔΑ, ΔΗΜΟΣΘΕΝΗ ΤΑΓΚΟΤΣΗ, ποὺ τὸν εὐχαριστοῦμε θερμὰ γιὰ τὰ τόσο καλά του λόγια, διὰ τῆς διδασκαλίσσης κ. ΕΥΑΓΓΕΛΙΑΣ ΜΑΡΚΑΚΗ, τοὺς ΝΙΚΟΛΑΟΝ ΠΕΡΟΥΛΙΔΑΚΗΝ καὶ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑΝ ΣΑΒΒΟΡΓΙΝΑΚΗ τοὺς ΓΙΩΡΓΟ ΔΑΜΟΥΛΕ, ΙΩΑΝΝΗ ΔΑΣΚΑΛΕΑ καὶ ΔΗΜΗΤΡΙΟ ΓΛΩΡΓΑΚΑΚΟ, διὰ τοῦ ΚΟΜΝΗΝΟΥ ΙΩΑΝ. ΧΑΤΖΗΠΑΠΑ τοὺς ΚΑΛΛΙΟΠΗΝ ΛΟΥΚΑ ΠΑΠΑΔΑΚΗ, ΦΩΤΕΙΝΗ ΒΑΣ. ΓΙΑΝΝΑΚΑ καὶ ΗΛΙΑ ΕΜΜ. ΑΝΤΙΜΗΣΙΑΡΗ (τὸν φίλο ΚΟΜΝΗΝΟ εὐχαριστοῦμε θερμά).

⁂ Διαβιβάζω εἰς ὅλους τοὺς ἐπιτυχόντας τοῦ διαγωνισμοῦ τὰ συγχαρητήριά σου φίλε ΑΘΑΝΑΣΙΕ ΛΟΥΚΑΝΙΔΗ.

⁂ Ἡ ὑπόθεση τακτοποιήθηκε Β. ΒΑΛΤΑΔΩΡΟ. Εὐχαριστοῦμε θερμά.

⁂ Πήραμε Κ. ΝΙΚΟΛΑΪΔΗ τὴ φωτογραφία σου.

⁂ Σοῦ ἐστάλη τὸ τεῦχος ΑΡΗΤΗ ΤΑΦΡΑ.

⁂ Θὰ σοῦ σταλῆ ΧΡ. ΜΑΝΙΩΤΗ (Λαμία). Εὐχαριστοῦμε.

⁂ Πήραμε καὶ παραπέμψαμε στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μας: ΚΩΝ. ΠΑΠΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΟΠΑΛΗ, ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΤΖΙΒΡΑ (ποίημα καὶ πεζό), ΓΙΩΡΓΟΥ ΣΤΑΜΟΥ (τρία ποιήματα), ΠΕΤΡΟΥ ΖΩΓΛΗ, ΠΕΤΡΟΥ ΑΜΑΡΑΝΤΟΥ, ΘΕΟΔ. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΥ (τὰ τεύχη θὰ τοῦ σταλοῦν), ΚΩΝ. ΨΩΜΑΝΔΡΟΥΛΑΚΗ, ΑΝΘΗΣ ΚΡΙΝΟΥ, ΚΩΝ. ΖΑΦΕΙΡΑΚΗ, ΑΝΤ. ΚΙΑΓΧΙΔΗ (οἱ σπαζοκεφαλιές του δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψη), ΛΟΥΛΑΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΤΟΥ, ΓΙΩΡΓΟΥ ΜΥΤΟΥΔΗ.

⁂ Πήραμε ΙΑΚΩΒΕ ΨΑΡΡΑ τὴ φωτογραφία σου. Εὐχαριστοῦμε. Περιμένουμε ἀποτελέσματα ἐνεργειῶν σου. Εὐχόμαστε κάθε προκοπὴ στὴ μαθητική σας ἐφημεριδούλα.

⁂ Πολὺ εὐχαρίστως ΧΑΡΑΛΑΜΠΗ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ θὰ δημοσιεύσουμε τὴ φωτογραφία τῆς ὁμάδας σας, φτάνει νὰ εἶναι καλή, κατάλληλη δηλαδὴ γιὰ κλισέ. Γιὰ τὸ ζήτημα τῆς συνδρομῆς θὰ ἐξετάσουμε τὸ ζήτημα καὶ θὰ σοῦ στείλουμε ἰδιαίτερο γράμμα.

⁂ Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ ὅλα ΕΛΕΥΘΕΡΙΕ Λ. ΜΕΖΙΛΗ. Οἱ καλὲς πράξεις πρέπει πάντα νὰ ἀναφέρωνται.

⁂ Δόθηκε ἐντολὴ ΕΛΕΝΗ ΛΙΑΚΕΑ νὰ σοῦ σταλοῦν τὰ τεύχη. Νομίζω ὅμως πὼς σοῦ ἐστάλησαν.

∴ Θὰ σοῦ σταλοῦν ΗΛΙΑ ΚΟΥΤΣΟΔΗΜΟ (Λαμία).

∴ Ἔχει καλῶς ΔΑΔΗΜΑΣΤΗ ΑΜΒΡΟΣΙΕ. Θὰ φροντίσωμε καὶ θὰ σοῦ γράψουμε. Τὰ φύλλα θὰ σοῦ σταλοῦν.

∴ Ἡ Ἄλγεβρα σοῦ ἐστάλη Δ. ΚΑΡΑΒΕΡΓΙΩΤΗ. Μᾶς λὲς γιὰ συνδρομητὲς καὶ δὲν μᾶς σημειώνῃς ὀνόματα. Ξέχασες νὰ τὰ γράψῃς; Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιές σου.

∴ Σᾶς εὐχαριστοῦμε κ. Π. ΛΕΚΚΑ. (Διεύθυνση Δημοτ. Σχολείου Κακορρεύματος) γιὰ τὴν ἐγγραφὴ τῶν 11 μαθητῶν σας καὶ τοῦ σχολείου σας.

∴ Εὐχαριστοῦμε θερμὰ ΕΥΑΓΓΕΛΕ ΧΑΝΙΩΤΑΚΗ γιὰ τὴν ἐγγραφη ὡς συνδρομητοῦ τοῦ φίλου σου ΜΙΧΑΛΗ ΣΤΑΦΥΛΑΚΗ.

∴ Πήραμε φίλε ΧΡ. ΚΑΠΟΓΙΑΝΝΗ καὶ τὸ ποίημά σου τὶς σπαζοκεφαλιές. Γιὰ τὰ καλὰ σου λόγια σ' εὐχαριστοῦμε. Τα φύλλα θὰ σοῦ σταλοῦν.

∴ Μπράβο ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΠΑΠΑΖΗΣΗ. Δικαιοῦσαι μιᾶς δωρεὰν συνδρομῆς, καὶ σὺ γράφεις, ἕνα πτωχὸ συμμαθητή σου. Οἱ ἐκδουλεύσεις αὐτὲς τῆς ἀλληλεγγύης μὲ συγκινοῦν βαθύτατα. Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴν ἐγγραφὴ τῶν 1C συνδρομητῶν. Τὸν χρυσόδετο τόμο θὰ στὸν στείλουμε.

∴ Πήραμε καὶ τὶς 10.000 δραχμές, φίλε ΑΛΕΞΑΝΔΡΕ ΤΣΙΚΛΕΙΔΗ. Εὐχαριστοῦμε θερμά.

∴ Ἀνανεώσαμε κ. Δ. ΚΑΛΑΦΑΤΗ τὴν συνδρομὴ τοῦ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΝΔΡ. ΣΠΑΝΤΙΔΑΚΗ. Εὐχαριστοῦμε.

∴ Καλῶς ἦλθες ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΦΙΛΙΟ στὴν Ἀθήνα. Ἡ διεύθυνσή σου θὰ διορθωθῆ. Ἡ συνεργασία σου δόθηκε στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως.

∴ Σ' εὐχαριστοῦμε θερμὰ ΑΝΤΩΝΙΕ Γ. ΤΣΑΓΛΙΩΤΗ γιὰ τὰ τόσο εὐγενικά σου λόγια. Πραγματικὰ μᾶς συγκινοῦν οἱ ἐκδηλώσεις αὐτὲς τῆς ἀγάπης τῶν φίλων μας.

∴ Τί εἶναι τὰ παράπονα αὐτὰ ΧΡΙΣΤΟ ΣΑΜΑΝΙΔΗ; Ὅλα αὐτὰ ποὺ λὲς δὲν εἶναι σωστά. Σὲ ἀγαποῦμε καὶ δεν κάνουμε καμμιὰ διάκριση γιὰ κανένα. Οἱ σπαζοκεφαλιές σου δὲν πῆγαν στὸ καλάθι. Ἀλλὰ ποῦ νὰ μποῦν τόσες σπαζοκεφαλιές; Ὅταν σὲ χίλιες ποὺ μᾶς στέλνουν δημοσιεύονται μόνο 5 - 10 τὸ πολύ.

∴ Δὲν μπορῶ νὰ θυμᾶμαι ΝΙΚΟ ΠΕΡΔΙΚΑΡΗ τί ἀκριβῶς διόρθωση ὑποσχέθηκα νὰ κάμω. Μήπως πρόκειται γιὰ συνωνυμία; Γιὰ ὅλα τὰ ἄλλα ποὺ μοῦ γράφεις ἔδωσα ἐντολὴ στὴ διεκπεραίωση. Οἱ σπαζοκεφαλιές σου δόθηκαν στὸν ἁρμόδιο συντάκτη μας.

∴ Σ' εὐχαριστοῦμε πολὺ ΣΥΜΕΩΝ ΣΥΜΕΩΝΙΔΗ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Τὸ σκίτσο σου σὰν καλό. Μὰ δὲν θὰ πετύχῃ τὸ κλισσέ. Πρόσεξε νὰ πάρῃς κατάλληλο καὶ εἰδικὸ πεννάκι καὶ πιὸ καλὴ σινικὴ μελάνη.

∴ Θὰ σοῦ σταλῆ τὸ φύλλο ΑΘΑΝΑΣΙΕ ΧΑΡΔΑΛΙΑ, Ἀμφιλόχια. Πήραμε καὶ παραπέμψαμε τὴ συνεργασία σου στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως.

∴ Ἐν τάξει ΧΑΡΑΛΑΜΠΕ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΠΕΛΛΕ. Θὰ σοῦ σταλοῦν τὰ τεύχη. Εὐχαριστοῦμε ἀπὸ τώρα.

∴ Θὰ σοῦ σταλοῦν ΠΑΥΛΟ Κ. ΜΠΑΚΟΓΙΑΝΝΗ. Εὐχαριστῶ.

∴ Παραπέμψαμε στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως ΝΙΚΟ ΜΠΕΚΡΗ τὶς δυό σου συνεργασίες. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ μᾶς ὑπενθυμήσῃς τὶς ὑπηρεσίες σου στὴ Παιδόπολη, γιατὶ τοὺς ξέρουμε ὅλους τοὺς φίλους μας. Κι' ἐσὺ εἶσαι ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ καλούς. Γράψαμε συνδρομητὴ καὶ τὸν ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΡΑΜΠΟΤΣΙΟ.

∴ Θὰ γίνουν ὅλα ὅσα μᾶς γράφεις ΛΑΡΥ ΠΑΡΚΣ. Εὐχαριστοῦμε.

∴ Πολὺ μᾶς συγκίνησε τὸ ὡραῖο σου γραμματάκι φίλε ΣΤΕΡΓΙΕ ΤΣΙΑΟΥΣΚΟΥΓΛΟΥ. Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὶς εὐχές σου.

∴ Εὐχαριστοῦμε θερμὰ καὶ γιὰ τὴν συνδρομὴ τοῦ σχολείου σας καὶ γιὰ τὶς εὐχές σας, φίλε κύριε ΝΙΚΟ ΔΑΒΑΝΕ. Κάτω Φυγάλεια Ὀλυμπίας.

∴ Σὲ δεχόμαστε μὲ χαρὰ νέε καλέ μας φίλε ΕΥΑΓΓΕΛΕ Μ. ΠΑΠΑΘΕΟΔΩΡΟΥ. Διαβάσαμε τὴν τόσο εὐγενικὴ ἐπιστολὴ καὶ εἴμαστε εὐτυχεῖς ὅτι ἀποκτοῦμε ἔτσι ὡς ἀναγνώστη ἕνα ἀκόμα καλὸ παιδί.

∴ Διαβάσαμε τὸ τόσο εὐγενικό σου γράμμα ΣΤΕΛΙΟ ΣΜΠΥΡΑΚΗ. Σ' εὐχαριστοῦμε ποὺ δὲν θέλεις νὰ παίρνεις συνδρομὴ δωρεὰν καὶ σὲ γράψαμε τιμηκὰ στὸ κατάλογο τῶν προαιρετικῶν εἰσφορῶν. Σ' εὐχαριστοῦμε ἀκόμα γιὰ τὴν ἐγγραφὴ ὡς συνδρομητῶν των ΜΑΝΩΛΗ ΚΑΠΕΤΑΝΑΚΗ, Γ. ΒΑΡΔΙΝΟΓΙΑΝΝΗ καὶ Κ. ΔΑΜΒΟΥΝΕΛΗ. Τὰ ἄλλα τακτοποιήθηκαν.

∴ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μας: ΕΛ. ΣΦΑΚΤΟΥ, ΧΡ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ καὶ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΟΥ ΑΓΟΡΙΟΥ.

∴ Πήραμε καὶ παραπέμψαμε στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μας Α. ΚΟΥΤΣΟΜΠΙΝΑ, ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΤΖΟΥΛΗ, ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗ καὶ ΕΙΡΗΝΗΣ ΛΙΑΠΑΤΗ, ΜΠΑΡΚΑ ΧΡΙΣΤΟΥ καὶ ΜΠΑΝΑΣΗ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ καὶ ΠΡΟΟΔΕΥΤΙΚΟΥ ΑΓΟΡΙΟΥ.

∴ Ἐξηγήσαμε ΠΡΟΔΕΥΤΙΚΟ ΑΓΟΡΙ τοὺς λόγους ποὺ καθυστέρησε τὸ περιοδικό. Ἐλπίζουμε τώρα νὰ μποῦμε κανονικὰ στὶς ἡμέρες τὶς ἐκδόσεώς μας.

∴ Πολὺ μᾶς συγκίνησε τὸ ὡραῖο σου γράμμα ΑΓΝΟ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΟ.

Γράψαμε συνδρομητές τούς: ΔΗΜΗΤΡΙΟ Π. ΤΣΑΛΙΚΑ, ΘΕΟΦΑΝΗΝ ΠΟΖΙΟΝ, διὰ τοῦ φίλου μας ΝΙΚ. ΚΟΥΒΑΡΔΑ τοὺς ΣΤΑΥΡΟΝ ΣΑΪΝΗΝ, ΔΙΟΝ. ΡΟΥΜΑΝΑΝ καὶ Κ. ΦΙΛΙΠΠΟΠΟΥΛΟΝ. (Παρακαλοῦμε τὸν ΝΙΚΟ νὰ πῆ στοὺς ΔΙΟΝΥΣΗ καὶ ΘΑΝΑΣΗ νὰ παύσουν νὰ μαλλώνουν. Νὰ φροντίσουν νὰ λύσουν τὴν διαφορά τους μὲ ἀγάπη καὶ τότε θὰ δοῦν πόσο θὰ διορθωθοῦν ὅλα), διὰ τοῦ φίλου μας ΝΤΙΝΟΥ ΑΝ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΗ, τὸν ΕΥΣΤΑΘΙΟ ΠΑΠΑΣΤΑΜΑΤΙΟΥ, τοὺς ΚΙΜΩΝΑ ΤΡΙΜΗΝ, ΚΩΝ. ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΝ, ΓΕΩΡΓΙΟΝ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΝ, τὸν εὐχαριστοῦμε γιὰ τὰ καλά του λόγια.

∴ Μάλιστα ΑΘΝ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΣΑΣΑΛΕ (Ζαχάρω). Ἡ συνδρομὴ εἶναι 10.000 δραχμές. Ὁποιος θέλει μπορεῖ νὰ δώσῃ καὶ περισσότερα. Πάντως ἔδωσα ἐντολὴ νὰ σοῦ σταλοῦν τὰ τεύχη. Παρακαλῶ ὅμως καὶ σένα καὶ ὅλους τοὺς φίλους μου νὰ μὴ μὲ ρωτᾶτε πράγματα ποὺ μπορεῖτε νὰ τὰ διαβάσετε στὸ περιοδικό!

∴ Τὰ φύλλα θὰ σοῦ σταλοῦν· ΧΡΙΣΤΟ ΗΛ. ΜΑΝΤΖΑΡΗ. Πήραμε καὶ τὴ συνεργασία σου.

∴ Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ ΕΥΘΥΜΙΕ Γ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΕ καὶ εἴμαστε εὐτυχεῖς γιατὶ ἀποκτᾶμε ἕνα τόσο καλὸ καὶ ἀγαπημένο φίλο.

∴ Εὐχαριστοῦμε θερμὰ ΑΡΙΣΤΟΦΑΝΗ ΚΟΥΛΕΡΗ (Πεσπέραγον) διὰ τὰ καλά σου λόγια καὶ γιὰ τὴν ἐγγραφγὴ τῶν συνδρομητῶν. Πήραμε καὶ τὰ αἰνίγματά σου.

∴ Θὰ σοῦ σταλοῦν τὰ τεύχη ποὺ ζήτησες ΧΡΙΣΤΟ ΚΩΝ. ΚΡΗΤΙΚΕ, Σπάρτη. Διὰ τὴν βιβλιοδέτηση τοῦ τόμου σου τὸ καλλίτερο ποὺ ἔχεις νὰ κάμῃς εἶναι: Ἢ νὰ προμηθευτῇς τὸ κάλυμμα, (στοιχίζει 15.000 δραχμές) καὶ νὰ βιβλιοδετήσῃς στὴν Σπάρτη τὸν τόμο σου, ἢ νὰ στείλῃς 30.000 δραχμὲς γιὰ νὰ πάρῃς ὁλόκληρο τὸν τόμο. Κάθε ἄλλη λύση θὰ σοῦ στοιχίσῃ πολὺ περισσότερο.

∴ Γράψαμε συνδρομητὰς κ. Μ. ΠΟΥΖΑΚΗ τοὺς μαθητάς σας ΣΩΚΡΑΤΗ ΚΟΡΥΣΗ, ΚΩΝ. ΓΟΥΛΙΟ, ΧΑΡΙΣΗ ΧΑΤΖΗΧΑΡΙΣΗ καὶ ΣΩΤΗΡΙΟ ΙΩΣΗΦΙΔΗ. Εὐχαριστοῦμε.

∴ Θὰ σοῦ σταλῆ ὁ χρυσόδετος τόμος ΓΙΑΝΝΗ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗ. Τὸν φίλο σου ΑΘΑΝΑΣΙΟ ΝΑΤΣΗ τὸν γράψαμε συνδρομητή.

∴ Τώρα μόλις τακτοποιούμεθα ἔπειτα ἀπὸ τὴν καθυστέρηση ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΑΚΗ (Ὀρεστιάδα). Εἴμαστε βέβαιοι, πὼς τὰ πράγματα θὰ διορθωθοῦν καὶ οἱ συνδρομηταὶ θὰ παίρνουν πρῶτοι - πρῶτοι τὰ τεύχη τους.

∴ Φτάνουν καὶ περισσεύουν φίλε Κ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗ αὐτὰ ποὺ μᾶς ἔστειλες. Ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει κανένας λόγος νὰ μᾶς θέσῃς σὲ δοκιμασία. Τὸ εἴπαμε χίλιες φορές. Δὲν εἴμαστε Κερδοσκοπικὴ Ἐπιχείρηση. Σκοπός μας εἶναι νὰ δώσουμε στὰ Ἑλληνόπουλα ἕνα καλὸ περιοδικό, τὶς σπαζοκεφαλιές σου τὶς πήραμε.

∴ Σ' εὐχαριστοῦμε ΝΙΚΟ Κ. ΠΑΠΑΠΑΝΟ (Νεμέα) γιὰ τὰ τόσο καλά σου λόγια.

∴ Ἔδωσα ἐντολὴ νὰ ἐρευνηθῆ γιατὶ δὲν παίρνεις τὸ περιοδικὸ ΔΗΜΟΣΘΕΝΗ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ.

∴ Εὐχαριστοῦμε ΓΙΩΡΓΟ ΝΟΥΤΣΟ. Ἀθλητικὰ νέα θὰ σᾶς γράφουμε ταχτικά. Τὸ ποίημά σου παραπέμφθηκε στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως.

∴ ΤΑΠΕΙΝΕ. Ὅλα αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφεις δὲν στέκουν. Εἶναι ἐντελῶς ἔξω ἀπὸ τὴν πραγματικότητα. Γιατί, πρέπει νὰ στὸ πῶ, ἔχω γιὰ σένα τὴν καλλίτερη γνώμη. Πιστεύω πραγματικά, πὼς εἶσαι γεννημένος ποιητὴς καὶ λογοτέχνης. Κι' ἀκόμα, πὼς πολλοὶ λίγοι νέοι στὴν ἡλικία σου ἀξίζουν ὅσο ἐσύ! Στὸ φύλλο αὐτὸ πρέπει νὰ δημοσιευτῆ κάτι δικό σου. Τὸ εἶχα ἕτοιμο γιὰ τὸ προηγούμενο φύλλο, ἀλλὰ δὲν χώρεσε τελικὰ στὴ σελίδα. Ἔχεις δίκιο γιατὶ δὲν σοῦ ἔγραψα. Ἀλλὰ κρατῶ στὸν ἰδιαίτερο φάκελλό μου τὶς τρεῖς τελευταῖες ἐπιστολές σου γιὰ νὰ σοῦ γράψω προσωπικὸ γράμμα. Ἀλλὰ ἡ καθημερινὴ δουλειὰ — καὶ σὲ βεβαιῶ πὼς διεκπεραιώνω ἡμερησίως μιὰ ὀγκώδη ἐργασία — δὲν μοῦ ἐπέτρεψε ἀκόμη νὰ σοῦ γράψω. Μὰ πολὺ γρήγορα θὰ πάρῃς ἰδιαίτερο γράμμα μου. Καὶ τότε ὅλα θὰ ἐξηγηθοῦν καὶ θὰ ἀρθῆ κάθε παρεξήγηση.

'Ο πρῶτος τόμος

τῆς «ΠΑΙΔΟΠΟΛΕΩΣ»

χρυσόδετος θὰ πωλεῖται μέχρι 31 Μαρτίου στὴν τιμὴ τῶν

30.000 ΔΡΑΧΜΩΝ

Ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου ἡ τιμὴ θὰ αὐξηθῆ. Ὅσοι δὲν τὸν ἔχουν καὶ θέλουν νὰ τὸν ἀποκτήσουν πρέπει νὰ βιαστοῦν.

∴ Εὐχαριστοῦμε πολὺ κ. ΒΑΣ. ΙΩΑΝΝΙΔΗ διὰ τὴν ἐγγραφὴ ὡς συνδρομητῶν τῶν μαθητῶν σας ΚΩΝ. ΤΣΟΥΚΙΑ καὶ ΜΙΑΡΗ ΙΩΑΝΝΗ.

∴ Καλῶς μᾶς ἦλθες ΚΑΛΛΟΝΙΤΟΠΟΥΛΟ. Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ ὅλα.

∴ Δὲν ἔχουμε λόγους νὰ σὲ εὐχαριστήσουμε γιὰ τὴν εὐγενική σου χειρονομία ΔΗΜΗΤΡΗ ΣΑΛΟΝΙΚΙΔΗ. Γράφεις τόσους συνδρομητὲς καὶ δὲν θέλεις νὰ πάρῃς δωρεὰν συνδρομή. Ἔχει καλῶς. Κρατᾶμε μυστικὴ καὶ τὴν ἄλλη εὐγενική σου πράξη μιὰ καὶ δὲν θέλεις νὰ γίνῃ λόγος γι' αὐτή.

∴ Διαβίβασα στὸν ἀθλητικὸ συντάκτη τὴν ἐπιστολή σου ΜΙΧΑΛΗ ΠΑΠΑΧΑΡΙΣΗ. Πήραμε καὶ παραπέμψαμε στὴν Ἐπιτροπὴ Κρίσεως τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μας ΝΙΚΟ ΚΑΡΕΜΦΥΛΗ, ΔΗΜ. Κ. ΒΑΡΒΟΥΖΟΥ, ΓΕΩΡΓΙΟΥ ,ΣΤΑΥΡΟΥ ΓΚΟΝΗ, ΙΩΑΝΝΗ ΚΑΡΑΒΙΔΑ, ΣΤΕΦ ΒΑΡΔΟΥΚΑ, ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΥ.

∴ Εὐχαριστοῦμε ΠΟΛΥΧΡΟΝΗ ΜΑΚΡΙΔΗ γιὰ ὅλα Περιμένουμε Τὸ φίλο σου ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟ τὸν γράψαμε συνδρομητή.

∴ Ἔδωσα ἐντολὴ στὴν διεκπεραίωση νὰ ἐρευνήσῃ ΣΤΥΛ. ΣΤΕΡΓΙΟΥΛΗ.

∴ Σὲ γράψαμε συνδρομητὴ ΗΛΙΑ ΚΟΥΛΕΜΙΔΗ.

∴ Γράψαμε ΔΗΜΗΤΡΗ ΣΥΡΟ συνδρομητὲς τοὺς ΓΙΩΡΓΟ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ, ΝΙΚΟΛΑΟ ΙΜΒΡΙΕΤΗ καὶ ΣΤΕΦΑΝΟ ΑΔΑΜΟ. Εὐχαριστοῦμε.

∴ Πολὺ ὄμορφη ἡ ἐπιστολή σου ΕΥΑΓΓΕΛΕ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΡΑΒΑΝΗ. Ἀλλὰ δὲν συμφωνῶ καθόλου μαζί σου γιὰ ὅσα μοῦ γράφεις περὶ δημοσιεύσεως τοῦ ποιήματός σου καὶ ἐν συνεχείᾳ τὴν ἐγγραφή σου ὡς συνδρομητοῦ. Τὸ ἕνα δὲν ἔχει καμμιὰ σχέση μὲ τὸ ἄλλο. Δὲν πρόκειται νὰ σοῦ στείλουμε φύλλο. Μπορεῖς ἂν θέλῃς νὰ παρακολουθῇς τὸ περιοδικό μας γιὰ νὰ μάθῃς περὶ τῆς τύχης τοῦ λογοτεχνικοῦ σου δημιουργήματος. Τὶς 1.000 δραμχὲς τὶς ἔχουμε στὴ διάθεσή σου.

∴ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μας: ΑΓΓΕΛΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ καὶ ΧΡ. ΚΑΠΕΤΑΝΑΚΟΥ (Σπάρτη).

∴ Εἶσαι στὴν πρώτη γραμμὴ τῶν καλῶν μας φίλων ΠΑΝ. Θ. ΓΙΑΝΝΙΤΣΟΠΟΥΛΕ (Πάτρα). Σ' εὐχαριστοῦμε γιὰ τὴν ἐγγραφὴ ὡς συνδρομητῶν τῶν ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α. ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΥ, ΝΙΚ. ΓΟΥΤΑ, ΑΘΑΝ. ΣΤΑΜΟΥΛΗ καὶ ΜΑΡΚΟΥ ΖΗΚΟΥ. Δὲν μπόρεσα νὰ καταλάβω τί θέλεις νὰ πῇς μὲ τὴν ἐρώτησή σου γιὰ τὸ λογιστήριο. Λογιστήριο καὶ βέβαια ὑπάρχει. Ἀλλὰ ἐσὺ ξαίρεις πὼς ἡ συνδρομὴ εἶναι 10.000. Τὸ παραπάνω εἶναι προαιρετικὴ εἰσφορά! Αὐτὰ εἶναι ὅπως λένε «κουκιὰ μετρημένα». Ἀλλὰ σοῦ λέω. Ὅσο καὶ νὰ βασάνισα τὸ μυαλό μου δὲν κατάλαβα τὴν ἐρώτησή σου.

∴ Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὶς φροντίδες σου ΣΤΕΦΑΝΕ ΜΑΡΓΟΣΤΙΔΗ. Τὴ συνδρομή σου ἂν θυμᾶμαι καλὰ τὴν πήραμε. Πάντως ὅποιος στέλνει χρήματα παίρνει καὶ ἀπόδειξη. Ἂν δὲν πῆρες μέχρι τώρα γράψε μας νὰ ἐξετάσουμε τί συμβαίνει.

∴ Πήραμε τὶς συνεργασίες σου ΕΥΑΓΓΕΛΕ ΚΟΛΛΙΕ. Τὰ σκίτσα ὅμως δὲν μποροῦν νὰ δημοσιευτοῦν. Δείχνουν κάποιο ταλέντο. Ἀλλὰ σκίτσα μὲ μολύβι δὲν γίνονται κλισσέ.

∴ Γράψαμε συνδρομητὲς διὰ τοῦ σχολείου των τοὺς ΜΙΧ. ΚΑΤΡΑΜΑΔΟΝ καὶ ΝΙΚ. ΜΑΛΑΣΙΩΤΗΝ.

∴ Πήραμε τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μας ΚΩΝ. ΧΑΛΜΟΥΚΗ καὶ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΓΓΕΛΑΚΗ. Τὸν πρῶτο εὐχαριστοῦμε ἰδιαίτερα γιὰ τὰ τόσο καλά του λόγια. Τὰ σκίτσα του ὄχι καλά. Τὸ νησὶ Λίκολν ὑπάρχει. Ἀνήκει στὴν Ἀμερική. Μὰ ὅλα τ' ἄλλα καθὼς καταλαβαίνεις εἶναι μυθιστόρημα. Τὰ σκίτσα σου δὲν εἶναι κατάλληλα γιὰ δημοσίευση. Στεῖλε μας κάτι ἢ μὲ μαῦρο κραγιὸν ἢ μὲ σινικὴ μελάνη.

∴ Πήραμε τὴ συνδρομή σου ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΕ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ.

∴ Σ' εὐχαριστοῦμε ΦΩΤΕΙΝΗ ΠΡΩΤΟΨΑΛΤΗ γιὰ ὅλα. Γιὰ τὴν συνδρομή, τὴν προαιρετικὴ εἰσφορά, μὰ πρὸ πάντων γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

∴ Μᾶς συγκινεῖ τὸ ἐνδιαφέρον σου γιὰ τὴν προσπάθειά μας ΚΩΝ. ΠΑΠΑΜΑΝΩΛΗ (Κάρπαθο). Ἡ ζωγραφιά σου καλὴ σὰν ἔμπνευση. Καὶ μ' ἐπιτυχία. Ἐκεῖνος ὁ νεκρὸς τὰ χαλάει λίγο. Τὸ μελάνι ὅμως ποὺ τὴν ἔφτιασες ἀπαίσιο.

∴ Ἐν τάξει ΞΗΠΟΛΥΤΕ ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΗ. Ἄρχισε λοιπὸν τὴ δράση σου στὶς πεννομαχίες.

∴ ΔΑΦΝΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΤΑ. Εὐχαριστοῦμε. Οἱ παραγγελίες σου θὰ ἐκτελεσθοῦν. Ὁ χρυσόδετος τόμος σοῦ στέλλεται.

Ο ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

(Δικαίωμα καταθέσεως ψευδωνύμου: δραχμὲς 2.000. Δημοσιεύσεως ἀγγελιῶν μέχρι 30 λέξεων: 100 δραχμὲς ἡ λέξη. Γιὰ κάθε λέξη πέραν ἀπὸ τὶς 30: 500 δραχμές).

50) Μπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους - ες προσχωρῶ στὸ σύλλογο Δάδες - Δάδες.

Ρεμῆς

∴

51) Μπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους - ες. Παιδιὰ πρέπει ὅλοι - ες νὰ διαδόσουμε παντοῦ τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ».

Χαρούμενος

∴

52) Πρωτομπαίνοντας στὴν στήλη τῶν πεννομαχιῶν δὲν χαιρετῶ κανένα, γιατὶ δὲν ἔχω λεφτά. Φαντάζομαι νὰ τὰ ποῦμε καλὰ μὲ τὶς σαχλαμάρες σας.

Γλωσσοκοπάνα

∴

53) Προσοχὴ στὴ βολίδα ποὺ θὰ ἐπιβάλλη τὴν ἡσυχία, δίνοντας τὸ σύνθημα τοῦ θορύβου.

Γλωσσοκοπάνα

∴

54) Ἱπτάμενος δίσκος... γραμμοφώνου ἀνωμάλως προσγειωθεὶς ἐθρυμματίσθη ἐπὶ θαλάσσης. Ἀπωλέσθησαν αὐτοκρατορίες Ἀρχικαλλικαντζάρου καὶ Γάτου τῆς Ἀγκύρας

Γλωσσοκοπάνα

∴

55) Μπαίνοντας στὸν ἀγῶνα χαιρετῶ ὅλους. Καλῶ τοὺς ἱππότας (Οὐρανοῦ, Γαλάζιον κλπ.) νὰ σχηματίσουμε ΤΑΓΜΑ ΙΠΠΟΤΩΝ. Ριχάρδε Λεοντόκαρδε, εἶσαι γιὰ τὸ Τάγμα;

Ἱππότης τοῦ Αἰθέρος

∴

56) Ὑποκλίνομαι ταπεινὰ καὶ χαιρετῶ ὅλους. Ἀλλοίμονον σ' ὅποιον δὲν θελήσει νὰ χορέψη τὸν χορό μου, ὅταν προστάξω.

Ἀρχικαλλικάντζαρος

∴

57) ΔΑΔΕΣ! Ἕνας σύλλογος ποὺ θὰ μεγαλουργήση στὰ χριστιανικὰ πλαίσια. Προσχώρησε πεννομάχε μὲ τ' ἁγνὰ ἰδανικά.

Σωτήρης Κραταιὸς
(ΔΑΔΩΝ)

∴

58) Τσὶφ - τσὰφ - τσούφ. Βαρδᾶτε μπρὸς καὶ οὐρανοκατεβήκαμε ἀπὸ τὴν καμινάδα. Διαθέτομε διὰ τοὺς ἱπτάμενους μουσκέμμενες... σανίδες! Ἀρχίζουμε στρακαστρουκοπόλεμο! Ἴκαρος = στραπατσαρισμένος μπακλαβᾶς! Σωφεράκι προσοχὴ τὰ περίπτερα. Ἀμαζόνα, τὶς ἀγγελίες σου τὶς γράφει ἡ μαμά σου; Ἀλληλογραφοῦμε μὲ ὅλους τοὺς κουφιοκεφαλάκηδες. Ἄς γελάσουμε δὶς καὶ μετ' ἀποκοπῆς.

Τρεῖς Στρακαστροῦκες
Θρυλικὴ Τριανδρία

∴

59) Πεννομάχοι! Ὅλους σᾶς χαιρετῶ. Πρωτομπαίνοντας κι' ἐγὼ στὸν πόλεμο, δέχομαι τὶς ἐπιθέσεις σας. Μὴ τολμήσετε ὅμως τώρα ποὺ δὲν εἶμαι κουρασμένος, γιατὶ νικηθήκατε. Κάμετε πρῶτα πρελλουντένια καρδιά.

Πριλλάντης Πρελλούντιος

∴

60) Παλιοὶ καὶ νέοι μαχητὲς ἐλᾶτε σὲ τούτη τὴν κίνηση ποὺ θὰ βρῆτε πραγματικὰ τὴ χαρά.

Ἀρίων

∴

61) ΧΑΙΡΕΤΩ τούς: Τὸς - τό, Ἐλεύθερο Κρητικόπουλο, Φάρο Ἀρετῆς καὶ τοὺς ζητῶ ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ.

Ἀρίων

∴

62) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους - ες.

Προοδευτικὸ Ἀγόρι

∴

63) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους - ες καὶ συνιστῶ εἰς ὅλους τοὺς πεννομάχους ἀκατάπαυστη δράση γιὰ τὴ διάδοση τοῦ περιοδικοῦ μας.

Ἁγνὸ Ἑλληνόπουλο

∴

64) Ἰδιαιτέρως ἀπευθύνω τοὺς χαιρετισμούς μου πρὸς τὸν Διγενῆ Ἀκρίτα καὶ Ἴκαρο.

Ἁγνὸ Ἑλληνόπουλο

65) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση τοῦ περιοδικοῦ μας χαιρετῶ ὅλους - ες. Ζητῶ ἀλληλογραφία ἀπὸ ὅλους - ες. Ἀπὸ δῶ καὶ πέρα νὰ προσέχετε τὰ λόγια σας γιατὶ τὸ τόξο μου θὰ κάμη θραύση.

Γουλιέλμος Τέλλος

∴

66) Κομήτη πρόσεχε τὴν οὐρά σου. Μακιστοπούλα, Σαλονικιέ, Ἀμαζόνα, γειά σας.

Φαροφοῦλα!

∴

67) Φάρε Ἀρετῆς ἔγραψα. Ζήτω οἱ «Πρωτοπόροι» ὁ λαμπρὸς μας σύλλογος.

Φαροφοῦλα!

∴

68) Προσοχή. Μπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετίζω θερμῶς τὰ Ἑλληνόπουλα καὶ Ἑλληνοπούλες καὶ ὑπόσχομαι σὰν Σταυραετὸς νὰ βοηθήσω τοὺς μικροὺς καὶ νὰ χτυπήσω τοὺς μεγάλους. Ἐμπρὸς δράση διὰ τὴν Ἑλλάδα μας.

Σταυραετὸς τῆς Κορινθίας

∴

69) Πρωτομπαίνοντας στὴ κίνηση χαιρετῶ ὅλους - ες τοὺς παλιοὺς μαχητές. Ἰδιαιτέρως Τὸς - τὸ Χόλλυγουντ. Πεννομάχοι αὐτὸ ποὺ ποθούσαμε τὸ ἀποκτήσαμε.

Ἑλληνοπούλα

∴

70) Μπαίνω στὴν κίνηση τῶν πεννομαχιῶν γιὰ νὰ δείξω σ' ὅλους - ες τί εἶναι.

Ξανθ. Ταρζανόπουλο

∴

71) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους - ες ἰδιαιτέρως Κατίγκω, Ἡλιογέννητη.

Μοῦσα Ἑλικῶνος

∴

72) Παιδιὰ τὸ μάθατε; Στοὺς πεννομάχους ἔρχεται ἡ «Ἀεροδυναμικὴ Τριάς».

Ἑλληνοποῦλα Ξ. Ταρζανόπουλο Μ. Ἑλικῶνος

∴

73) Πρωτομπαίνω στὴν κίνηση κρατῶντας τὴν πέννα γιὰ νὰ καταπατήσω ὁποιονδήποτε... Ἐμπρὸς ὑποκλιθῆτε.

Καλλονιατόπουλο

∴

74) Καλή μου ΜΑΞΙΜΩ, μύρια καρδιόβγαλτα εὐχαριστῶ (6-28). Ἀλληλογραφοῦμε; Φτ. Δόξας σωστὰ ἐμάντευσες... Ἀγαπητὴ Κεφαλλωνίτικο Διαβολάκι... μιὰ συνεργασία;...

Τιτάνιο χέρι
(Ἀναγέννησης)

∴

75) «ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ»: Ὁ Θρῦλος!!

Τιτάνιο χέρι

∴

76) Ζωγράφε Ρενουάρ, Φτερὰ τῆς Δόξας, Μαξιμώ, Κεφαλλωνίτικο Διαβολάκι, τί θὰ λέγατε γιὰ λίγες γραμμές; (Ἡ διεύθυνσή μου στὸ τεῦχος 27).

Τώνης Γιούλης (Ἀναγέννηση)

∴

77) Μαξιμώ, εὐπρόσδεκτα τὰ συγχαρητήρια, εἶμαι λίγο ἀπὸ τὴν πατρίδα σου. Σάτυρε τί σοῦ ἔχω κάνει; Φτερὰ τῆς Δόξας... θὰ σκοντάψης.

Νίκος Ἀττικὸς (Ἀναγέννησης)

∴

78) Μαξιμώ. Πιτσιρδόνι ἀλληλογραφοῦμε; Πρωτογράψτε Μίμην Γαρύφαλλον Πὸστ Ρεστάντ, Πλατεία Συντάγματος, Ἀθήνα. Περιμένω ἀπ' ὅλους.

Μίμης Ἀμάραντος
Ἐπίτιμος πρόεδρος Ἀναγέννησης
Ἱπτάμενος Δίσκος

∴

79) Φτερὰ Δόξας (28 - 16) εὐχαριστοῦμε. Κεφ. Διαβολάκι (28 - 20) εὐχαριστοῦμε... Ὑπόχρεοι... Γαλάζια Ραψωδία ντεπουτάρεις γιὰ ποιήτρια; Φοῖνιξ θὲς βὰτ προύφ;

Τὸς - Τὸ (Πρόεδ. Ἀναγέννησης)

∴

80) Ζ. Ρενουάρ, (28 - 27) μὲ χαρά μας σὲ δεχόμαστε. Γράψτε μας νὰ σοῦ στείλουμε ταυτότητα.

Τὸς - Τὸ (Ἀναγέννησης)

∴

81) Χαιρετῶ Ἴκαρον, Μαξιμώ, Θρῦλο, Αὐγερινὸν καὶ Ν. Σαλονικιό.

Χόλλυγουντ
Ἀναγέννηση - Ἱπτάμενος

∴

82) Τί ἂν ἔχω, Ζ. Ρενουάρ; Ἐξηγήσου. Σὲ τί ἐπετέθηκα χωρὶς συντονισμό, Σάτυρε; Περιμένεις ἀπάντηση Ν. Σαλονικιέ; (28 - 29).

Κ. Διαβάτης

∴

83) Μάλιστα Δ. Ἀκρίτα. Ὑποκλινόμεθα στὴν προσταγή σου. Ἀλλά... ὁ Δ. ἦτο εὐγενικὸς καὶ γενναῖος. Γι' αὐτὸ φοβοῦμαι μὴν σοῦ κηρύξη τὸ πόλεμο ἡ ἀδελφή του ἡ Δόξα. Τί λὲς κι' ἐσύ; ... πιστεύω νὰ θελήσης νὰ τοῦ χαλάσης τὴν ... Καλὸ τοῦ πῆρες τὄνομα.

Φτερὰ τῆς Δό...

∴

84) Λευκὴ Κόρησσα. Μαξιμώ, Ἀμαζόνα, ... λίδα θερμοχαιρετῶ. Ἀλληλογραφοῦμε; (παρακαλῶ πρωτογράψτε μέσω «Παιδοπόλεως»). Γειὰ ... Ρουέττα, Ἀγραμπέλη, Ἡρωϊκὴ Κρητικοπούλα (ἀλληλογραφοῦμε.) Γαλάζια Βιολέττα, Ἀτρόμητη Ἑλληνοπούλα.

Δροσοσταλί...

∴

85) Γειὰ - χαρὰ πεννομάχοι. Κι' ἐγὼ μαζί σας στὴν εὐγενικὴ αὐτὴ προσπάθεια. Γαλάζια Βιολέτ-τα. Ρουέττα θερμοχαιρετῶ. Ἀλληλογραφοῦμε; (Πρωτογράψτε).

Δάφνη τοῦ Εὐρώ...

∴

86) Λαρὶ — Λαρό. Βαρδᾶτε μπρὸς ὁ τζιτζιφρίκος περνᾶ καμαρωτός. Ἐγὼ ὁ τζιτζιφρίκος ... γενναῖο παιδὶ τῆς κουραμάνας εἰσέρχομαι στὴν κίνηση καὶ χαιρετῶ ὅλον τὸν κόσμον. Ἀλληλογραφῶ μὲ ὅλους καὶ κασκαρικοποιὸ — καρπαζοεισπράκτορας. Θὰ γίνω τὸ ζιζάνιο τούτης τῆς στήλης. Καλὴ ἀρχή. Ἴκαρος = Τορπίλλα τύπου Εβ - 2...

Τζιτζιφρίκος

∴

87) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους - ες. Θρῦλε καὶ ὕμνε τῆς ἐλευθερίας γειὰ χαρά. Ὑπόσχομαι δράση πραγματική.

Τίμος Ἀτίμητος

∴

88) Μπαίνω στὴν κίνηση τῶν πεννομάχων χαιρετῶντας ὅλους - ες. Ἐμπρὸς πεννομάχοι γιὰ τὴ νίκη.

Νέστωρ

∴

89) Μπαίνοντας στὴν κίνηση λίγο καθυστερημένη χαιρετῶ ὅλους - ες. Ἰδιαιτέρως Ρεζέντα, Γιάννη Ἁγιάννη καὶ Ἀγράμπελη. Εἶμαι στοὺς Πρωτοπόρους. Δέχομαι ἀλληλογραφία ἀπὸ ὅλους - ες μέσω περιοδικοῦ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ». Ὁ φίλος κάθε παιδιοῦ.

Ἡρωϊκὴ Κρητικοπούλα
(Πρωτοπόρων)

∴

90) Καϋμένε Βόρειε Ἄνεμε. Ἡ τύχη σου τὰ ... ν' ἀντιγράφης. Καὶ στὴν ἀγγελία σου... ἀντέγραψες τ' ἀρχαῖα... Δὲν ἀλλάζεις τὸ ψευδώνυμό σου νὰ σὲ λέμε Τρυγητή;

Κεφαλλωνήτικο Διαβολάκι

∴

91) Νομίζετε μερικοὶ πὼς μάθατε ποιὸς εἶμαι. Σᾶς γέλασαν βρέ. Σᾶς γέλασαν...

Κεφαλλωνήτικο Διαβολάκι

∴

92) Ἐδῶ εἶμαι κι' ἐγώ. Μὲ πήρατε μήπως γιὰ μισὸ μερδικό... Ὀψόμεθα στό... ἄλλο φύλλο.

Ζιζάνιο

✶

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΑΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝ

Εὐλογία Θεοῦ στὸ χωριό μας. Ἡ μικρὴ ὁμάδα τῶν κοριτσιῶν «Ἡ Χαραυγή» Κάτω Κρανιώνας ξεχύθηκαν στοὺς δρόμους μὲ φτυάρια ποὺ πῆραν ἀπ' τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» καὶ σὲ λίγες ὧρες τὸ χωριὸ εἶχε ἀλλάξει ὄψη: Στάσιμα νερὰ δὲν ὑπάρχουν πιά. Οἱ δρόμοι λάμπουν ἀπὸ καθαριότητα. Οἱ ὁμάδες τῶν ἀγοριῶν «Φάρος» καὶ «Κικλάμινα» ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψη τοῦ δασκάλου κ. Ἐμμ. Τσαντάκη ἄνοιξαν αὐλάκια γιὰ νὰ τρέχουν τὰ νερά. Τὸ ἴδιο ἔγινε καὶ στὴν Ἐπάνω Κρανίωνα. Μὲ πρωτοβουλία τοῦ Δασκάλου των κ. Δημ. Στάμκου ἀπαρτίσαν οἱ ἐξωσχολικὲς ὁμάδες νὰ περιποιηθοῦν τὸν τάφο τῶν στρατιωτῶν. Οἱ χωρικοὶ εἶναι ἐνθουσιασμένοι μὲ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν Δασκάλων. Μὲ τέτοιους δυναμικοὺς ἐργάτες ἡ πατρίδα μας πολὺ γρήγορα θὰ προοδέψη.

Τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ»
Κρανίωνα Καστοριᾶς

✪✪✪

Τὰ νέα ψευδώνυμα

(Γιὰ τὴν ἔγκριση ψευδωνύμων πρέπει νὰ κατα-6ληθοῦν 2.000 δραχμές).

Ἐγκρίνονται τὰ ψευδώνυμα: Ρεμῆς, Χαρούμενος, Σωτήρης Κραταιός, Τρεῖς Στρακαστροῦκες, Πριλλάντης Πρελλούντιος, Προοδευτικὸ Ἀγόρι (Γ. Α.), Γουλιέλμος Τέλλος (Γ. Π.), Ἁγνὸ Ἑλληνόπουλο (Λ. Ζ.), Σταυραετὸς τῆς Κορινθίας, Βοιωτός, Καλλονιατόπουλο (Τ. Ν.), Ξυπόλυτος Ἀριστοκράτης (Μ. Μ.), Δάφνη τοῦ Εὐρώτα (Π. Π.), Τζιτζιφρίκος, Τίμος Ἀτίμητος, Νέστωρ (Σ. Α.), Κρητικὸ Λουλοῦδι (Μ. Ν.).

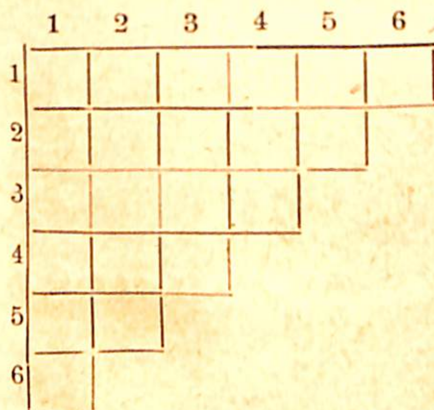
Περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

1) ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ

Τοποθετῆστε στὸ παρακάτω τετράγωνο τοὺς ἀριθμούς: 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, μὲ τέτοιο τρόπο, ὥστε τὸ ἄθροισμά τους, ὀριζόντια, κάθετα καὶ διαγώνια νὰ εἶναι 74.

2) ΤΡΙΓΩΝΟ

Ὁριζόντια καὶ Κάθετα: 1) Μαθητὴς τοῦ Σωκράτη. 2) Μεγάλη πεῖνα. 3) Ἔχει τὴν ἔννοια τοῦ «γένοιτο». 4) Ἄρθρο στὴν αἰτιατική. 5) Καθώς. 6) Σύμφωνο.

Γ. Δ. Κούβελας, Μεθώνη

3) ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Τὰ ἀρχικὰ γράμματα τῶν λέξεων ποὺ ζητοῦμε σχηματίζουν γνωστότατο ποταμὸ τῆς Ἀφρικῆς. 1) Ρωμαῖος αὐτοκράτορας. 2) Γυναικεῖο ὄνομα. 3) Πόλη τῆς Ρουμανίας. 4) Πρωτεύουσα τοῦ Περοῦ. 5) Τὰ σύνορα. 6) Ἀνδρικὸ ὄνομα.

Μιχ. Ἀποκρανίδης

4) ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ

—Ἐλάτε, Τοτό, Πίπη, Κώστα, σᾶς τὸ ἔφερα.
— Ποιὸ καλέ;
— Μὰ σᾶς τὸ εἶπα.

Παν. Κατσές, Σέρραι

5) ΕΡΩΤΗΣΗ

Μπορεῖτε νὰ βρῆτε ποιὰ εἶναι ἡ ἑλληνικὴ λέξη ποὺ ἔχει ἕξη συλλαβὲς καὶ ποὺ στὴν κάθε συλλαβὴ ὑπάρχει τὸ γράμμα ὅμικρον;

Κ. Σ. Χρυσικόπουλος
Λευκίμη Κερκύρας

6) ΜΑΓΙΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ

Ἀπὸ κάθε μιὰ τῶν παρακάτω λέξεων, θ' ἀφαιρέσετε τρία κατὰ σειρὰ γράμματα καὶ θὰ τὰ ἀντικαταστήσετε μ' ἕνα τῆς φύσεως ποὺ ἀποτελεῖται ἀπὸ τρία ἐπίσης γράμματα, ὥστε νὰ σχηματισθοῦν ἄλλες τόσες λέξεις. Νὰ οἱ λέξεις:

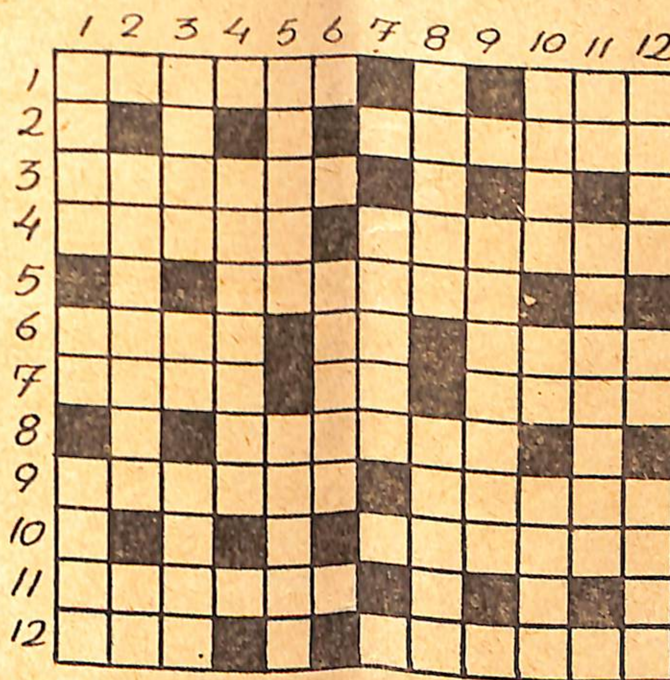
ΠΑΜΙΣΟΣ, ΤΟΠΕΙΟΝ, ΣΚΥΡΟΣ, ΚΙΣΣΟΣ, ΣΚΙΑ.

7) ΣΚΑΛΑ

М — Σ = Τρωκτικό.
Μ — — Σ = Τοὺς ἔχομε στὸ σῶμα μας.
Μ — — — Σ = Νησὶ τῶν Κυκλάδων.
Μ — — — — Σ = Ἀνδρικὸ ὄνομα.
Μ — — — — — Σ = Μεσαιωνικὴ πόλη Πελοποννήσου.
Μ — — — — — — Σ = Ἐχέμυθος.
Μ — — — — — — — Σ = Ἥρωας τοῦ 21.

Παιδόπολη Μυτιλήνης
Στ. Γ. Μακρυλάκης

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ 29ο

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Ἐκεῖ γίνεται ὁ ἀσβέστης. — Ἀναφορικὴ ἀντωνυμία (οὐδ. πληθ.). 2) Ἡ ἀρτηριακὴ εἶναι ἐπικίνδυνη. 3) Θὰ τὴν βρῆτε στὸ γεφύρι. 4) Αἰσθάνομαι μεγάλη συμπάθεια, στοργὴ πρὸς ἕνα πρόσωπο. — Ἔχουν τέτοια ὅλοι οἱ ἄνθρωποι. 5) Χαρακτηρίζονται ἔτσι οἱ ἀπραγματοποίητες ἐλπίδες. 6) Βιβλικὸς φονηᾶς. — Ἰδού. — Σαλατικό. 7) Ἐκτείνεται σ' εὐθεῖα γραμμή. — Ἀρχαϊκὴ πρόθεση. — Κατάγεται ἀπὸ ἕνα ἡρωϊκὸ νησί. 8) Εἴθε, ἄμποτε. 9) Γίνεται στὸ σχολεῖο. — Ἀκροθαλασσιές. 10) Εἶναι ἡ Φρειδερίκη. 11) Μέρος τοῦ ποδιοῦ. 12) Σύνδεσμος. — Τὰ ἀναφερόμενα στοὺς κατοίκους τῶν πόλεων.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Δὲν εἶναι διόλου καλά. — Ὁ ἀριθμὸς 30.— Θὰ τὸ βρῆτε στὸ πρόσωπο. 2) Θαυματουργὸ νερό. — Σύνδεσμος. 3) Ἡ μητέρα ὅπως τὴν φωνάζουν τὰ νήπια. — Δυὸ ὅμοια φωνήεντα. — Νησὶ τῶν Κυκλάδων. 4) Χορήγηση κατ' ἀξίαν. 5) Ρωμαῖος Αὐτοκράτορας. — Στὴ Σαχάρα ὑπάρχει ἄφθονη. 6) Καταχρηστικὴ πρόθεση. 7) Ὁρμητικά, σφοδρά. 8) Ξένος ἐπιστήμων ποὺ ἀνέβηκε στὴ στρατόσφαιρα. — Σταλιά. 9) Τὰ ἀναφερόμενα στὴν ὑλικὴ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου. 10) Ἱερά. — Πολύτιμο μέταλλο (ξεν.). — Ρόφημα. 11) Νότα.— Ἀνδρικὸ ὄνομα. 12) Ἡ μεγαλύτερη ἀπ' τὶς Ἠπείρους. — Δηλοῖ συγκατάβαση. — Εἶναι τὸ φάρμακο.

ΚΩΝΣΤ. Σ. ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ
(Λευκίμη Κερκύρας)

ΛΥΣΕΙΣ 28ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) ΑΣΤΕΡΙ

Σ Π Η
Ι Ι Τ
Κ Λ Σ
Τ Α Ρ Α Μ Α Σ
Κ Τ Λ
Ο Ο Ι
Ι Σ Σ

2) ΜΕΣΟΣΤΙΧΙΔΑ

τ έ Λ ο ς
π α Υ λ α
ι ά Σ ω ν
ἥ λ Ι ο ς
ἁ γ Α π η
ἰ σ Σ ὸ ς

3) ΜΑΓΙΚΟ ΤΕΤΡΑΓΩΝΟ

Γ	Α	Λ	Α
Α	Λ	Α	Σ
Λ	Α	Δ	Ι
Α	Σ	Ι	Α

4) ΠΡΟΒΛΗΜΑ

Νά πῶς θὰ τοποθετηθοῦν τὰ ὀχτὼ ὀχτάρια γιὰ νὰ δίνουν ἄθροισμα χίλια:

8
8
8
88
888
———
1000

5) ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Α — λεξανδρούπολις
Γ — λάρος
Η — ρα
Σ — Σολομὼν
Ι — ωάννινα
Λ — ίρα
Α — ζωτον
Ο — λυμπία
Σ — χετικὸς

6) ΑΙΝΙΓΜΑ

Η ΑΓΚΥΡΑ.

7) ΜΕΤΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

ΚΥΩΝ — ΚΙΩΝ.

8) ΚΥΒΟΛΕΞΟ

Ε Λ Λ Α Σ
Π Α Σ Τ Α
Η Ρ Ω Ε Σ
Τ Ο Ξ Ο Ν
Α Ν Τ Ι Ο
Η Λ Ι Α Σ

9) ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ

ΚΑΠΕΛΟ (ΜαρίΚΑ ΠΕΛΟπίδα).

ΛΥΣΗ ΤΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡ. 28

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΜΕΓΑΣ — ΑΛΤΗΣ. 2) ΑΦΑΝΤΟΣ. 3) ΚΑΛΗ — ΚΕΝΑ. 4) ΚΕΑ — ΕΜΑΚΑΝ. 5) ΑΙ — ΟΡΑΜΑ — ΖΗ. 6) ΠΑΛΑ — ΟΡΙΑ. 7) ΤΟ — ΑΤΟΝΑ — ΡΑ. 8) ΟΤΙ — ΙΝΩ — ΜΕΝ. 9) ΝΕΡΑ — ΤΟΤΕ. 10) ΙΝΙΑΚΟΝ. 11) ΣΑΣΩΝ — ΚΝΗΜΗ.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) ΜΕΚΚΑ — ΤΟΝΟΣ. 2) ΑΕΙΠΟΤΕ. 3) ΓΑΛΑ — ΙΡΙΣ. 4) ΑΦΗ — ΟΛΑ — ΑΝΩ. 5) ΣΑ — ΕΡΑΤΩ — ΝΙ. 6) ΝΑΜΑ — ΟΝΤΑ. 7) ΤΑ — ΑΜΟΝΙ — ΚΚ. 8) ΛΟΚ — ΑΡΑ — ΤΟΝ. 9) ΤΣΕΚ — ΜΟΝΗ. 10) ΝΑΖΑΡΕΤ. 11) ΣΤΑΝΗ — ΑΝΕΜΗ.

Ὁ Ἀητός τοῦ Βάλτου

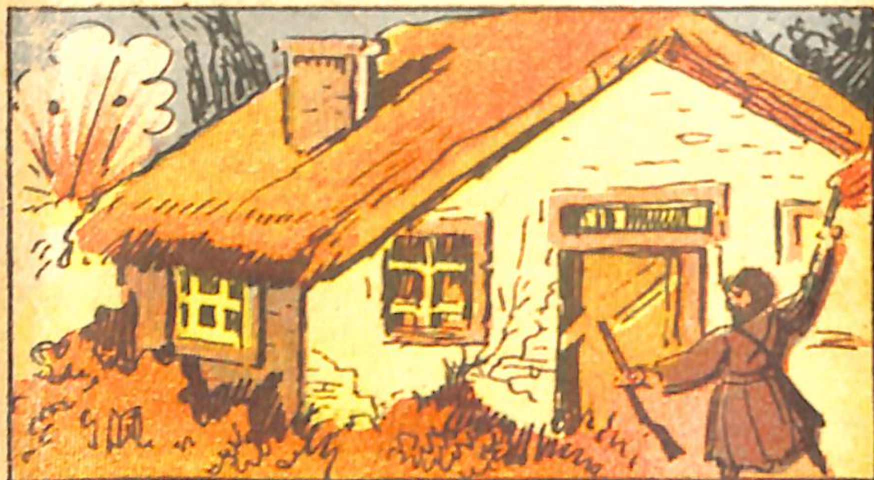
157) —Πηγαίνετε τώρα στὰ σπίτια σας, εἶπε στὸν καλόγερο καὶ στὸ δάσκαλο ὁ Νικηφόρος, μὴ σᾶς δῆ κανένας μαζί μας καὶ βρῆτε αὔριο τὸ μπελά σας...

—Ἔχομε σημαδέψει τὰ σπίτια ποὺ πρέπει νὰ χτυπήσετε, εἶπε ὁ δάσκαλος. Ἕνας μεγάλος κύκλος μ' ἕνα σταυρὸ μέσα εἶναι τὸ σημάδι ποὺ πρέπει νὰ προσέξετε.

Κύκλωσαν τὸ πρῶτο.

—Νὰ βγοῦν οἱ γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά, φώναξε βουλγάρικα ὁ Τάσος.

Σὲ ἀπάντηση, σφαῖρες σφύριξαν ἀπὸ τὰ παράθυρα. Ἀπ' τὰ γύρω σπίτια ἄρχισε νὰ πέφτη τουφεκίδι.

158) Ἡ θέση τῶν Ἑλλήνων, ποὺ ἦταν ἐκτεθειμένοι στὸ δρόμο, ἦταν κρίσιμη.

—Βάλτε φωτιά, πρόσταξε ὁ Νικηφόρος.

Ὁ Βασίλης, ἀνάλαφρος καθὼς ἦταν, πήδηξε στὴ στέγη κι' ἔρριξε μιὰ χειροβομβίδα μέσα στὴν καπνοδόχο. Μὰ αὐτὴ δὲν ἔσκασε.

Ὁ Μιχάλης, σκαρφάλωσε κοντά του, μὲ σφουγγάρια καὶ ἄχυρα ποὺ τὰ ἔρριξε σὲ ὅσα ἀνοίγματα κατώρθωσαν ν' ἀνοίξουν.

—Γιουρούσι, ἀρχηγέ, φώναξε.

—Πρῶτα νὰ σώσωμε τὶς γυναῖκες καὶ τὰ παιδιά, εἶπε ὁ Νικηφόρος σ' ὅλους τοὺς ἄντρες του.

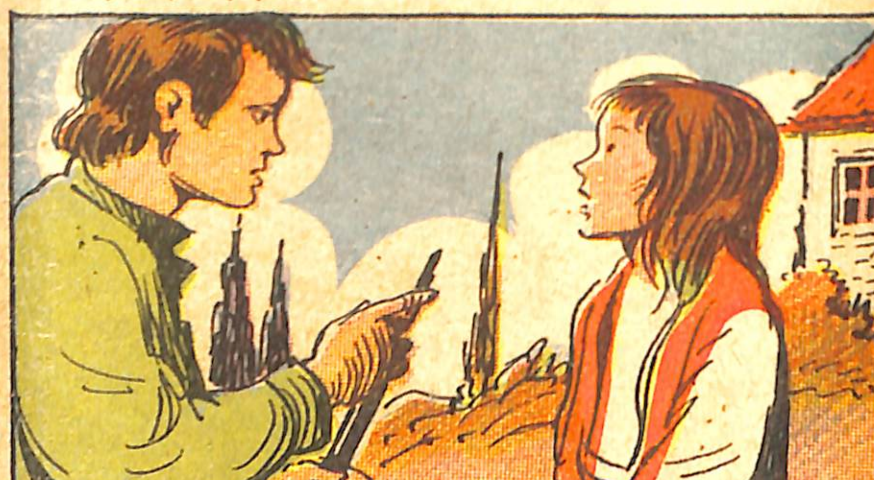
159) Ἡ μάχη εἶχε γενικευθῆ τώρα στοὺς δρόμους τοῦ χωριοῦ. Ὁπλισμένοι οἱ Βούλγαροι βγῆκαν ἀπ' τὰ σπίτια, μὰ βρέθηκαν μπροστὰ στ' ἄλλα τμήματα κι' ἀποδεκατίστηκαν.

Ὁ Βασίλης μ' ἕνα παλιὸ γκρᾶ ποὺ κλωτσοῦσε ἄγρια, τουφεκοῦσε. Ἄξαφνα, ἔνιωσε κάποιον νὰ τὸν τραβᾶ ἀπ' τὸ ροῦχο καὶ νὰ τοῦ λέη μὲ μιὰ γνώριμή του φωνή:

—Στὸ ἄλλο σπίτι χτυπᾶτε!

Γύρισε κι' ἐγνώρισε τὴ Ράϊκα ντυμένη βουλγάρικα.

—Ἐκεῖ εἶναι ὁ Μπότσος, τοῦ ξαναεῖπε, μὲ τὸν Ἄγγελο Πέϊο, τὸ μπάρμπα μου. Μὴν τοὺς ἀφήσετε νὰ ξεφύγουν.

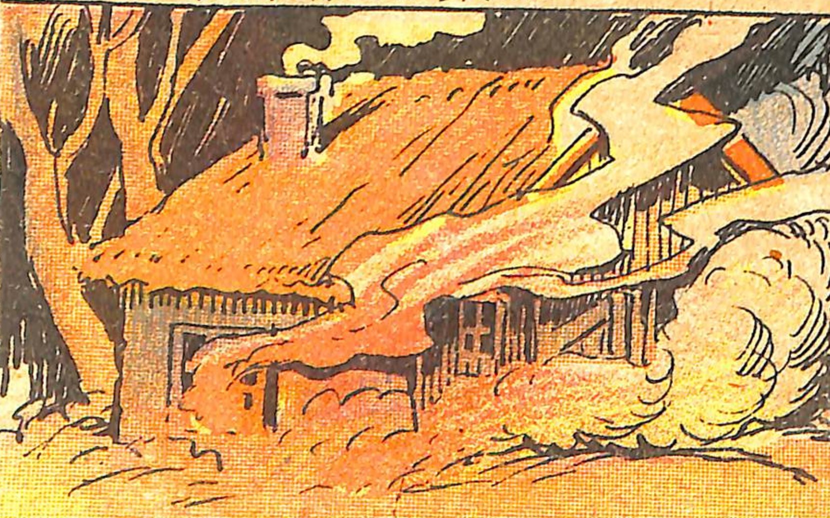

160) Πῶς βρέθηκε στὸ Μπόζετς ἡ μικρὴ Ράϊκα; Γιατὶ εἶχε ξαναντυθῆ Βουλγάρα; Πόσα ρωτήματα στριφογύριζαν στὸ νοῦ τοῦ Βασίλη μὰ ποῦ καιρὸς νὰ τὰ ξεδιαλύνη.

—Κρύψου, τῆς εἶπε. Θὰ σὲ βρῆ καμμιὰ σφαῖρα. Κρύψου γιατὶ φαίνεται πὼς εἶσαι χρήσιμη γιὰ τὸν ἀγῶνα.

—Μ' ἔστειλε ὁ πάτερ Χρυσόστομος, εἶπε ἡ μικρή, νὰ μπῶ πάλι στὴ δούλεψη τοῦ Ἄγγελ Πέϊο. Ἐγὼ τοῦ εἶπα πὼς ἦρθαν ἐδῶ οἱ κομιτατζῆδες γιὰ νὰ πᾶνε τὰ κάψουν τὸ Πέτροβο.

—Χτυπᾶτε τ' ἀντικρυνὸ σπίτι, φώναξε τότε ὁ Βασίλης στὸ Νικηφόρο.

161) Ἡ φωτιὰ περικύκλωσε σὲ λίγο καὶ κεῖνο τὸ σπίτι. Ἔτριζε, βογγοῦσε, ἡ στέγη ἔπεσε. Μιὰ γυναῖκα ὅλο μουτζούρα κι' αἵματα ἔτρεξε ἔξω κι' ἔπεσε πλάϊ στὴ Ράϊκα, ἀφήνοντας μιὰ στριγγὴ κραυγή, ἐνῶ τὰ χέρια της ἁπλώνονταν γιὰ νὰ τὴν ἀγκαλιάσουν.

Τότε ὁ Βασίλης εἶδε τὴ μικρὴ Ράϊκα νὰ λιποθυμᾶ ἀφήνοντας μιὰ φωνή: «Μάνα μου».

Δίπλα της βρέθηκε ὁ πάτερ Χρυσόστομος. Σήκωσε στοὺς ὤμους του ἡ μικρή.

—Μοῦφυγε, εἶπε στὸ Βασίλη καὶ τὸν χτύπησε φιλικὰ στὴν πλάτη. Ἔλα μαζί μου νὰ σώσουμε τὸ παιδί.

162) Ἡ σκηνὴ βάστηξε μερικὰ δευτερόλεπτα.

Γυναῖκες καὶ παιδιὰ μὲ κοκκινισμένα μάτια, μαυρισμένα ἀπ' τὸν καπνὸ βγῆκαν στὸ δρόμο.

—Μὴν πειράξη κανένας γυναῖκα, γέρο ἢ παιδί, φώναξε ὁ Νικηφόρος. Ἀφῆστε τους νὰ φύγουν ἐλεύθεροι.

Τὴν ἴδια στιγμὴ βγῆκαν ἀπὸ μέσα πεντέξη ἄντρες. Τουφεκιὲς πυκνὲς τοὺς παράλαβαν. Τέσσερις ἔπεσαν. Ἀνάμεσά τους, ὁ Μπότσος κι' ὁ τρομερὸς Ντελ.ιθανάς.

Ἡ ἐπιχείρηση εἶχε πετύχει. Δυὸ θεριὰ βγῆκαν ἀπ' τὴ μέση.

(Συνεχίζεται)